

Protocol Local per a l'abordatge integral de les violències masclistes

Ajuntament de Pallejà

Coordinació del treball:

Servei de Polítiques d'Igualtat

Autora:

Maria Ferré Espín, consultora

Amb la col·laboració de:

Ajuntament de Pallejà

Diputació de Barcelona, juny de 2023

Índex

PRESENTACIÓ INSTITUCIONAL	6
INTRODUCCIÓ.....	7
1. OBJECTIUS DEL PROTOCOL.....	8
1.1. Objectius generals	
1.2. Objectius específics	
2. COMISSIÓ TÈCNICA	10
3. MARC LEGAL	12

Àmbit Estatal

- 3.1 Llei Orgànica 1/2004, de 28 de desembre, de Mesures de Protecció Integral contra la Violència de Gènere.
- 3.2 Llei Orgànica 1/2015, de 30 de març, per la qual es modifica la Llei Orgànica 10/1995, de 23 de novembre, del Codi Penal.
- 3.3 Marc normatiu amb relació a les dones immigrades víctimes de violència de gènere.
- 3.4 Llei Orgànica 4/2015, de 27 d'abril, de l'Estatut de la víctima del delictes.
- 3.5 Reial Decret 1109/2015, d'11 de desembre, pel qual es desenvolupa la Llei 4/2015, de 27 d'abril, de l'Estatut de la víctima del delictes, i es regulen les Oficines d'Assistència a les Víctimes del Delictes.
- 3.6 Llei Orgànica 8/2015, de 22 de juliol, de modificació del sistema de protecció a la infància i a l'adolescència.
- 3.7 Reial decret llei 9/2018, de 3 d'agost, de mesures urgents per al desenvolupament del Pacte d'Estat contra la violència de gènere.
- 3.8. Llei Orgànica 8/2021, de 4 de juny, de protecció integral a la infància i l'adolescència davant de la violència.
- 3.9 Llei Orgànica 10/2022, de 6 de setembre, de garantia integral de la llibertat sexual.

Àmbit Autonòmic i Local

- 3.10 Llei 5/2008 del dret de les dones per a l'erradicació de la violència Masclista.
- 3.11 Llei 17/2015, de 21 de juliol, d'igualtat efectiva de dones i homes.
- 3.12 Llei 17/2020, del 22 de desembre, de modificació de la Llei 5/2008, del dret de les dones a erradicar la violència masclista.

4. MARC CONCEPTUAL. Conceptualització segons la Llei 17/2020, del 22 de desembre, del dret de les dones a erradicar la violència masclista.....	25
4.1. Conceptualització segons la Llei 17//2020, del 22 de desembre, del dret de les dones a erradicar la violència masclista.	
4.1.1 Conceptes bàsics	
4.1.2 Formes de violència	
4.1.3 Àmbits de la violència masclista	
4.2. Model d'intervenció	
4.2.1 Abordatge multidimensional: les dimensions de la intervenció	
4.2.2 Abordatge intersectorial	
4.2.3 El treball en xarxa	
4.2.4 Eixos d'intervenció	
4.2.4.1 La prevenció	
4.2.4.2 La reparació integral	
4.2.5 Principis orientadors de les intervencions	
4.2.6 Protecció de dades	
4.2.7 Valoració del risc	
4.2.8 Acreditació de la situació de violència masclista	
5. LA XARXA LOCAL	63
5.1 La Comissió Tècnica	
6. CIRCUIT LOCAL D'ATENCIÓ	66
Protocols d'actuació en els àmbits professionals	
7. COSSOS DE SEGURETAT	67
7.1 Mossos d'Esquadra	
7.2 Policia Local	
8. SANITAT	72
9. IGUALTAT	87
9.1. Polítiques d'Igualtat	
9.2 Servei d'Informació i Atenció a les Dones (SIAD)	
10. SERVEIS SOCIALS	88
11. JOVENTUT	92

12. ESPORTS.....	93
13. PROMOCIÓ ECONÒMICA-OCUPACIÓ	94
14. CULTURA	95
15. EDUCACIÓ	95
16. ÀMBIT JUDICIAL	105
16.1. Jutjat de violència contra les dones (VIDO)	
16.2 SOJ	
16.3 Ministeri Fiscal	
16.4 Metges forenses	
16.5 Equips tècnics:	
16.5.1 EATAP (penal)	
16.5.2 EATAF (família)	
16.6 Oficina d'atenció a la víctima del delictes	
16.7 Punt de trobada	
17. RECURSOS FORA DEL MUNICIPI	118
17.1 SIAD. Consell Comarcal del Baix Llobregat	
17.2 Servei d'atenció integral (SAI) del Consell Comarcal del Baix Llobregat	
17.3 Servei d'Intervenció Especialitzada. SIE Sant Feliu de Llobregat	
17.4 Servei d'Intervenció Especialitzada. SIE Sant Boi de Llobregat	
18. SERVEI D'INTERVENCIÓ EN CRISIS GREUS	126
19. INTERVENCIÓ AMB HOMES QUE EXERCEIXEN VIOLÈNCIA	128
20. TEMES QUE CAL CONTINUAR TREBALLANT	128
ANNEXES	130
1.- Llista de serveis i recursos	
2.- Dades estadístiques	
3.- Valoració del risc RVD-BCN	
4- Acreditació de la situació de violència	
5.- Fitxa de derivació al SIE	
6.- Mesures d'autoprotecció	
7.- Glossari de violència masclista	

PRESENTACIÓ INSTITUCIONAL

La violència masclista és l'expressió més brutal de la desigualtat social existent entre homes i dones, es manifesta en els diferents àmbits de la vida i té conseqüències tant individualment, com col·lectivament. Sens dubte, aquesta és una de les problemàtiques socials més greus a les quals s'enfronta actualment la nostra societat i de les quals més reptes planteja a les polítiques públiques locals.

El primer *protocol local per a l'abordatge de les violències masclistes a Pallejà* es va publicar el 2019 i, enguany, es presenta un de nou. La revisió del protocol original és un procés fonamental per a garantir que la resposta coordinada davant les violències masclistes i actuacions efectuades continuïn sent eficaces i adaptades a les noves necessitats de la societat.

L'elaboració del primer protocol, i la seva implementació al municipi durant els darrers anys, ha posat de manifest la seva rellevància per fer front a qualsevol classe de violència masclista. Tanmateix, com la societat evoluciona i, també ho fan els coneixements i comprensió d'aquest fenomen, esdevé essencial revisar i actualitzar de forma periòdica les eines a disposició que tenim per combatre aquest problema social.

Aquest document té l'objectiu de marcar directius clares i que siguin eficients per a la prevenció, detecció, atenció i casos de les violències masclistes que es puguin ocasionar al nostre municipi. Altrament, l'existència del protocol també adopta un rol molt important per a promoure la conscienciació i l'educació en igualtat a la comunitat i, a més a més, es converteix en una eina formativa indispensable, emprada com a guia per a professionals i altres agents clau involucrats en la prevenció i l'atenció a les víctimes.

La revisió del protocol s'ha dut a terme de manera participativa i integradora, incloent-hi a totes i tots els agents implicats. D'una banda, ha intervingut l'administració local, on han participat directament les regidories d'Igualtat, Serveis Socials, Governació, Sanitat, Esports, Promoció Econòmica, Joventut, Educació i Cultura de l'Ajuntament de Pallejà. D'altra banda, també hi han participat el CAP de Pallejà, l'INS de Pallejà i les escoles públiques del municipi: l'Escola Àngel Guimerà, l'Escola Jacint Verdaguer i l'Escola La Garalda. L'esforç i el treball de totes les parts han donat els seus fruits, gràcies també al suport que ens ha brindat la Diputació de Barcelona.

En l'àmbit comarcal hi han contribuït diferents institucions públiques, entitats reconegudes en l'àmbit del gènere i violències masclistes i professionals que pertanyen a diferents sectors. D'aquesta manera, s'assoleix un enfocament més ampli, incorporant les diferents perspectives dels actors involucrats per a establir les mesures i accions pertinents. Combatre les violències masclistes es converteix en una tasca i responsabilitat compartida entre tota la comunitat.

Agraïm la implicació dels centres sanitaris, de serveis socials, dels cossos de seguretat i judicials, de les institucions públiques i de tots els estaments que treballen compromesos en l'abordatge d'aquesta problemàtica. Gràcies als vostres

esforços per fer de Pallejà un municipi més respectuós entre les dones i els homes i on la violència masclista no serà tolerada.

La revisió del protocol reforça el compromís de l'Ajuntament de Pallejà en la lluita contra les violències masclistes al nostre municipi. Convidem a tota la ciutadania a consultar el document i a unir esforços per combatre aquesta xacra social. Entre tots i totes farem de Pallejà un municipi més igualitari, segur i lliure de violències.

Ascensión Ratia, alcaldessa de Pallejà

Soledad Montalbán, regidora d'Igualtat de l'Ajuntament de Pallejà

INTRODUCCIÓ

Desde 2019 s'han produït dues novetats bàsiques, en l'àmbit legal i conceptual, que requereixen l'actualització del primer Protocol local per a l'abordatge de les violències masclistes a Pallejà:

1.- Llei 17/2020, del 22 de desembre, de modificació de la Llei 5/2008, del dret de les dones a erradicar la violència masclista

Aquesta llei s'inspira, principalment, en el Conveni d'Istanbul, que s'aplica a totes les formes de violència contra les dones i comprèn tots els actes de violència basats en el gènere que impliquin o puguin implicar danys o patiments de naturalesa física, sexual, psicològica o econòmica, incloses les amenaces de fer aquests actes, la coacció i la privació arbitrària de llibertat, en la vida pública o privada. A més, el Conveni obliga a adoptar les mesures necessàries per a prevenir la violència contra les dones i donar-hi resposta. En particular, insta a fer que les mesures que es prenguin s'adrecin, si escau, a tots els actors implicats, com les agències governamentals, els parlaments i les autoritats nacionals, regionals i locals, i promou la dedicació dels recursos financers i humans adequats per a aplicar correctament polítiques integrades i mesures i programes adreçats a prevenir i combatre totes les formes de violència incloses en l'àmbit d'aplicació del Conveni.

2.- Protocol marc per a una intervenció amb diligència deguda en situacions de violència masclista. Departament d'Igualtat i Feminismes. Generalitat de Catalunya

El 22 de novembre de 2022, el Govern de la Generalitat de Catalunya va aprovar el **Protocol marc per a una intervenció amb diligència deguda en situacions de violència masclista**. Aquest nou protocol incorpora els avenços conceptuals, normatius i pràctics en l'àmbit nacional, regional i internacional dels darrers anys i presenta un nou paradigma d'abordatge de les violències masclistes que reconfigura el marc conceptual i el model d'intervenció a tot el territori català.

El nou paradigma d'abordatge de les violències masclistes parteix de la consideració d'aquestes com una vulneració dels drets humans i, en aquest sentit, assumeix els estàndards internacionals de prevenció i de reparació integral i situa els drets i les necessitats de dones, infants i adolescents com a fil conductor i al centre de tota la intervenció.

La Diputació de Barcelona fa més de 25 anys que ofereix als ens locals suport i acompanyament en el disseny i el desenvolupament dels protocols locals d'abordatge de les violències masclistes.

Per aquest motiu, el Servei de Polítiques d'Igualtat ha iniciat un procés de treball per acompanyar als ens locals en l'adaptació dels seus protocols i circuits d'abordatge de les violències masclistes al nou model de referència.

Les incorporacions i modificacions que es desprenen del Protocol Marc s'han de realitzar de forma progressiva en els protocols locals, ja que impliquen un canvi de paradigma de treball molt significatiu.

Cal recordar aquella frase que acostumem a citar “el protocol és un document viu”, és a dir, a partir de la implementació diària de les actuacions aquí ressenyades és com s'ha de poder avaluar la seva solidesa i, per descomptat, també poder detectar les carències, per anar millorant les intervencions professionals.

1. OBJECTIUS DEL PROTOCOL

Un protocol d'actuació en casos de violència recull els acords dins i entre institucions i agents socials, per tal de garantir l'atenció coordinada i eficaç a les dones, adolescents i infants que estan en situació de violència, tot definint les competències respectives. Naturalment, el protocol ha d'establir les mesures adreçades a la prevenció, la detecció de casos o la recuperació de les dones, adolescents i infants, així com la reparació dels aspectes danyats per la situació viscuda.

L'actual protocol té, com a objectiu prioritari, l'actualització del protocol elaborat i consensuat per la xarxa local l'any 2019. Manté la mateixa filosofia de treball, i vol destacar la necessitat de continuar treballant, conjuntament, des de tots els serveis i àmbits municipals, amb la finalitat d'erradicar la violència masclista dels nostres espais vivencials. Per tant, caldrà fer recordatori d'aquell primer document, però descrivim aquí els objectius generals i específics que guiaran la nostra tasca professional.

El treball en xarxa resulta fonamental per dotar d'efectivitat al protocol i complir amb els objectius de millorar la qualitat de la resposta dels serveis públics davant les situacions de violència, evitar les duplicitats inoperants i la consegüent victimització secundària de les dones.

1.1 Objectius generals

- Dotar la ciutat d'un instrument que permeti oferir a les dones en situació de violència, o en risc de trobar-s'hi, una atenció integral, adient i àgil; i també desenvolupar accions de prevenció d'aquestes situacions.
- Garantir l'atenció coordinada entre les diferents administracions i agents socials implicats, i delimitar els àmbits d'actuació que poden intervenir en les diferents situacions de violència masclista.
- Establir els mecanismes de coordinació i cooperació que permetin una transmissió d'informació continuada i fluida entre els organismes implicats.
- Aplicar metodologies d'intervenció que evitin la revictimització de les dones.
- Garantir els recursos necessaris per a l'execució i la continuïtat del protocol.
- Dissenyar circuits d'atenció adequats a les diferents situacions de violència i les necessitats concretes derivades d'aquestes situacions.
- Establir un model únic i consensuat de recollida de dades per tal de garantir el coneixement de la realitat.

- Contribuir decisivament a l'erradicació de la violència masclista a partir d'un model d'abordatge consensuat, i en avaluació i millora constant.
- Donar una resposta social i institucional integrada i satisfactòria a les dones, adolescents i infants afectades de violència masclista.
- Establir una xarxa coordinada que vetlli pel desplegament i la millora d'un model d'intervenció integral, tot minimitzant la victimització secundària i considerant les dones subjectes actius.

1.2 Objectius específics

- Generar un llenguatge compartit i fomentar una comprensió i una aproximació comunes al fenomen de la violència masclista per part dels diversos agents interdisciplinaris.
- Implicar activament totes les institucions, els organismes i els agents socials del territori rellevants per a l'abordatge actiu de la violència masclista.
- Crear un model ampli d'abordatge de les violències masclistes que contempli els diferents nivells d'intervenció professional.
- Identificar els recursos existents que intervenen en els casos de violència masclista i definir els circuits de coordinació i els criteris de derivació, i fer-los públics per al conjunt de la xarxa, tot establint els mecanismes de coordinació i cooperació que permetin desplegar actuacions conjuntes i eficaces per part dels diversos organismes i agents socials implicats.
- Implicar activament totes les institucions, organismes i agents socials del territori rellevants per a l'abordatge actiu de la violència masclista.
- Facilitar al conjunt de professionals i entitats una formació específica i diversificada sobre el fenomen de la violència masclista i promoure l'intercanvi d'experiències i bones pràctiques.

2. COMISSIÓ TÈCNICA

Aquest protocol ha estat elaborat a partir del treball realitzat des de la Comissió Tècnica, formada per:

Sheila Dominguez Cabrera	Educadora Social
Patricia López Pérez	Educadora Social
Manuel Rodríguez López	Sergent Policia Local
Agent 13800	Referent GAV Mossos d'Esquadra. Comissària de districte. Sant Vicenç dels Horts.
Agent 4839	Referent GAV Mossos d'Esquadra. Comissària de districte. Sant Vicenç dels Horts.

Maria Jesús Rodríguez Carrero	Directora SIE Baix Llobregat de Sant Feliu de Llobregat
Laura Sánchez García	Tècnica SIAD Baix Llobregat del Consell Comarcal del Baix Llobregat
Lluís Sebastià i Cortés	Coordinador Àrea Servei a les persones
Noelia Robles Asín	Coordinadora coeducació Institut de Pallejà
Alejandro Escruela Montalbán	Tècnic d'Esports
Lluïsa Molner Ventura	Tècnica d'Ocupació
Jesús LLort i Juncadella	Tècnic de Cultura
Hanae El Issaoui El Morabit	Treballadora Social CAP Pallejà
Conrad Jiménez Quintana	Director Escola Àngel Guimerà
Jose Antonio Valverde Pérez	Director Escola La Garalda
Eva M ^a Rubio Zafra	Directora Escola Jacint Verdaguer
Soledad Montalbán Campos	Regidora d'Igualtat
Miguel Àngel Mendo Miguélez	Dinamitzador. Regidoria d'Igualtat
Ana Fàbregas Martínez	Directora SIE Sant Boi
Àurea Prats i Cinca	Treballadora social EAP St. Vicenç dels Horts
Meritxell Llop Sangenis	Treballadora social EAP St. Vicenç dels Horts
Olga Sahún Padrones	Tècnica del Servei de Polítiques d'Igualtat. Diputació de Barcelona
Maria Ferré Espín	Consultora externa

3. MARC LEGAL

3.1 Àmbit Estatal

3.1 Llei Orgànica 1/2004, de 28 de desembre, de Mesures de Protecció Integral contra la Violència de Gènere

Aquesta Llei suposa una fita sense precedents en el nostre ordenament jurídic. Implica el reconeixement legal de la violència de gènere com un problema social de gran rellevància i fa palès el compromís dels poders públics a intervenir de forma coordinada per la salvaguarda dels drets de les dones que en són víctimes. La Llei estableix que totes les dones víctimes de violència de gènere han de rebre informació, assessorament i atenció integral adequada a la seva situació personal, i incloent-hi també l'atenció als/a les menors que es troben sota la pàtria potestat o la guarda i custòdia de la dona agredida.

La Llei estableix que el subjecte passiu és la dona, però estableix la necessitat que es mantingui o s'hagi mantingut matrimoni o relació d'anàloga afectivitat, encara que sense convivència. L'Ordre de Protecció implica el reconeixement de la condició de víctima de violència de gènere a tots els efectes i permet a la dona gaudir de drets econòmics, laborals i de prestacions de la Seguretat Social previstos en la mateixa Llei:

1. Dret a la informació i a l'assessorament jurídic.

Té dret a rebre plena informació i assessorament adequat a la seva situació personal, a través dels serveis, organismes o oficines que disposin les Administracions Públiques. Aquesta informació comprèn les mesures recollides a la Llei Orgànica 1/2004, de 28 de desembre, relatives a la seva protecció i seguretat, i els drets i ajuts previstos en aquesta, així com el referent al lloc de prestació dels serveis d'atenció, emergència, suport i recuperació integral.

El telèfon de la Línia d'Atenció contra la Violència Masclista a Catalunya és el 900 900 120, actiu 24 hores i 365 dies a l'any.

2. Dret a l'assistència jurídica.

En virtut de l'article 20 de la Llei Orgànica 1/2004, de 28 de desembre i de la Llei 1/1996, de 10 de gener, d'Assistència Jurídica Gratuïta, les dones víctimes de violència de gènere tenen de dret a l'assistència jurídica gratuïta, amb independència de l'existència de recursos per litigar, en aquells processos judicials i procediments administratius que tinguin causa directa o indirecta en la violència patida. Aquest dret assistirà també els drets havents en cas de mort de la víctima, sempre que no fossin participants en els fets.

A l'efecte de la concessió del benefici de justícia gratuïta, la condició de víctima s'adquirirà quan es formulï denúncia o querrela, o s'iniciï el procediment penal, i es mantindrà mentre romangui en vigor el procediment penal o quan, després del seu acabament, es dicti sentència condemnatòria. El benefici de justícia gratuïta es perd

en cas de sentència absolutòria ferma o arxiu ferm del procediment penal, sense l'obligació d'abonar el cost de les prestacions gaudides gratuïtament fins aquell moment.

3. Dret a l'assistència social integral.

En virtut de l'article 19 de la Llei Orgànica 1/2004, de 28 de desembre, les víctimes tenen dret l'assistència social integral que inclou serveis socials d'atenció, d'emergència, de suport i acollida i de recuperació integral, que han de respondre als principis d'atenció permanent, actuació urgent, especialització de prestacions i multidisciplinarietat professional. La finalitat d'aquests serveis és donar cobertura a les necessitats derivades de la situació de violència, restaurar la situació en què es trobava la víctima abans de patir-la o, almenys, pal·liar els seus efectes.

A través dels mateixos es fa possible que les dones:

- Tinguin assessorament sobre les actuacions que poden emprendre i els seus drets.
- Coneguin els serveis als quals poden dirigir-se per obtenir assistència material, mèdica, psicològica i social.
- Accedeixin als recursos d'allotjament (emergència, acollida temporal, centres tutelats, etc.) en els quals està garantida la seva seguretat i cobertes les seves necessitats bàsiques.
- Recuperin la seva salut física i/o psicològica.
- Aconsegueixin la seva formació, inserció o reinserció laboral, i rebin suport psicosocial al llarg de tot l'itinerari de recuperació integral amb la finalitat d'evitar la doble victimització.

4. Drets laborals i de la Seguretat Social.

En virtut de l'article 21 de la Llei Orgànica 1/2004, de 28 de desembre, del Text Refós de la Llei de l'Estatut dels Treballadors, aprovat per Reial Decret Legislatiu 2/2015, de 23 d'octubre, del Text Refós de la Llei General de la Seguretat Social, aprovat per Reial Decret Legislatiu 8/2015, de 30 d'octubre, les dones víctimes de violència de gènere treballadores per compte aliena o per compte propi tenen els següents drets en funció de la modalitat de treball que es faci, per compte d'altri o per compte propi:

- Dret a la reducció de la jornada de treball amb disminució proporcional del salari o a la reordenació del temps de treball, a través de l'adaptació de l'horari, de l'aplicació de l'horari flexible o d'altres formes d'ordenació del temps de treball que s'utilitzin en l'empresa, perquè la dona faci efectiva la seva protecció o el seu dret a l'assistència social integral.
- Dret a la mobilitat geogràfica quan es vegi obligada a abandonar el seu lloc de treball a la localitat on venia prestant els seus serveis, per fer efectiva la seva protecció o el seu dret a l'assistència social integral.

- Dret a la suspensió del contracte de treball per decisió de la treballadora que es vegi obligada a abandonar el seu lloc de treball a conseqüència de ser víctima de violència de gènere, amb reserva del lloc de treball.
- Dret a l'extinció del contracte de treball per decisió de la treballadora que es vegi obligada a abandonar definitivament el seu lloc de treball a conseqüència de ser víctima de violència de gènere.
- Dret a fer el seu treball total o parcialment a distància o a deixar de fer-ho si aquest fos el sistema establert.
- Les absències o faltes de puntualitat al treball motivades per la situació física o psicològica derivada de violència de gènere, acreditada pels serveis socials d'atenció o serveis de Salut, segons procedeixi, es consideraran justificades.
- Nul·litat de la decisió extintiva del contracte en el supòsit de les treballadores víctimes de violència de gènere per l'exercici dels drets de reducció o reordenació del seu temps de treball, de mobilitat geogràfica, de canvi de centre de treball o de suspensió de la relació laboral en els termes i condicions reconeguts a l'Estatut dels Treballadors.
- Nul·litat de l'acomiadament disciplinari en el supòsit de les treballadores víctimes de violència de gènere per l'exercici dels drets de reducció o reordenació del seu temps de treball, de mobilitat geogràfica, de canvi de centre de treball o de suspensió de la relació laboral en els termes i condicions reconeguts a l'Estatut dels Treballadors.
- Dret a la pensió de jubilació anticipada per causa no imputable a la treballadora quan les dones extingeixin el seu contracte de treball a conseqüència de ser víctimes de violència de gènere, i reuneixin els requisits exigits.
- Dret a la pensió de viduïtat en els supòsits de separació, divorci o nul·litat matrimonial de les dones víctimes de violència de gènere que, encara que no siguin creditors de la pensió compensatòria, acreditin els requisits exigits.
- Per a tenir dret a la prestació d'atur, a més de reunir els requisits exigits, es considera que la treballadora per compte aliena es troba en situació legal d'atur quan extingeixi o suspengui el seu contracte de treball de manera voluntària a conseqüència de ser víctima de violència de gènere.
- Per a tenir dret a la protecció per cessament d'activitat, a més de reunir els requisits exigits, es considera que la treballadora autònoma es troba en situació legal de cessament d'activitat, quan cessi en l'exercici de la seva activitat, de manera temporal o definitiva, a causa de la violència de gènere.

5. Dret a la percepció d'ajuts socials.

D'acord amb l'article 27 de la Llei Orgànica 1/2004, de 28 de desembre, les dones víctimes de violència de gènere que reuneixin els següents requisits tenen dret a un ajut econòmic:

- No tenir rendes que, en còmput mensual, superin el 75% del salari mínim interprofessional vigent exclosa la part proporcional de dues pagues extraordinàries.
- Tenir especials dificultats per obtenir una ocupació, atesa la seva edat, falta de preparació general o especialitzada o les seves circumstàncies socials, el que s'acredita mitjançant l'informe emès pel Servei Públic d'Ocupació corresponent.

D'acord amb el Reial Decret 1369/2006, de 24 de novembre, pel qual es regula el programa de Renda Activa d'Inserció per a aturats amb especials necessitats econòmiques i dificultat per trobar feina, les dones víctimes de violència de gènere que compleixi els següents requisits pot tenir dret a aquest ajut econòmic:

- Estar inscrita com a demandant d'ocupació, però no se li exigeix haver estat 12 mesos inscrita ininterrompudament com a demandant d'ocupació.
- No conviure amb el seu agressor.
- Ésser menor de 65 anys, però no se li exigeix tenir 45 o més anys.
- No tenir rendes pròpies, de qualsevol naturalesa, superiors en còmput mensual al 75% del salari mínim interprofessional vigent, exclosa la part proporcional de dues pagues extraordinàries.
- Pot ser beneficiària d'un nou programa de renda activa d'inserció, encara que hagués estat beneficiària d'un altre programa dins dels 365 dies anteriors a la data de la sol·licitud.

D'acord amb l'article 47 de la Llei 5/2008, del 24 d'abril del dret a les dones a erradicar les violències masclistes, les dones que a conseqüència de les formes de violència masclista especificades en aquesta llei, pateixin lesions, seqüeles, lesions corporals o danys en la seva salut física o psíquica de caràcter greu, tenen de dret a percebre una indemnització de pagament únic, si reuneixen els següents requisits:

-Residir o treballar a Catalunya

-Aportar una sentència definitiva que acrediti que ha estat víctima de qualsevol de les formes de violència masclista especificades en la Llei 5/2008 i que li ha generat seqüeles, lesions corporals o danys en la salut física o psíquica.

-Si la sentència no concreta l'abast de les seqüeles haurà d'aportar abast de les seqüeles: Informe forense, Informe mèdic o d'alta mèdica de la xarxa pública de salut o informe de Servei Especialitzat en violències masclistes.

6. Accés a l'habitatge i residències públiques per a majors.

Les dones víctimes de violència de gènere tenen dret a protecció preferent en l'accés a l'habitatge:

- Possibilitat d'acollir-se a la suspensió dels llançaments sobre habitatges habituals, acordats en un procés judicial o extrajudicial d'execució hipotecària.

- Possibilitat d'accedir al Fons Social d'Habitatges de Lloguer de l'Institut de Majors i Serveis Socials.
- Tenen la consideració de «sector preferent» als efectes dels ajuts previstos en el Pla Estatal d'Habitatge.
- Programa d'ajuts a les víctimes de violència de gènere, per facilitar-los una solució habitacional immediata. La Comunitat Autònoma posarà a disposició de la persona beneficiària un habitatge de titularitat pública, o que hagi estat cedida per al seu ús a una administració pública, encara que mantingui la titularitat privada, adequada a les seves circumstàncies en termes de mida, serveis i localització, per ser ocupada en règim de lloguer, de cessió d'ús, o en qualsevol règim d'ocupació temporal admès en dret. Quan no es disposi d'aquest tipus d'habitatge, l'ajuda podrà aplicar-se sobre un habitatge adequat, de titularitat privada o sobre qualsevol allotjament o dotació residencial susceptible de ser ocupada per les persones beneficiàries, en els mateixos règims.

7. Dret a denunciar i a sol·licitar una ordre de protecció.

En virtut dels articles 259 i següents de la Llei d'Enjudiciament Criminal, les dones tenen dret a denunciar les situacions de violència de gènere sofertes per posar en coneixement de les autoritats corresponents la comissió de fets que poden ser constitutius d'un delictes.

D'acord amb l'article 544 ter de la Llei d'Enjudiciament Criminal, les dones víctimes de violència de gènere poden sol·licitar que s'adopti una ordre de protecció. L'ordre de protecció és una resolució judicial que dicta l'òrgan judicial competent en els casos en què, existint indicis fundats de la comissió d'un delictes, aprecia l'existència d'una situació objectiva de risc per a la víctima que requereix l'adopció de mesures de protecció durant la tramitació del procés penal. L'ordre de protecció contempla en una única resolució mesures cautelars de naturalesa penal i civil a favor de la dona víctima de violència de gènere i, si s'escau, dels seus fills i filles.

3.2 Llei Orgànica 1/2015, de 30 de març, per la qual es modifica la Llei Orgànica 10/1995, de 23 de novembre, del Codi Penal

Aquesta Llei Orgànica introdueix algunes modificacions per reforçar la protecció específica a les víctimes de violència masclista i de tracta d'éssers humans.

Incorpora el gènere com a motiu de discriminació en l'agregant de comissió del delictes. Tipifica com a delictes lleus determinades faltes en casos de violència de gènere, com: la falta d'injúria o vexació injusta de caràcter lleu, la falta d'amenaça de caràcter lleu i la falta de coacció de caràcter lleu. També introdueix nous tipus penals relacionats amb la violència de gènere, com el delictes d'assetjament (es castiga la conducta de qui assetja a una persona de forma insistent i reiterada), el delictes de "ciberassetjament" (consistent en difondre, revelar o cedir a tercers, les imatges o gravacions audiovisuals d'una persona, sense la seva autorització, obtingudes en un domicili o lloc privat) i el delictes de manipulació del funcionament normal dels dispositius tècnics utilitzats per controlar el compliment de penes, mesures cautelars o de seguretat, com a modalitat del delictes de trencament de condemna.

Inclusió de gènere com motiu de discriminació en l'agreujant de l'article 22.4 CP.
Delicte de maltractament: Article 153.1
Delicte de maltractament habitual Article 173: Es modifica l'apartat 2 i s'introdueix un nou apartat 4 a l'article 173
Delicte d'amenaques Art. 171.1
Delicte de coaccions Art 172.3
Matrimoni forçat Art 172 bis
Stalking (assetjament) Art 172 Ter
Sexting Art 197.7 i 183 Ter
Trencament de Condemna Art 469 apart 3

3.3 Marc normatiu amb relació a les dones immigrades víctimes de violència de gènere

Reial Decret 557/2011, de 20 d'abril, pel qual s'aprova el Reglament de la Llei Orgànica 4/2000, sobre drets i llibertats dels estrangers a Espanya i la seva integració social, després de la seva reforma per Llei Orgànica 2/2009.

D'acord amb aquesta legislació, les dones estrangeres víctimes de violència de gènere i els seus fills i/o filles menors d'edat que es trobin a Espanya en situació irregular podran obtenir autorització de residència i treball per circumstàncies excepcionals.

Amb l'ordre de Protecció, dictada per l'autoritat judicial competent en el marc del procés penal o bé informe del Ministeri Fiscal que indiqui l'existència d'indis de violència de gènere, es concedirà d'ofici una autorització provisional de residència i treball. Per a la concessió definitiva de l'autorització de residència temporal per circumstàncies excepcionals es requerirà la sentència condemnatòria o resolució judicial de la qual es dedueixi que la dona ha estat víctima de violència de gènere i amb la qual conclogui el procediment penal. El permís de residència per circumstàncies excepcionals tindrà una durada de 5 anys. En el cas que el procediment penal conclogui amb sentència no condemnatòria, es produirà l'automàtica pèrdua d'eficàcia de l'autorització provisional i, si s'escau, s'iniciarà o continuarà el procediment sancionador suspès.

3.4. Llei Orgànica 4/2015, de 27 d'abril, de l'Estatut de la víctima del delicte.

Amb aquesta Llei, el que es pretén és crear una llei que estableixi l'estatut jurídic de la víctima del delicte, així com donar una resposta per part dels poders públics més àmplia a les víctimes amb una finalitat reparadora i de minimitzar la victimització secundària. Amb aquest fins, s'estableix un catàleg dels drets processals i extraprocessals de totes les víctimes, tenint especial atenció a les víctimes especialment vulnerables.

3.5. Reial Decret 1109/2015, d'11 de desembre, pel qual es desenvolupa la Llei 4/2015, de 27 d'abril, de l'Estatut de la víctima del delict, i es regulen les Oficines d'Assistència a les Víctimes del Delicte

Cal destacar els drets extraprocessals que preveu la Llei Orgànica 4/2015, de 27 d'abril, de l'estatut de la víctima de delicte, ja que regula mecanismes per a facilitar a la víctima l'exercici dels seus drets, agilitzant tràmits i informant en tot moment a la víctima. Es preveu també la notificació a la víctima de les resolucions de sobreseïment i arxiu del procés, amb possibilitat d'impugnar-les dins d'un termini de temps suficient des que li hagi estat comunicada la resolució. Finalment, entre altres mesures, també impulsa la tasca de les Oficines d'Assistència a les Víctimes de delicte.

3.6. Llei Orgànica 8/2015, de 22 de juliol, de modificació del sistema de protecció a la infància i a l'adolescència

És una Llei que modifica el sistema de protecció a la infància i adolescència i que augmenta la consideració vers la infància. Té en tot moment un paper central l'interès superior del i de la menor, un concepte que engloba una sèrie de criteris que cal mencionar i tenir presents:

La satisfacció de les necessitats bàsiques;
La consideració dels seus desitjos, sentiments i opinions;
La conveniència que la seva vida i desenvolupament tingui lloc en un entorn familiar adequat i lliure de violència.

Aquests criteris van correlacionats directament amb l'edat i la maduresa del i de la menor; la necessitat de garantir la igualtat i no discriminació tenint en compte l'especial vulnerabilitat; i l'estabilitat de les decisions que s'adoptin.

A més la Llei Orgànica 8/2015, de 22 de juliol, de modificació del sistema de protecció a la infància i a l'adolescència remarca la importància de les garanties processals cap als i a les menors, en particular als drets a ser informada i escoltada en tot moment, i la intervenció de professionals ben formats i qualificats.

Concretament, el dret del i de la menor a ser escoltada. Fa referència al fet que en tot moment la persona menor hagi de ser escoltada en l'àmbit familiar, judicial, sense discriminació d'edat, de diversitat funcional o qualsevol altra circumstància. Referent a això, es considerarà que el i la menor tindrà la maduresa suficient a partir dels 12 anys.

Pel que fa als menors i la violència masclista, cal mencionar que aquesta llei modifica certs articles de la Llei Orgànica 1/2004. El més important a destacar és la modificació de l'article 1.2, el qual incorpora als fills i filles menors d'edat o menors sota la tutela de dones que han patit violència de gènere com a víctimes de la violència de gènere. I consegüentment obliga als jutges i jutgesses a pronunciar-se sobre les mesures de protecció que afecten els menors. També es clarifica el sistema de la suspensió de la pàtria potestat, la custòdia i el règim d'estança de l'home inculpat pel delicte de violència de gènere.

S'estableix l'obligació de totes les persones que tinguin coneixement d'una situació relacionada amb delictes contra la llibertat i indemnitat sexual, tràfic d'éssers humans i explotació de menors de posar-ho en coneixement del Ministeri Fiscal.

3.7. Reial decret llei 9/2018, de 3 d'agost, de mesures urgents per al desenvolupament del Pacte d'Estat contra la violència de gènere.

Una de les mesures més urgents de portar a terme en el marc del Pacte d'Estat contra la violència de gènere és la que planteja la necessitat d'adoptar les modificacions legals oportunes perquè l'Administració local pugui portar a terme actuacions en la promoció de la igualtat entre homes i dones, així com contra la violència de gènere, ja que es tracta de l'Administració més pròxima a la ciutadania i, per tant, a les víctimes.

La protecció dels menors, filles i fills de les dones víctimes de violència de gènere, constitueix un dels eixos del Pacte d'Estat que exigeix una resposta més urgent.

La Llei orgànica 1/2004, de 28 de desembre, de mesures de protecció integral contra la violència de gènere, queda modificada en els termes següents:

U. Es modifica l'apartat 4 i s'afegeixen tres nous apartats 5, 6 i 7 a l'article 20, que queda redactat de la manera següent:

4. Igualment, els col·legis d'advocats han d'adoptar les mesures necessàries per a la designació urgent d'un lletrat o lletrada d'ofici en els procediments que se segueixin per violència de gènere i per assegurar la seva immediata presència i assistència a les víctimes.

5. Els col·legis de procuradors han d'adoptar les mesures necessàries per a la designació urgent d'un procurador o procuradora en els procediments que se segueixin per violència de gènere quan la víctima es vulgui personar com a acusació particular.

6. L'advocat o l'advocada que es designa per a la víctima també ha de tenir habilitació legal per a la representació processal d'aquella fins a la designació del procurador o la procuradora, mentre la víctima no s'hagi personat com a acusació d'acord amb el que disposa l'apartat següent. Fins llavors l'advocat o l'advocada ha de complir el deure d'assenyalament de domicili als efectes de notificacions i trasllats de documents.

7. Les víctimes de violència de gènere es poden personar com a acusació particular en qualsevol moment del procediment si bé això no permet retrotreure ni reiterar les actuacions ja practicades abans de la seva personació, ni pot suposar una minva del dret de defensa de l'acusat.

Dos. Es modifica l'article 23, que queda redactat de la manera següent:

«Article 23. Acreditació de les situacions de violència de gènere.

Les situacions de violència de gènere que donen lloc al reconeixement dels drets que regula aquest capítol s'acrediten mitjançant una sentència condemnatòria per un delicte de violència de gènere, una ordre de protecció o qualsevol altra resolució

judicial que acordi una mesura cautelar a favor de la víctima, o bé per l'informe del Ministeri Fiscal que indiqui l'existència d'indicis que la demandant és víctima de violència de gènere. També es poden acreditar les situacions de violència de gènere mitjançant un informe dels serveis socials, dels serveis especialitzats, o dels serveis d'acollida destinats a víctimes de violència de gènere de l'Administració pública competent; o per qualsevol altre títol, sempre que això estigui previst a les disposicions normatives de caràcter sectorial que regulin l'accés a cadascun dels drets i recursos.

Modificació de l'article 156 del Codi civil.

S'afegeix un nou paràgraf segon a l'article 156 del Codi civil amb la redacció següent: «Dictada una sentència condemnatòria i mentre no s'extingeixi la responsabilitat penal o iniciat un procediment penal contra un dels progenitors per atemptar contra la vida, la integritat física, la llibertat, la integritat moral o la llibertat i indemnitat sexual dels fills o filles comuns menors d'edat, o per atemptar contra l'altre progenitor, és suficient el consentiment d'aquest per a l'atenció i assistència psicològica dels fills i filles menors d'edat, i el primer ha de ser informat prèviament. Si l'assistència s'ha de prestar als fills i filles majors de setze anys es requereix en tot cas el consentiment exprés d'aquests.»

3.8. Llei Orgànica 8/2021, de 4 de juny, de protecció integral a la infància i l'adolescència davant de la violència.

La llei té per objecte garantir els drets fonamentals dels nens, nenes i adolescents a la seva integritat física, psíquica, psicològica i moral davant de qualsevol forma de violència, assegurant el lliure desenvolupament de la seva personalitat i establint mesures de protecció integral, que incloguin la sensibilització, la prevenció, la detecció precoç, la protecció i la reparació del dany en tots els àmbits en què es desenvolupa la seva vida.

A l'efecte d'aquesta llei, s'entén per violència tota acció, omissió o tracte negligent que priva les persones menors d'edat dels seus drets i benestar, que amenaça o interfereix el seu ordenat desenvolupament físic, psíquic o social, amb independència de la seva forma i mig de comissió, inclosa la realitzada a través de les tecnologies de la informació i la comunicació, especialment la violència digital.

En qualsevol cas, s'entendrà per violència el maltractament físic, psicològic o emocional, els càstigs físics, humiliants o denigrants, la negligència o tracte negligent, les amenaces, injúries i calúmnies, l'explotació, incloent-hi la violència sexual, la corrupció, la pornografia infantil, la prostitució, l'assetjament escolar, l'assetjament sexual, el ciberassetjament, la violència de gènere, la mutilació genital, la tracta d'éssers humans amb qualsevol finalitat, el matrimoni forçat, el matrimoni infantil, l'accés no sol·licitat a pornografia, l'extorsió sexual, la difusió pública de dades privades així com la presència de qualsevol comportament violent en el seu àmbit familiar.

S'entén per bon tracte als efectes d'aquesta llei aquell que, respectant els drets fonamentals dels nens, nenes i adolescents, promou activament els principis de

respecte mutu, dignitat de l'ésser humà, convivència democràtica, solució pacífica de conflictes, dret a igual protecció de la llei, igualtat d'oportunitats i prohibició de discriminació dels nens, nenes i adolescents.

3.9 Llei Orgànica 10/2022, de 6 de setembre, de garantia integral de la llibertat sexual.

Aquesta llei orgànica pretén donar compliment a les obligacions globals esmentades en matèria de protecció dels drets humans de les dones, les nenes i els nens enfront de les violències sexuals, integrant-se també en la política exterior espanyola; i, seguint el mandat de l'article 9.2 de la Constitució, remou els obstacles per prevenir aquestes violències, així com garantir una resposta adequada, integral i coordinada que proporcioni atenció, protecció, justícia i reparació a les víctimes. Per això, aquesta llei orgànica estén i desenvolupa per a les violències sexuals tots aquells aspectes preventius, d'atenció, sanció, especialització o assistència integral que, estant vigents per a altres violències, no comptaven amb mesures específiques per poder abordar de manera adequada i transversal les violències sexuals. A més, com a novetat, es desenvolupa el dret a la reparació, com un dels eixos centrals de la responsabilitat institucional per aconseguir la completa recuperació de les víctimes i les garanties de no repetició de la violència.

Àmbit Autonòmic i Local

3.10 Llei 5/2008 del dret de les dones per a l'erradicació de la violència masclista

La llei vol contribuir a fer visibles totes les formes en què s'exerceix la violència masclista i tots els àmbits en què es pot produir, tot abordant-la de manera integral. Dona molta importància a la prevenció i estableix noves mesures adreçades a la sensibilització i la detecció precoç, per impulsar els canvis necessaris en la societat.

Es tracta d'una llei de drets que, alhora, defineix i ordena la Xarxa d'Atenció i Recuperació Integral així com les competències dels diferents organismes públics, algunes d'especial interès pel món local i per a la cooperació i coordinació indispensables per a l'abordatge integral que es proposa.

Drets de les Dones

Totes les dones que es troben en situacions de violència masclista, i també llurs fills i filles dependents, que visquin o treballin a Catalunya i amb independència del veïnatge civil, la nacionalitat o la situació administrativa i personal, tenen garantits els drets que aquesta llei els reconeix, sens perjudici del que estableix la legislació en matèria d'estrangeria i de l'exigència de determinats requisits per a les diferents prestacions i serveis. Les referències a les dones incloses en aquesta llei s'entén que inclouen també les nenes i les adolescents, llevat que s'indiqui altrament. Aquests drets es concreten en:

- **Dret a la protecció integral, real i efectiva tant per mitjans tecnològics com per serveis policials o per qualsevol altre mitjà.**
- **Dret a l'atenció i a l'assistència jurídiques.**
- **Dret a l'atenció i l'assistència sanitàries**
- **Drets econòmics:**
 - ✓ Accés a l'habitatge
 - ✓ Renda garantida ciutadana
 - ✓ Renda per violència de gènere
 - ✓ Ajut econòmic de mesures de protecció integral contra la violència de gènere: que se sol·licita a la Generalitat.
 - ✓ Prestacions d'urgència social
 - ✓ Prestacions econòmiques extraordinàries
 - ✓ Indemnitzacions
 - ✓ Ajuts escolars
 - ✓ Fons de garantia de pensions i prestacions
 - ✓ Dret a l'ocupació i la formació ocupacional
- **Dret a la recuperació social integral**

Competències dels Municipis

Pel que fa als municipis, la llei estableix les següents competències:

- a) **Programar, prestar i gestionar els serveis d'informació i atenció a les dones** i efectuar la derivació als diferents serveis en els termes especificats per aquesta llei.
- b) **Prestar o gestionar altres serveis de la Xarxa d'Atenció i Recuperació Integral**, d'acord amb el que s'estableixi per mitjà d'un conveni amb l'Administració de la Generalitat.
- c) Col·laborar en la **gestió de les prestacions econòmiques i les subvencions** que aquesta llei estableix.
- d) Complir totes les altres funcions establertes per aquesta llei que, per raó de les competències respectives, els correspongui assumir amb relació a les dones que pateixen o han patit violència masclista.
- e) Complir les altres competències atribuïdes per disposició legal.

Els municipis amb una població inferior a 20.000 habitants poden delegar llurs competències a una mancomunitat de municipis o a altres ens locals.

3.11 Llei 17/2015, de 21 de juliol, d'igualtat efectiva de dones i homes

La llei pretén assolir una igualtat efectiva real, reconeixen que avui en dia encara hi ha una sèrie de desigualtat de drets, de polítiques, econòmiques i culturals entre homes i dones per raó de sexe. A més, com a l'article 1.2 apartat f) de la mateixa llei

preveu, una de les finalitats de la norma és “abordar, prevenir i eradicar, d’acord amb el que disposa la normativa vigent en la matèria, tota mena de violència masclista contra dones i infants”, establint aquest objectiu com a principi rector de les actuacions dels poders públics.

La Llei d’igualtat també recull la voluntat d’impulsar i fomentar la prevenció i accions de prevenció vers la violència masclista.

Una altra de les mesures que recull aquesta Llei és la incorporació obligatòria d’activitats i actuacions dirigides a prevenir la violència masclista en l’àmbit educatiu.

3.12. Llei 17/2020, del 22 de desembre, de modificació de la Llei 5/2008, del dret de les dones a eradicar la violència masclista

La Llei té la vocació d’ampliar, reforçar i actualitzar la Llei 5/2008, i també de protegir els drets de les dones transgènere, cisgènere i de les persones no binàries, amb la finalitat de respectar la diversitat de gènere. Del resultat del treball parlamentari i de les modificacions i novetats introduïdes en són un exemple el tractament de qüestions com la violència contra les dones en la vida política, que pot tenir l’efecte de descoratjar la participació política de les dones i restringir llur capacitat d’influència en la vida pública. Una altra novetat és la regulació de la violència institucional com a àmbit, amb la definició de la diligència deguda i l’especificació que la dita violència es pot causar tant per acció com per omissió.

També s’introdueix la regulació de les violències digitals, ateses les nombroses agressions masclistes que es produeixen amb l’ús de les xarxes socials o de tota mena de dispositius electrònics o digitals, com les suplantacions d’identitat, la publicació de fotografies o vídeos sense consentiment, o els insults i les amenaces.

Entre les modificacions més significatives resulta rellevant la inclusió d’una definició de consentiment sexual, en la qual es fixa com a requisit essencial la necessitat de voluntat expressa. I, a l’últim, s’introdueixen modificacions en el sentit d’ampliar els tipus de violència en l’àmbit social i comunitari, les formes de violència masclista i la necessitat de la formació de professionals.

Les referències a les dones incloses en aquesta Llei s’entén que inclouen les nenes i les adolescents, i, per tant, també les dones, nenes i adolescents transgènere.

Les mesures que aquesta Llei estableix tenen com a **finalitats**:

a) Complir amb la diligència deguda les obligacions de sensibilització, prevenció, investigació, atenció, protecció, recuperació, reparació i sanció de la violència masclista, i també garantir la no repetició i la remoció de les estructures i pràctiques socials que l’originen i perpetuen, d’acord amb les competències atorgades a les administracions de Catalunya.

b) Reconèixer els drets de les dones que pateixen violència masclista a l’atenció, l’assistència, la protecció, la recuperació, la reparació integral i la garantia de no revictimització.

c) Garantir la igualtat d'oportunitats entre dones i homes, l'autonomia de les dones, i la llibertat i l'efectivitat dels drets de les dones.

d) Establir mecanismes per a fer recerca sobre violència masclista i difondre'n els resultats, i també establir mecanismes per a la sensibilització social i la informació destinada a les dones.

e) Dotar els poders públics de Catalunya de recursos suficients i d'instruments eficaços per a erradicar la violència masclista en els àmbits preventiu, educatiu, de salut, formatiu, de justícia i execució penal, de participació política, dels mitjans de comunicació, digital, laboral, social i esportiu, i en la vida política i l'esfera pública de les dones.

f) Establir el catàleg de drets de les dones que es troben en situació de violència masclista, exigibles davant les administracions públiques, i també per a llurs fills i filles, a més d'assegurar l'accés gratuït de les dones als serveis públics que s'estableixin.

g) Garantir drets econòmics per a les dones que es troben en situació de violència masclista, amb la finalitat de facilitar-los el procés de recuperació i reparació integrals.

h) Avaluar cada dos anys la xarxa d'atenció i recuperació integral per a les dones que pateixen violència masclista, integrada per un conjunt de recursos i serveis públics per a l'atenció, l'assistència, la protecció, la recuperació i la reparació integrals.

i) Establir mecanismes per a una intervenció integral i coordinada contra la violència masclista, i crear-ne d'específics per a abordar la violència de segon ordre, per mitjà de la col·laboració de les administracions públiques de Catalunya i de la participació de les entitats de dones, de professionals i d'organitzacions ciutadanes que actuen contra la violència masclista.

j) Assegurar la formació especialitzada, obligatòria i periòdica de tots els col·lectius professionals que intervenen en l'atenció, l'assistència, la protecció, la recuperació i la reparació destinades a les dones que pateixen violència masclista, a llurs fills i filles i a llur entorn familiar i comunitari, i també espais de reciclatge i supervisió.

k) Garantir el principi d'adequació de les mesures, per tal que a l'hora d'aplicar-les es tinguin en compte les necessitats i les demandes específiques de totes les dones que pateixen la violència masclista. El disseny i aplicació de les mesures ha de posar al centre els drets de les dones i ha de fomentar llur autonomia decisòria i la promoció de l'empoderament personal.

4. MARC CONCEPTUAL

4.1 Conceptualització segons la Llei 17/2020, del 22 de desembre, del dret de les dones a erradicar la violència masclista

4.1.1. Conceptes bàsics

A Catalunya, la Llei 17/2020, del dret de les dones a erradicar la violència masclista inclou les seves definicions:

Violència Masclista: vulneració dels drets humans a través de la violència que s'exerceix contra les dones com a manifestació de la discriminació i de la situació de desigualtat en el marc d'un sistema de relacions de poder dels homes sobre les dones i que, produïda per mitjans físics, econòmics o psicològics, incloses les amenaces, les intimidacions i les coaccions, tingui com a resultat un dany o un patiment físic, sexual o psicològic, tant si es produeix en l'àmbit públic com en el privat.

Sensibilització: el conjunt d'accions educatives, pedagògiques i comunicatives encaminades a generar canvis i modificacions en l'imaginari social que permetin avançar cap a l'erradicació de la violència masclista.

Prevenció: el conjunt d'accions encaminades a evitar o reduir la incidència de la problemàtica de la violència masclista per mitjà de la reducció dels factors de risc, i impedir-ne així la normalització, i les encaminades a sensibilitzar la ciutadania en el sentit que cap forma ni manifestació de violència no és justificable ni tolerable.

Detecció: la posada en funcionament de diferents instruments teòrics i tècnics que permetin identificar i fer visible la problemàtica de la violència masclista, tant si apareix de forma esporàdica com de forma estable, i que permetin també conèixer les situacions en les quals s'ha d'intervenir, per tal d'evitar-ne el desenvolupament i la cronicitat.

Atenció: el conjunt d'accions destinades a una persona perquè pugui superar les situacions i les conseqüències generades per la violència masclista en els àmbits personal, familiar, laboral i social, tot garantint-ne la seguretat i facilitant-li la informació necessària sobre els recursos i els procediments.

Recuperació: el procés de desvictimització en els àmbits afectats, realitzat per les mateixes dones i llurs fills i filles. Aquest procés comporta un cicle vital personal i social de la dona centrat en el restabliment de tots els àmbits danyats per la situació de violència masclista viscuda.

Reparació: el conjunt de mesures jurídiques, econòmiques, socials, laborals, sanitàries, educatives i similars, preses pels diversos organismes i agents responsables de la intervenció en l'àmbit de la violència masclista, que contribueixen al restabliment de tots els àmbits danyats per la situació viscuda, garantint l'acompanyament i l'assessorament necessaris.

Diligència deguda: l'obligació dels poders públics d'adoptar mesures legislatives i de qualsevol altre ordre per a actuar amb l'agilitat i eficiència necessàries i assegurar-se que les autoritats, el personal, els agents, les entitats públiques i els altres actors que actuen en nom d'aquests poders públics es comportaran d'acord amb aquesta obligació, amb vista a prevenir, investigar, perseguir, castigar i reparar adequadament els actes de violència masclista i protegir-ne les víctimes.

Victimització secundària o revictimització: el maltractament addicional exercit contra les dones que es troben en situacions de violència masclista i llurs fills i filles, com a conseqüència directa o indirecta dels dèficits quantitius i qualitatius de les intervencions dutes a terme pels organismes responsables, i també per les actuacions desencertades o negligents provinents d'altres agents implicats.

Consentiment sexual: la voluntat expressa, emmarcada en la llibertat sexual i en la dignitat personal, que dona pas a l'exercici de pràctiques sexuals i l'avalua. La prestació del consentiment sexual s'ha de fer des de la llibertat, ha de romandre vigent durant tota la pràctica sexual i està acotada a una persona o diverses persones, a unes determinades pràctiques sexuals i a unes determinades mesures de precaució, tant davant d'un embaràs no desitjat com d'infeccions de transmissió sexual. No hi ha consentiment si l'agressor crea unes condicions o s'aprofita d'un context que, directament o indirectament, imposin una pràctica sexual sense comptar amb la voluntat de la dona.

Interseccionalitat o intersecció d'opressions: concurrència de la violència masclista amb altres eixos de discriminació, com l'origen, el color de la pell, el fenotip, l'ètnia, la religió, la situació administrativa, l'edat, la classe social, la precarietat econòmica, la diversitat funcional o psíquica, les addiccions, l'estat serològic, la privació de llibertat o la diversitat sexual i de gènere, que fa que impactin de manera agreujada i diferenciada. La interacció d'aquestes discriminacions ha de ser tinguda en compte a la hora d'abordar la violència masclista.

Precarietat econòmica: la situació d'una persona que percep uns ingressos iguals o inferiors a l'indicador de renda de suficiència de Catalunya.

4.1.2 Formes de violència masclista

La violència masclista es configura per una continuïtat de situacions en què interactuen cadascuna de les formes de violència masclista amb els diferents àmbits en què es produeixen.

La violència masclista es pot exercir de manera puntual o de manera reiterada d'alguna de les formes següents:

Violència física: comprèn qualsevol acte de força contra el cos d'una dona, amb el resultat o el risc de produir-li una lesió física o un dany.

Violència psicològica: comprèn tota conducta o omisió que produeix en una dona una desvaloració o un patiment, per mitjà d'amenaçes, humiliació, vexacions, menysteniment, menyspreu, exigència d'obediència o submissió, coerció verbal, insults, aïllament o qualsevol altra limitació del seu àmbit de llibertat. La violència masclista també es pot dur a terme amb l'amenaça o la causació de violència física o psicològica contra l'entorn afectiu de la dona, especialment els fills i filles o altres familiars que hi convisquin o hi tinguin una relació directa, quan es dirigeixi a afligir la dona. També inclou la violència ambiental, que es duu a terme per mitjà de l'exercici de la violència sobre béns i propietats de la dona, amb valor econòmic o sentimental, o sobre els animals amb els quals té un vincle d'afecte, amb la finalitat d'afligir-la o de crear un entorn intimidador.

Violència sexual: comprèn qualsevol acte que atempti contra la llibertat sexual i la dignitat personal de la dona creant unes condicions o aprofitant-se d'un context que, directament o indirectament, imposin una pràctica sexual sense tenir el consentiment ni la voluntat de la dona, amb independència del vincle que hi hagi entre la dona i l'agressor o agressors. Inclou l'accés corporal, la mutilació genital o el risc de patir-ne, els matrimonis forçats, el tràfic de dones amb finalitat d'explotació sexual, l'assetjament sexual i per raó de sexe, l'amenaça sexual, l'exhibició, l'observació i la imposició de qualsevol pràctica sexual, entre altres conductes.

Violència obstètrica i vulneració de drets sexuals i reproductius: consisteix a impedir o dificultar l'accés a una informació veraç, necessària per a la presa de decisions autònomes i informades. Pot afectar els diferents àmbits de la salut física i mental, incloent-hi la salut sexual i reproductiva, i pot impedir o dificultar a les dones prendre decisions sobre llurs pràctiques i preferències sexuals, i sobre llur reproducció i les condicions en què es duu a terme, d'acord amb els supòsits inclosos en la legislació sectorial aplicable. Inclou l'esterilització forçada, l'embaràs forçat, l'impediment d'avortament en els supòsits legalment establerts i la dificultat per a accedir als mètodes contraceptius, als mètodes de prevenció d'infeccions de transmissió sexual i del VIH, i als mètodes de reproducció assistida, i també les pràctiques ginecològiques i obstètriques que no respectin les decisions, el cos, la salut i els processos emocionals de la dona.

Violència econòmica: consisteix en la privació intencionada i no justificada de recursos per al benestar físic o psicològic d'una dona i, si escau, de llurs fills o filles, en l'impagament reiterat i injustificat de pensions alimentàries estipulades en cas de separació o divorci, en el fet d'obstaculitzar la disposició dels recursos propis o compartits en l'àmbit familiar o de parella i en l'apropiació il·legítima de béns de la dona..

Violència vicària: consisteix en qualsevol classe de violència exercida contra els fills i filles amb la finalitat de provocar dany psicològic a la mare.

Violència digital: actes de violència masclista i misogínia en línia comesos, instigats, amplificats o agreujats, en part o totalment, amb l'ús de tecnologies de la informació i de la comunicació.

Violència de segon ordre: consisteix en la violència física o psicològica, les

represàlies, les humiliacions i la persecució exercides contra les persones que donen suport a les víctimes de violència masclista. Inclou els actes que impedeixen la prevenció, la detecció, l'atenció i la recuperació de les dones en situació de violència masclista.

S'entén que les diverses formes de violència masclista són també violència contra la dona quan s'exerceixin amb l'amenaça o la causació de violència física o psicològica contra el seu entorn afectiu, especialment contra els fills i filles o altres familiars, amb la voluntat d'afligir la dona.

4.1.3 Àmbits de la violència masclista

La violència masclista es pot manifestar en alguns dels àmbits següents:

a) Violència en l'àmbit de la parella: consisteix en la violència física, psicològica, digital, sexual o econòmica exercida contra una dona i perpetrada per l'home que n'és o n'ha estat el cònjuge o per la persona que hi té o hi ha tingut relacions similars d'afectivitat.

b) Violència en l'àmbit familiar: consisteix en la violència física, digital, sexual, psicològica o econòmica exercida contra les dones i els menors d'edat en el si de la família i perpetrada per membres de la mateixa família o per membres del nucli de convivència, en el marc de les relacions afectives i dels lligams de l'entorn familiar. Inclou els matrimonis forçats. No inclou la violència exercida en l'àmbit de la parella.

c) Violència en l'àmbit laboral: consisteix en la violència física, sexual, econòmica, digital o psicològica que es pot produir en l'àmbit públic o privat durant la jornada de treball, o fora del centre i de l'horari establert si té relació amb la feina. Pot adoptar els tipus següents:

1) **Assetjament per raó de sexe:** consisteix en qualsevol comportament no desitjat, verbal o físic, relacionat amb el sexe o gènere de la dona, realitzat amb el propòsit o efecte d'atemptar contra la dignitat, la indemnitat o les condicions de treball de les dones pel fet de ser-ho, creant un entorn intimidador, hostil, degradant, humiliant, ofensiu o molest que dificulti llur promoció, ocupació de funcions, accés a càrrecs directius, remuneració i reconeixement professional, en equitat amb els homes.

2) **Assetjament sexual:** consisteix en qualsevol comportament verbal, no verbal o físic no desitjat d'índole sexual que tingui com a objectiu o produeixi l'efecte d'atemptar contra la dignitat i la llibertat d'una dona o de crear-li un entorn intimidador, hostil, degradant, humiliant, ofensiu o molest.

3) **Discriminació per embaràs o maternitat:** consisteix en tot tracte desfavorable a les dones relacionat amb l'embaràs o la maternitat, existent o potencial, que comporti una discriminació directa i una vulneració dels drets fonamentals a la salut, a la integritat física i moral i al treball.

d) Violència en l'àmbit social o comunitari: comprèn les manifestacions següents:

1) **Agressions sexuals:** ús de la violència física i sexual contra les dones determinada per l'ús premeditat del sexe com a arma per a demostrar poder i abusar-ne.

2) **Assetjament sexual.**

- 3) **Tracta de dones** amb finalitat d'explotació sexual i amb altres finalitats amb dimensió de gènere.
- 4) **Mutilació genital femenina o risc de patir-ne**: inclou qualsevol procediment que impliqui o pugui implicar una eliminació total o parcial dels genitals femenins o que hi produeixi lesions, encara que consti el consentiment exprés o tàcit de la dona.
- 5) **Violència derivada de conflictes armats**: inclou totes les formes de violència contra les dones que es produeixen en aquestes situacions, com l'assassinat, la violació, l'esclavatge sexual, l'embaràs forçat, l'avortament forçat, l'esterilització forçada, la infecció intencionada de malalties, la tortura o els abusos sexuals.
- 6) **Violència contra els drets sexuals i reproductius** de les dones, com els avortaments selectius i les esterilitzacions forçades.
- 7) **Feminicidis**: els assassinats i homicidis de dones per raó de gènere, les induccions al suïcidi i els suïcidis a conseqüència de la pressió i violència exercida cap a la dona.
- 8) **Agressions per raó de gènere**.
- 9) **Vexacions, tractes degradants, amenaces i coaccions en l'espai públic**.
- 10) **Restriccions o privacions de llibertat** a les dones, o d'accés a l'espai públic o als espais privats, o a activitats laborals, formatives, esportives, religioses o lúdiques, i també restriccions a l'expressió en llibertat pel que fa a llur orientació sexual o expressió i identitat de gènere, o a llur expressió estètica, política o religiosa.
- 11) **Represàlies pels discursos i expressions individuals i col·lectius de les dones** que reclamen el respecte de llurs drets, i també expressions i discursos públics que fomentin, promoguin o incitin directament o indirectament l'hostilitat, la discriminació o la violència envers les dones.

e) Violència en l'àmbit digital: violència masclista que es produeix a les xarxes de comunicació digitals, enteses com a nova àgora d'interacció, participació i governança per mitjà de les tecnologies de la informació i la comunicació. Entre altres pràctiques, inclou el ciberassetjament, la vigilància i el seguiment, la calúmia, els insults o les expressions discriminatòries o denigrants, les amenaces, l'accés no autoritzat als equips i comptes de xarxes socials, la vulneració de la privacitat, la manipulació de dades privades, la suplantació d'identitat, la divulgació no consentida d'informació personal o de continguts íntims, el dany als equips o canals d'expressió de les dones i dels col·lectius de dones, els discursos d'incitació a la discriminació envers les dones, el xantatge de caràcter sexual per canals digitals i la publicació d'informació personal amb la intenció que altres persones agreeixin, localitzin o assetgin una dona.

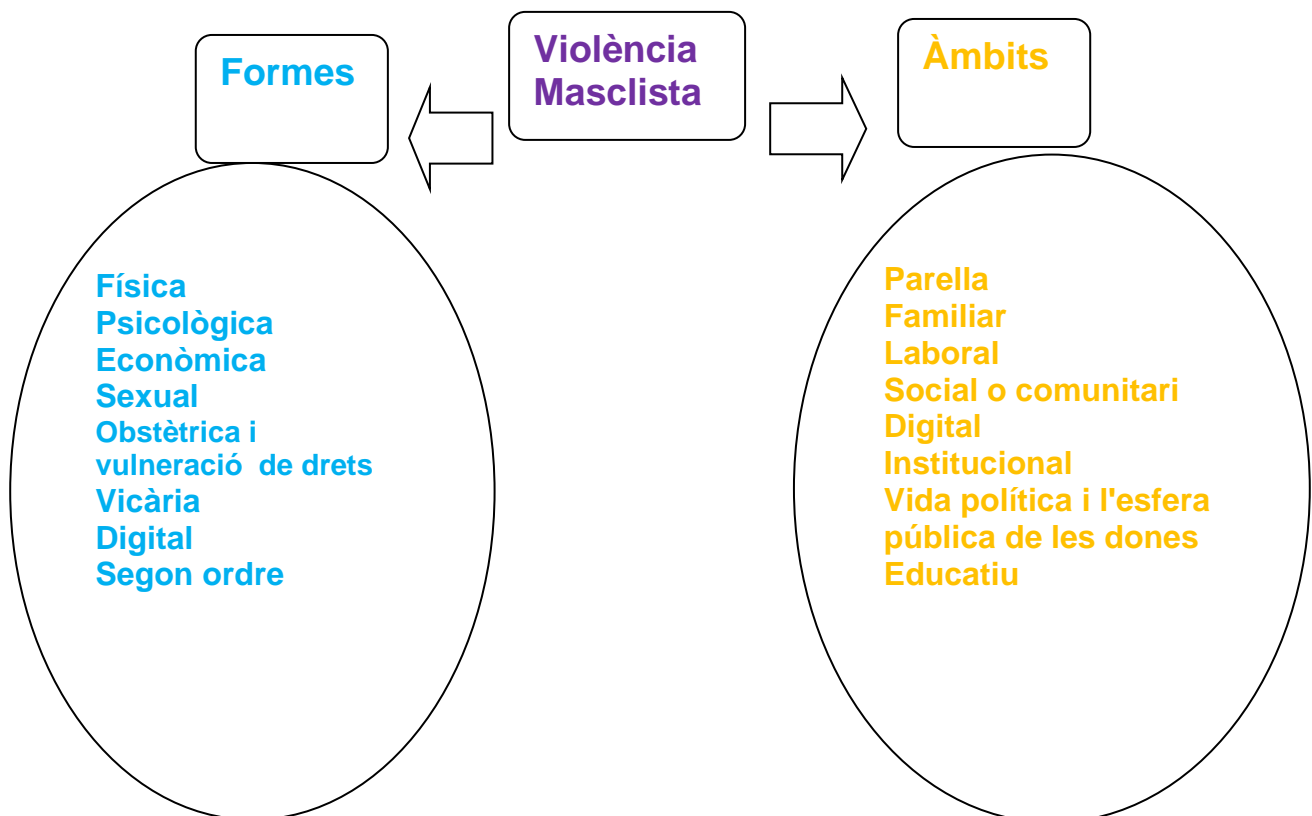
f) Violència en l'àmbit institucional: accions i omissions de les autoritats, el personal públic i els agents de qualsevol organisme o institució pública que tinguin per finalitat retardar, obstaculitzar o impedir l'accés a les polítiques públiques i a l'exercici dels drets que reconeix aquesta llei per a assegurar una vida lliure de violència masclista, d'acord amb els supòsits inclosos en la legislació sectorial aplicable. La manca de diligència deguda, quantitativa i qualitativa, en l'abordatge de la violència masclista, si és coneguda o promoguda per les administracions o esdevé un patró de discriminació reiterat i estructural, constitueix una manifestació de violència institucional. Aquesta violència pot provenir d'un sol acte o pràctica greu, de la reiteració d'actes o pràctiques de menor abast que generen un efecte acumulat, de l'omissió d'actuar quan es conegui l'existència d'un perill real o imminent, i de les pràctiques o omissions revictimitzadores. La violència institucional

inclou la producció legislativa i la interpretació i aplicació del dret que tingui per objecte o provoqui aquest mateix resultat. La utilització de la síndrome d'alienació parental també és violència institucional.

g) Violència en l'àmbit de la vida política i l'esfera pública de les dones: la violència masclista que es produeix en espais de la vida pública i política, com les institucions polítiques i les administracions públiques, els partits polítics, els mitjans de comunicació o les xarxes socials. Quan aquesta forma de violència masclista ocorre en les institucions polítiques o les administracions públiques i és tolerada i no sancionada, esdevé també una forma de violència institucional.

h) Violència en l'àmbit educatiu: qualsevol mena de violència que es produeix en l'entorn educatiu entre els membres de la comunitat educativa. Es pot produir entre iguals, de major d'edat a menor d'edat o viceversa. Inclou l'assetjament, l'abús sexual i el maltractament físic, sexual, psíquic o emocional. Entre aquestes violències n'hi ha que es produeixen per raó de gènere o d'identitat sexual.

Qualsevol altres formes anàlogues que lesionin o puguin lesionar la dignitat, la integritat o la llibertat de les dones.

4.2. MODEL D'INTERVENCIÓ

El nou **Protocol marc per una intervenció amb diligència deguda en situacions de violències masclistes** (Departament d'Igualtat i Feminismes. Generalitat de Catalunya), és un document de bases que conté un nou paradigma d'intervenció i, per tant, reconfigura el marc conceptual des del qual comprenem les violències masclistes. Aquest paradigma posa les dones, infants i adolescents al centre. Per això, té com a fil conductor els seus **drets i necessitats**, els quals han d'orientar en tot moment la intervenció de manera que garanteixi l'accés efectiu.

D'acord amb la *Recomanació General 35 de la CEDAW*, tot l'abordatge de les violències masclistes s'ha d'organitzar i s'ha d'orientar des de la **responsabilitat de garantir els drets de les dones, infants i adolescents en situació de violències masclistes** i aquests s'han de posar al centre de tota la intervenció.

El Protocol Marc recull els drets fonamentals de dones, infants i adolescents que viuen o estan en risc de viure VM, així com els drets que els concreten i amplien, emfatitzant en algunes de les característiques que s'han de treballar especialment per les vulneracions detectades en el seu exercici. Recull també drets específics d'infants i adolescents que viuen VM. Cadascun d'aquests drets comporta obligacions per part de les administracions públiques de garantir el seu gaudiment efectiu, i de fer-ho amb **diligència deguda**. Així mateix, compromet la responsabilitat institucional i patrimonial dels poders públics i la disciplinària i professional del personal de les administracions públiques.

La deguda diligència és l'obligació dels poders públics d'adoptar mesures legislatives i de qualsevol altre ordre per a actuar amb l'agilitat i eficiència necessàries amb vista a prevenir, investigar, perseguir, castigar i reparar adequadament els actes de violència masclista i protegir-ne les víctimes. (Art. 3.h Llei 5/2008 del dret de les dones a erradicar la violència masclista).

És imprescindible que institucions, serveis i professionals dels diferents sectors d'intervenció ens preguntem, en tot moment, quins drets estan sent vulnerats, com i per qui, amb l'objectiu d'adoptar respostes concordants que evitin la revictimització i assoleixin tant la reparació com la prevenció.

La llei és clara en assenyalar la importància de l'estàndard de la diligència deguda en el compliment de les obligacions: la manca de diligència deguda en l'abordatge de la violència masclista, si és coneguda o promoguda per les administracions o esdevé un patró de discriminació reiterat i estructural, constitueix una manifestació de **violència institucional**.

Claus per afrontar les violències institucionals:

- 1. Garantir i desenvolupar el model**, les pautes i els criteris que estableix el Protocol marc i els seus documents operatius o capítols complementaris: específicament hi haurà un document operatiu sobre violències institucionals.
- 2. Mantenir espais de coordinació intersectorial** on es puguin analitzar conjuntament les omissions, mancances i pràctiques inadequades que acaben comportant possibles vulneracions de drets de les dones, infants i adolescents

ateses. Aquests espais han de treballar per la permanent millora i construcció de bones pràctiques comunes.

3. Detectar i registrar, amb les eines de treball disponibles, les accions i omissions revictimitzants que es detectin. Aquest registre ha de fer-se tenint en compte els drets afectats i l'impacte en les dones, infants i adolescents, amb enfocament interseccional.

4. Informar les dones, infants i adolescents que la detecció i el registre està al servei de les seves necessitats i drets i que, per tant, poden accedir a la seva informació quan ho demanin.

5. Construir circuits adients d'abordatge i derivació en relació a les diferents violències institucionals, i també les mesures de prevenció i reparació vinculades.

Drets que donen continguts als drets fonamentals

- dret a la protecció
- dret a la reparació integral
- dret a rebre atenció integral
- dret d'accés a la justícia
- dret a ser acompanyada
- dret a entendre la informació
- dret a l'assistència lletrada, des del moment inicial de la denúncia
- dret d'accedir als recursos de la xarxa
- dret a rebre informació dels processos judicials i administratius
- dret a la confidencialitat
- dret a obtenir còpia de la denúncia
- drets sexuals i reproductius
- dret a la presa de decisions autònomes
- dret a la prevenció de les diferents formes de violència masclista

Drets específics d'infants i adolescents que viuen violències masclistes

Dret a l'atenció i l'assistència psicològica d'infants i adolescents en situació de VM: és la concreció de drets fonamentals, com el dret a la igualtat i a la no-discriminació, a la dignitat humana, a la intimitat, a la seguretat, a la salut, a la protecció dels drets de la infància reconeguts internacionalment, i a la reparació integral davant situacions de violència masclista. No pot obstaculitzar-se, impedir-se, o retardar-se per la negativa de l'agressor.

\ Com que l'atenció psicològica i educativa a infants i adolescents és clau per aconseguir la seva reparació integral davant les violències masclistes, ha de fer-se efectiva amb la major immediatesa possible. L'agilitat de la resposta és part, en aquest cas, de la garantia de drets amb diligència deguda.

\ Per a l'atenció i l'assistència psicològiques dels fills i filles menors d'edat no cal el consentiment del progenitor contra el qual hi ha sentència ferma o si hi ha indicis fonamentats de violència familiar o masclista (art. 233.11.3 Codi Civil Català).

\ Tampoc cal consentiment del progenitor agressor, encara que no existeixi denúncia, si la mare dels infants o adolescents rep assistència dels serveis de la Xarxa d'abordatge en situacions de violència masclista.

\ En el cas d'adolescents de 16 anys o més, el seu consentiment és l'únic requisit exigible, no es requereix consentiment de progenitors (art. 236-8.2 del llibre segon del Codi civil de Catalunya).

\ Posar els drets i les necessitats d'infants i adolescents al centre també vol dir garantir el respecte a la seva autonomia progressiva i, entendre, per exemple amb relació a les violències sexuals, que han de ser abordades com a formes de violència masclista, tant les que pateixen nenes, nens i adolescents en l'àmbit familiar com en l'àmbit comunitari.

Es pot demanar l'exclusió de la guarda i custòdia del progenitor amb sentència ferma condemnatòria i també quan es donen indicis fonamentats de violència masclista. Han de supervisar-se les relacions personals en situacions de risc (article 233-13.2).

Cada dret comporta obligacions per part de les administracions públiques de garantir el seu gaudiment efectiu, i de fer-ho amb diligència deguda. Aquest respecte i compliment de les obligacions compromet la responsabilitat institucional i patrimonial dels poders públics i la disciplinària i professional del personal de les administracions públiques.

Adoptar una **perspectiva de drets** implica que s'ha de garantir una intervenció des dels drets i necessitats de les dones, infants i adolescents, amb enfocament feminista i interseccional, i l'abordatge multidimensional i intersectorial coordinat i en xarxa, amb vocació d'intervenció sobre totes les formes i àmbits de les violències masclistes.

Parlem d'**enfocament feminista i interseccional** com el marc teòric-polític-professional des del qual s'han de comprendre les violències masclistes, les seves causes estructurals i l'impacte que poden produir, qüestions de primer ordre per organitzar una intervenció coordinada i sense revictimització.

Des dels feminismes s'ha fet un llarg camí per desnormalitzar les violències masclistes, per visibilitzar-les i per exigir polítiques públiques efectives per a la seva erradicació, com una condició bàsica per a que les dones puguem gaudir dels drets reconeguts.

La interseccionalitat, com a enfocament per a la intervenció, posa sobre la taula que els diferents eixos de desigualtats socials, com el gènere, la raça, l'ètnia, la classe social, l'orientació sexual, la discapacitat o l'edat, entre d'altres, estan relacionats entre si i configuren formes concretes de discriminació i desigualtat. La interseccionalitat és una proposta per comprendre com les desigualtats estructurals afecten de forma diferent a diferents grups socials, i el canvi passa necessàriament per transformar aquestes desigualtats estructurals.

4.2.1 Abordatge multidimensional: les dimensions de la intervenció

Les intervencions en relació amb les violències masclistes han de desenvolupar-se equilibradament en les següents dimensions:

Dimensió política i tècnica: s'ha de fer una intervenció integral, respectuosa de la privacitat i dels drets de les dones, adolescents i infants, ha de poder dedicar-s'hi el temps suficient, amb enfocament feminista i interseccional, garantir la no-revictimització i s'han de considerar els mitjans suficients per a aquesta adequació.

Dimensió individual i social-comunitària: s'ha d'implicar a tota la societat en la prevenció, la construcció de la seguretat en sentit positiu i la recuperació integral davant les violències masclistes.

Dimensió sectorial i intersectorial: aprofundir en els espais de coordinació intersectorial, a través del treball en xarxa i en circuits d'abordatge, però també hi ha una responsabilitat de no oblidar i treballar coordinadament i articuladament dins de cada sector professional.

4.2.2 Abordatge intersectorial

L'abordatge intersectorial pren com a punt de partida el ja referit model de centralitat en els drets i les necessitats de les dones, infàncies i adolescències, per organitzar les intervencions destinades a garantir els seus drets.

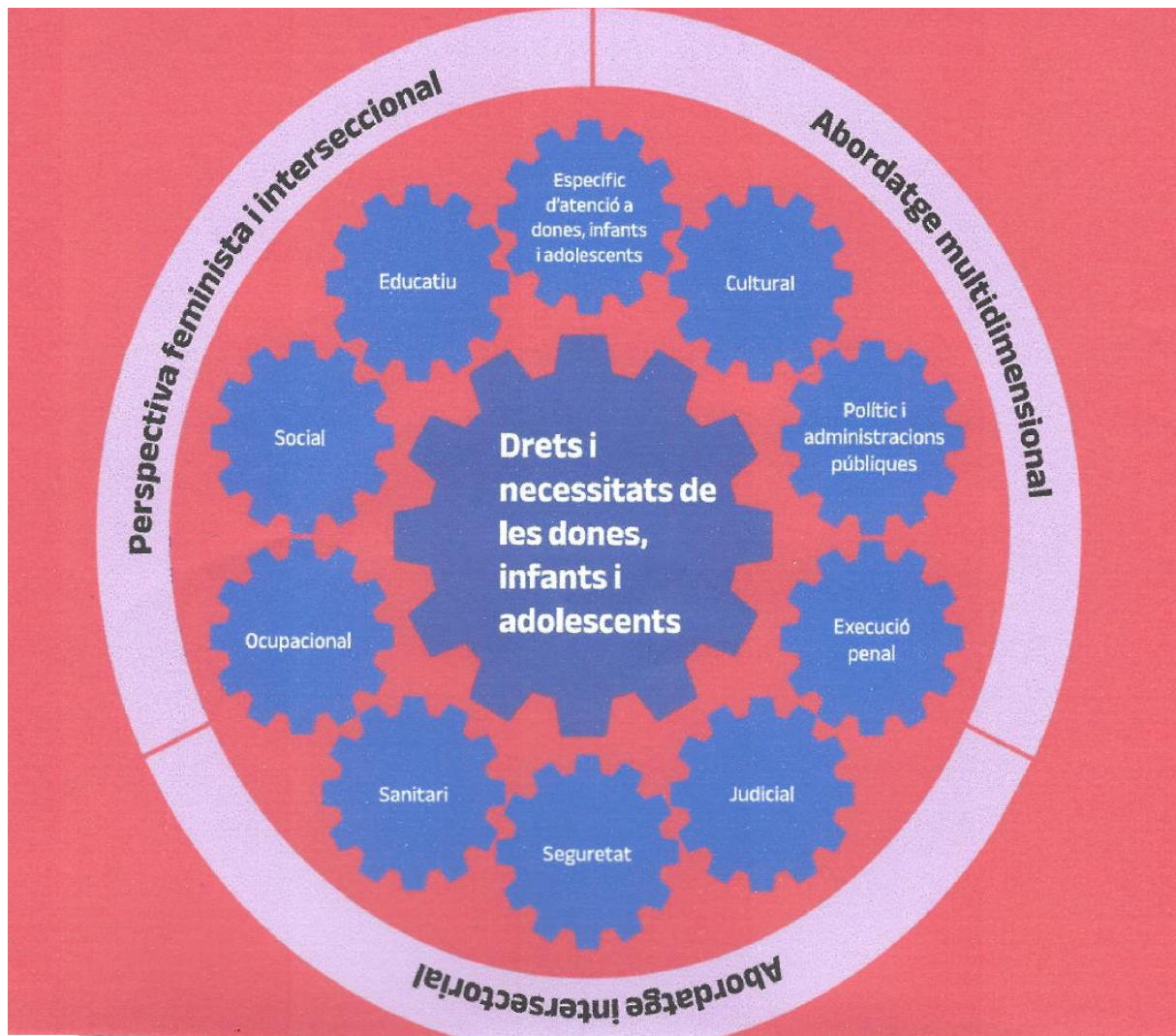
En el municipi els sectors d'intervenció que intervenen directament o indirectament en l'atenció i recuperació de les dones, o en els nivells de prevenció i detecció, i que formen, o haurien de formar, part de la xarxa local d'abordatge de les violències masclistes són:

- Atenció a les dones: personal especialitzat en polítiques d'igualtat de gènere.
- Social: unitats bàsiques d'atenció primària, serveis socials especialitzats, serveis per drogodependències, serveis a la infància...
- Sanitari: Centres d'assistència primària, Centres de salut mental (adults, infantils), Hospitals, Salut Sexual i Reproductiva, Departament de Salut Pública...
- Seguretat: Policia local, Mossos d'Esquadra.
- Judicial: Jutjats, Medicina Legal, Fiscalia, Col·legi de l'Advocacia, Equips Tècnics, Punt de trobada, Oficina d'atenció a la víctima del delictes,....
- Educatiu: Departament d'Educació, Centres d'educació primària i secundària, Centres de recursos pedagògics, educació en el lleure...

□ Polític i administracions públiques

□ Altres àmbits o departaments: Promoció Econòmica-Ocupació, Esports, Habitatge, Cultura, Immigració, Mediació Cultural,...

Així mateix, sabem que les dones no s'adrecen exclusivament al sector formal per demanar informació o ajut, sinó que, sovint, compten amb el suport d'associacions o d'altres membres de la comunitat que podrien estar legitimades a participar en el circuit o en un procés de protocol·lització.

Fons: Protocol marc per a una intervenció amb diligència deguda en situacions de violència masclista. Departament d'igualtat i Feminismes. Generalitat de Catalunya

4.2.3 El treball en xarxa

Garantir els drets de les dones a una vida lliure de violències exigeix del **treball en xarxa** permanent entre diferents sectors que intervenen en l'abordatge de les VM i d'una perspectiva d'intervenció comunitària.

Cal aclarir que les responsabilitats dels actors institucionals i dels actors socials i comunitaris no seran les mateixes. Els actors institucionals, a més de tenir la responsabilitat sobre la intervenció individual amb les dones, adolescents i infants, també han de tenir en compte i promoure la participació de la seva xarxa de proximitat per construir de forma col·lectiva la garantia de drets i no-revictimització.

Així mateix, hi ha serveis que tenen competències específiques d'intervenció, però tots els serveis i recursos tenen competències generals en matèria de prevenció i reparació davant les violències masclistes.

Tal i com assenyala el Protocol Marc, el **treball en xarxa** garanteix la intersectorialitat i permet:

- Produir col·lectivament sabers i propostes d'intervenció conjuntes.
- Dimensionar la problemàtica, les necessitats i les capacitats de dones, infants i adolescents, i professionals. Determinar quins són els drets que s'estan vulnerant.
- Operar com a espai de cura professional i de construcció de bones pràctiques.
- Veure de forma global la situació i ser-ne conscients de les diferents necessitats i obstacles particulars.
- Augmentar el coneixement mutu i la cooperació entre professionals i serveis de la xarxa.
- Renovar la motivació personal i l'interès de les persones professionals amb relació a la seva feina.
- Definir un marc conceptual i un posicionament comú davant les VM, alhora que es defineix un missatge comú i unitari davant de la ciutadania.

Claus per garantir el treball en xarxa

1. **Fer un pacte previ per treballar des d'aquest model.** És important fer un pas més enllà del coneixement i les trobades entre professionals i serveis i plantejar-se el significat i les possibilitats del treball en xarxa.
2. **Acceptar un compromís i un posicionament ètic** davant les violències masclistes, que passa per no negar les dificultats i per reconèixer l'agència de dones, adolescents i infants, i la centralitat de les seves necessitats i del seu accés a drets.
3. També implica un **reconeixement del valor i la importància de les xarxes comunitàries** de les persones en la prevenció i en el procés de reparació integral, més enllà dels mateixos serveis, com a palanca de canvi. Per tant, s'ha de tenir en compte la perspectiva comunitària des del moment de la detecció i durant tot l'acompanyament.
4. **Elaborar un pla de treball conjunt** que impliqui als diferents serveis (incloent-hi els serveis que proporcionen les entitats especialitzades) que estan intervenint i

acompanyant les dones, infants i adolescents, que posi en el centre les seves autonomies, necessitats i drets.

5. Quan calgui, fer **derivacions de manera responsable**, acompanyada i àgil.

6. **Tenir professionals de referència** dins dels serveis.

7. Treballar junts amb les entitats que defensen els drets de les dones, adolescents i infants que viuen violències masclistes.

8. **Implicar serveis comunitaris**, que estan més a prop de la ciutadania i de les dones, infants i adolescents. Cal tenir en compte que la intervenció pot planificar-se també en l'àmbit comunitari, i amb altres membres de la família, sempre que això no posi en risc les dones, infants i adolescents, i es tracti d'intervencions proposades o acceptades per les persones afectades per la violència masclista.

Propostes per incorporar l'abodatge multidimensional, intersectorial i el treball en xarxa

-Assegurar que qualsevol recurs del territori és una porta d'entrada de situacions de violències masclistes i definir-ho en els mateixos protocols i circuits locals. Cal concretar el que això implica en cada cas.

-Tenir present quan es planifiquin les accions formatives als equips dels diferents serveis municipals i recursos del territori que, tot i no intervenir, poden ser entrada de situacions de violències masclistes.

-Obrir un espai de reflexió dins dels circuits entorn del treball en xarxa, sobre el seu significat i les possibilitats i establir un pacte per treballar des d'aquest model.

-Els protocols locals han de recollir com es concreta aquest treball en xarxa, i assegurar la incorporació de la perspectiva de drets i la possible *referencialitat* des de qualsevol recurs.

-Elaborar plans de treball conjunts que impliquin els diferents serveis que estan intervenint i acompanyant les dones, infants i adolescents, que posi al centre les seves necessitats i drets.

-Quan calgui, fer derivacions de manera responsable, àgil i acompanyada.

-Tenir professionals de referència dins dels serveis.

-Definir molt bé els recursos referents i les seves funcions.

-Elaborar per part de cada servei un llistat dels drets que poden ser susceptibles de vulneració dins del seu marc d'actuació, per tenir-los presents en totes les intervencions.

-Desplegar el que significa que qualsevol recurs pot ser porta d'entrada de casos de VM i que la *referencialitat* pot dependre d'allà on la dona estableix el vincle amb la professional i, per tant, cal assegurar mecanismes per acompanyar a aquest/a professional que no té perquè estar especialitzada en VM.

-És important resoldre i arribar a acords respecte a la protecció de dades entre serveis del territori.

Establir protocols sectorials que endrecin la intervenció dins de cada sector professional (salut, social, atenció a dones, entre d'altres). També crear espais sectorials d'abordatge de les violències masclistes.

-Tenir en compte la perspectiva comunitària en la prevenció i en el procés de reparació integral.

-Establir aliances amb entitats que defensen els drets de les dones, adolescents i infants que viuen VM.

-Realitzar accions de sensibilització i formatives sobre violències masclistes adreçades al teixit associatiu del territori, així com fer-los partícips de la prevenció i dels processos de reparació integral.

4.2.4 Eixos d'intervenció

El Protocol marc actual proposa dos eixos d'intervenció fonamentals: **la prevenció i la reparació integral**, a diferència del model anterior que n'establia quatre (prevenció, detecció, atenció i recuperació). No s'han d'interpretar de forma seqüencial o independent, sinó **d'una manera circular, en permanent retroalimentació i entrecreuant**. Així, per exemple, quan es treballa en la reparació, no només s'ha de fer pensant en la recuperació individual de les persones afectades, sinó que també calen estratègies perquè allò que està succeint a aquella dona, infant o adolescent no es torni a repetir, el que ens situa ja en la construcció de garanties de no repetició i en l'eix de prevenció.

Dintre d'aquesta nova estructuració del treball **la prevenció** pren un pes important en entendre la prevenció des d'un triple objectiu, com a mínim:

-Prevenció estructural: sensibilització, formació especialitzada, difusió i promoció de drets, recerca i promoció de masculinitats antimasclistes i igualitàries, etc.

-Prevenció en l'àmbit individual: activació de les mesures per a l'acompanyament per part de les dones (s'entrecreu amb l'eix de reparació integral).

-Donar resposta comunitària i social des de la lògica de la diligència deguda (reparació del dany)

La **reparació integral** incorpora:

-Detecció

-Acompanyament integral davant una situació de violència masclista des de la lògica de la garantia dels drets

-Valoració integral dels riscos

-Investigació i sanció

-Reparació comunitària

Eixos d'intervenció per a la garantia de drets

Prevenció estructural (social-cultural)

- ✓ Estratègies nacionals, comarcals i locals per prevenir les VM.
- ✓ Es proposa revertir imaginaris i pràctiques socials, institucionals, i relacions de poder que permeten i alimenten les VM
- ✓ Eines: sensibilització, difusió i promoció de drets, formació especialitzada, investigació i recerca, promoció de masculinitats igualitàries i antimasclistes

Per garantir la no repetició

- ✓ Detecció de les VM institucionals
- ✓ Transformació de pràctiques institucionals, interinstitucionals i intersectorials, socials, comunitàries que revictimitzen.

Prevenció situada al cas concret (individual o col·lectiva)

- ✓ Mesures per evitar, aturar, erradicar les VM i reduir el seu impacte.
- ✓ Es treballa des de la detecció inicial.
- ✓ Comprèn també la intervenció amb agressors.

Per la recuperació

- ✓ Detecció inicial i continuada
- ✓ Acompanyament: atenció, assessorament, tractament
- ✓ Accés efectiu als drets
- ✓ Valoració integral dels riscos i investigació i sanció

Fons: Protocol marc per a una intervenció amb diligència deguda en situacions de violència masclista. Departament d'igualtat i Feminismes. Generalitat de Catalunya

S'estableixen dues grans finalitats per a cada eix d'intervenció.

Prevenició amb finalitat estructural (prevenció estructural).

Prevenició amb finalitat individual (prevenció individual).

Reparació amb finalitat de no repetició (prevenció per la no repetició).

Reparació amb finalitat de recuperació (prevenció per a la recuperació).

Aquesta proposta trenca amb una altra idea del model anterior, la d'entendre que els serveis estan vinculats només a un eix d'intervenció. Aquest Protocol marc emfatitza la necessitat que tots els sectors, recursos i serveis puguin treballar en l'eix prevenció i en el de reparació integral, sense perdre de vista la circularitat i la retroalimentació dels eixos.

4.2.4.1 La prevenció

Aquest eix d'intervenció és definit per la llei 5/2008 com el conjunt d'accions encaminades a evitar o reduir la incidència de la problemàtica de la violència masclista per mitjà de la reducció dels factors de risc, i impedir-ne, així, la normalització, i les encaminades a sensibilitzar la ciutadania en el sentit que cap forma ni manifestació de violència no és justificable ni tolerable (art. 3.c).

La prevenció fa referència, d'una banda, a les mesures per promoure la transformació social feminista per l'erradicació de les causes estructurals de les violències masclistes (**prevenció estructural**). Però també fa referència, d'altra banda, a la prevenció que s'organitza davant un cas concret, d'una forma concreta de violència masclista, per evitar noves expressions d'aquesta violència, la seva cronicitat o impacte.

Aquest eix té una fonamentació estructural molt important. És la primera eina que tenim per a fer realitat el dret de les dones, infants i adolescents a una vida lliure de violències masclistes. Per això ha de planificar-se i desenvolupar-se amb les dones, de qualsevol edat, nenes, adolescents, joves i grans i, en general, amb infants i adolescents, situant-les com agents transformadors, sense que el seu protagonisme sigui exclouent en cap cas de la responsabilitat dels poders públics.

La prevenció estructural

Es desenvolupa amb l'objectiu de generar canvis institucionals, socials i culturals. Comprèn les polítiques públiques de prevenció integral de totes les formes de violència masclista.

El Govern de la Generalitat ha de garantir l'estratègia general de prevenció dins del Programa d'intervenció integral contra la violència masclista (d'ara endavant PIIVM) vigent, que estableix els principis i les línies de treball (art. 84, Llei 5/2008) Tota la resta de poders públics, en els seus àmbits de competència, han d'articular la intervenció per a prevenir les violències masclistes alineades amb l'estratègia general del país. La prevenció exigeix el compromís de tots els sectors i de tota la comunitat.

Aquest eix s'entrecreu amb l'eix de reparació perquè es nodreix de les necessitats, els patrons de repetició i els àmbits d'incidència prioritàris identificats per la realitat dels casos. A més, com s'ha apuntat, la finalitat de no-repetició en l'eix de la reparació requereix desenvolupar estratègies preventives estructurals que garanteixin els canvis identificats com a necessaris. Finalment, les activitats de prevenció estructurals són reparadores per a les dones, infants i adolescents que viuen o han viscut violències masclistes.

La prevenció té una fonamentació estructural molt important, és la primera eina que tenim per a fer realitat el dret de les dones, infants i adolescents a una vida lliure de violències masclistes. Per això ha de planificar-se i desenvolupar-se amb les dones, de qualsevol edat, nenes, adolescents, joves i grans, i en general, amb infants i adolescents, situant-les com agents transformadors, sense que el seu protagonisme sigui exclouent en cap cas de la responsabilitat dels poders públics.

Entre les eines fonamentals de prevenció estructural destaquem: la sensibilització, la difusió i promoció de drets, la formació especialitzada, la recerca i la promoció de masculinitats antimasclistes i igualitàries i l'acció comunitària.

La prevenció individual

Es desenvolupa davant de cada situació concreta de violències viscudes, sigui una vivència individual o que afecti un grup de dones, infants i adolescents (col·lectiva).

Fa referència a totes les mesures que les persones en situació de violències masclistes posen en marxa, amb l'acompanyament dels serveis, institucions i comunitats, per evitar, aturar, erradicar les violències i reduir el seu impacte. Aquest eix s'entrecreu amb el de reparació per la recuperació, ja que la finalitat de prevenir danys està present des del moment en què les violències masclistes es detecten, i és fonamental per tot el procés de recuperació.

4.2.4.2 La reparació integral

Està constituïda pel conjunt de mesures jurídiques, econòmiques, socials, laborals, sanitàries, educatives i similars, adoptades pels diversos organismes i agents responsables de la intervenció en l'àmbit de la violència masclista, que tenen per objecte garantir els drets reconeguts, per restablir tots els àmbits danyats, sense revictimització i garantint-ne la no-repetició.

La reparació integral s'orienta pel model de centralitat de les dones, infants i adolescents, i a partir dels seus drets vulnerats o en risc de vulneració i les seves necessitats. Implica la necessitat d'identificar tots els àmbits i drets afectats per les violències masclistes. A vegades no es tracta només de tornar a l'estat previ a la violència, sinó de garantir integralment els drets de les persones en situació de violència masclista i promoure les transformacions personals, socials, comunitàries, institucionals necessàries perquè tals formes de VM no tornin a succeir.

La reparació per a la no-repetició

Comprèn les polítiques públiques per garantir el dret a una vida lliure de violències masclistes, encaminades a garantir la no-repetició d'aquestes violències. L'instrument de planificació de la política pública és el Programa vigent d'Intervenció integral contra les violències masclistes (art. 84).

Aquesta finalitat pren com a punt de partida la **detecció** de les violències masclistes institucionals, tant les vinculades a omissions com a males pràctiques que vulneren drets de les dones, infants i adolescents o no tenen en compte les seves necessitats. Així, tenen per finalitat erradicar les pràctiques institucionals, interinstitucionals i intersectorials, socials o comunitàries que revictimitzen i impedeixen l'erradicació de les violències masclistes.

L'eix de reparació per la no-repetició s'entrecreu amb l'eix de prevenció estructural, ja que les polítiques públiques destinades a erradicar les violències masclistes institucionals són polítiques que generen canvis estructurals en les institucions que treballen per garantir el dret a una vida lliure de violències masclistes.

La reparació per a la recuperació

Aquesta finalitat orienta la intervenció des de la detecció inicial i continuada i tot l'acompanyament (que inclou l'atenció, assessorament i tractament) a les dones, infants i adolescents, per garantir l'accés efectiu als drets reconeguts.

La investigació i la sanció dels fets, en l'àmbit jurisdiccional i competencial que correspongui, pot ser part o no del procés de recuperació. Aquest procés acaba quan s'aconsegueix el restabliment de totes les àrees i àmbits danyats per la situació viscuda, és per tant, un procés de desvictimització realitzat per les mateixes dones, infants i adolescents, el qual comporta un cicle vital personal i social de les mateixes.

L'eix de reparació per la recuperació s'entrecreu amb l'eix de prevenció individual, ja que és essencial treballar la prevenció de danys majors quan es planteja la intervenció i com a part de la mateixa recuperació.

Eines per aconseguir aquesta finalitat:

DETECCIÓ

Es fa amb la posada en funcionament d'instruments teòrics i tècnics per identificar i fer visible les violències masclistes, tant si apareixen de forma esporàdica com de forma estable, i per conèixer les situacions en les quals s'ha d'intervenir, per tal d'evitar-ne el desenvolupament i la cronicitat (art. 3.d. Llei 5/2008 de 24 d'abril).

És important remarcar que no és una fase inicial i tancada de la intervenció, sinó una pràctica conjunta i contínua entre les professionals i les dones, infants i adolescents, necessària per a la garantia de drets, i que requereix una mirada integral quant a formes i àmbits de les violències masclistes. Les persones professionals que treballen en l'atenció directa saben que, encara que les dones, infants i adolescents

explicitin algunes formes de violències masclistes en un àmbit concret, habitualment altres formes més invisibilitzades, ocultes i normalitzades poden estar donant-se, haver-se donat en el passat o activar-se amb el mateix procés de recuperació i sortida. És essencial abordar-les totes durant la intervenció.

Cal valorar i avaluar no només els riscos sinó també les necessitats de les dones, infants i adolescents en cada situació i en tots els àmbits que les envolten, per garantir un acompanyament integral i alhora reparador.

Així, la detecció s'ha de mantenir activa al llarg de tot el procés de recuperació perquè permet organitzar l'acompanyament, les prioritats, avaluar els riscos actuals, donar resposta a les noves necessitats i garantir els drets vulnerats o amenaçats. Tot això és el que coneixem com a seguiment i actualització de la detecció.

L'ACOMPANYAMENT INTEGRAL

És la principal eina d'intervenció amb dones, infants i adolescents. Fa referència al conjunt d'accions destinades a una persona perquè pugui superar les situacions i les conseqüències generades per la violència masclista en els àmbits personal, familiar, laboral i social, tot garantint-ne la seguretat i facilitant-li la informació necessària sobre els recursos i els procediments (art. 3.e).

Aquest acompanyament, com tota la intervenció, ha de fer-se des de l'enfocament feminista i interseccional, oferint una escolta activa a les dones, adolescents i infants. Ha de facilitar la identificació de les seves necessitats i informar de manera clara i comprensible sobre els drets, els serveis i recursos, especialment els d'urgència i protecció, però també els de referència per atendre futures consultes, dubtes i noves necessitats.

S'ha de garantir la coordinació necessària per a fer efectiu el dret a l'atenció jurídica (art. 41) i a l'assistència jurídica gratuïta (art 42) a les dones, infants i adolescents que pateixen o han patit qualsevol de les formes de violència masclista reconegudes.

Tots els espais que fan detecció, atenció, acompanyament i/o tractament han de poder proporcionar a les dones, infants i adolescents, si així ho requereixen, un informe en els termes acordats per a cada servei. Cal garantir el dret d'accés a la informació produïda a partir de la intervenció professional i institucional. Es garanteix, d'aquesta manera, el dret d'accés a la informació produïda a partir de la intervenció professional i institucional.

És important que aquests informes, en la mesura en què sigui possible, s'elaborin Interdisciplinàriament i en xarxa, i que es defugui d'interpretacions revictimitzadores.

Els equips professionals que hagin d'elaborar aquests informes a petició de les dones, infants i adolescents han de rebre l'acompanyament de la institució o del servei, amb l'assessorament jurídic necessari que s'ha d'estendre a la compareixença possible en judicis, en relació amb la seva funció professional.

Per tal d'orientar aquesta tasca professional, es farà una guia per a l'elaboració d'informes i l'acompanyament de professionals en les obligacions que se'n derivin.

L'acompanyament amb diligència deguda implica també acompanyar les dones, infants i adolescents en l'expressió i la clarificació de les situacions de violència viscuda, personalitzant l'atenció a partir de la comprensió de les seves demandes, expectatives i de la seva autonomia, treballant molt especialment la noció d'autonomia progressiva i interès superior d'infants i adolescents.

És important també defugir de la reinterpretació dels fets i facilitar elements en el discurs que ajudin a la reformulació i a la reflexió conjunta. Cal evitar actituds paternalistes i judicis de valor sobre les actuacions i decisions de les dones, infants i adolescents, tot i que rebutgin els recursos i serveis oferts i decideixin utilitzar els seus propis recursos.

La detecció, que pot fer-se des de recursos socials, sanitaris, de seguretat, judicials, laborals, d'assessorament a dones, educatius i comunitaris, requereix d'una immediata valoració del cas i de la situació de risc, mitjançant indicadors específics que poden ser força diferents segons quina sigui la casuística (formes i àmbits de violència masclista compromesos, interseccions presents, etc.).

LA VALORACIÓ INTEGRAL DELS RISCOS

La noció de risc ha de concretar-se amb relació a l'especificitat de les intervencions que siguin necessàries en un moment determinat. El punt de partida és que el risc de patir violències masclistes és generalitzat i té a veure amb les conseqüències de viure en una societat patriarcal i no igualitària.

Aquest context de risc es concreta en les situacions en les quals intervenim, per això és important disposar d'eines que permetin identificar, per exemple, el risc que succeeixin a curt termini actes violents greus per part de la seva parella o ex parella, com fa el Protocol de valoració del risc de violència de parella contra la dona (RVD-BCN) i el "Protocolo de valoración forense urgente del riesgo de violencia de género, elaborado por el Consejo Médico Forense del Ministerio de Justicia del Estado Español".

Però també cal tenir en compte les limitacions d'aquestes eines i, per tant, la necessitat de treballar i de desenvolupar diferents recursos que millorin la capacitat per fer valoracions de risc més ajustades.

INVESTIGACIÓ I SANCIO

La investigació i la sanció no sempre formen part dels processos de recuperació de les dones, infants i adolescents. Les dones no sempre judicialitzen les violències viscudes, ni tampoc és sempre una necessitat prioritària. De fet, són poques encara les que ho fan.

Perquè això sigui una realitat, la investigació i sanció han d'enfortir la perspectiva victimològica i donar garanties de no-revictimització.

Per exemple, sovint els temps, les necessitats i les possibilitats de les dones, infants i adolescents de sostenir un procés d'investigació i sanció no són els mateixos que marquen els cossos de seguretat i els operadors jurídics (fiscalia, advocacia o judicatura). Això requereix arribar a acords amb les dones, garantint el respecte als seus drets, ritmes i autonomia en la presa de decisions.

És clau desenvolupar la coordinació i la col·laboració entre tots els organismes que poden aportar informació valuosa per les tasques d'investigació i sanció, i garantir la formació contínua i especialitzada i capacitació del personal. En els cursos de formació s'hi han d'incloure la perspectiva de gènere, les causes estructurals i socials de la violència masclista, les seves característiques, causes, efectes i conseqüències, i la intersecció d'altres identitats amb la violència masclista.

4.2.5 Principis orientadors en les intervencions dels poders públics

Els principis que recull la nova Llei 17/2020 són:

- a) L'obligatorietat d'assegurar l'efectivitat dels drets de les dones i d'assegurar que visquin una vida lliure de violències, tot considerant la dimensió dels drets humans, de la qualitat democràtica i de la vigència de l'estat de dret.
- b) El compromís de no-discriminació de les dones, evitant que els poders públics les discriminin, depurant responsabilitats quan qui pertanyi o treballi per a les administracions exerceixi actes de discriminació i protegint-les davant de les discriminacions que puguin causar tercers.
- c) La consideració del caràcter estructural i de la naturalesa multicausal i multidimensional de la violència masclista, especialment pel que fa a la implicació de tots els agents responsables dels sistemes de sensibilització, detecció, atenció i reparació.
- d) La consideració de l'impacte individual en la dona que pateix la violència masclista directament, i també de l'impacte col·lectiu en les altres persones que en són coneixedores i que assisteixen a la resposta de les administracions.
- e) La consideració del caràcter integral de les mesures, que han de tenir en compte tots els danys que les dones i llurs fills i filles pateixen a conseqüència de la violència masclista. Aquests danys, que inclouen la utilització de la síndrome d'alienació parental, impacten en l'esfera física, emocional, digital, econòmica, laboral, comunitària i social.
- f) La transversalitat de les mesures, de manera que cada poder públic implicat ha de definir accions específiques i coordinades, des del seu àmbit d'intervenció, d'acord amb models d'intervenció globals, en el marc dels programes quadriennals d'intervenció integral contra la violència masclista a Catalunya.
- g) La consideració de la diversitat de les dones i de la interseccionalitat. La violència masclista provoca un impacte agreujat i diferenciat quan concorre

amb altres motius de discriminació, com l'origen, el fenotip, el grup ètnic, la religió, la situació migratòria, l'edat, la classe social, la discapacitat física o intel·lectual, l'estat serològic, la toxicomania o qualsevol altra addicció, la privació de llibertat, l'orientació sexual o la identitat i expressió de gènere.

- h) La consideració que totes les mesures han de garantir que s'atorgui prioritat a les preocupacions, els drets, l'empoderament i la seguretat de les dones, i també a llur participació efectiva i en condicions d'igualtat en l'adopció de decisions.
- i) La proximitat i l'equilibri de les intervencions en tot el territori, assegurant una atenció específica a les zones rurals i a les dones amb discapacitat d'aquestes zones.
- j) El compromís que la construcció de les respostes a la violència masclista s'ha de fer posant els drets de les dones al centre i partint de les necessitats específiques i les experiències de les dones en situacions de violència, a partir de les metodologies i les pràctiques que la societat civil i acadèmica i les organitzacions feministes, especialment, han anat definint per mitjà de l'experiència.
- k) La consideració de les vulneracions que pateixen dones de determinats col·lectius en situacions específiques, d'acord amb el capítol 5 del títol III.
- l) El compromís actiu de garantir la protecció de les dades de caràcter personal de les dones en situació de violència, i també de les altres persones implicades o dels testimonis, d'acord amb la legislació aplicable. S'ha de garantir igualment la protecció de les dades de caràcter personal dels professionals de la xarxa que hi estiguin implicats.
- m) El compromís actiu d'evitar la victimització secundària i les violències institucionals contra les dones i llurs fills i filles i l'adopció de mesures que impedeixin la reproducció o la perpetuació dels estereotips sobre les dones i la violència masclista.
- n) La formació obligatòria i periòdica sobre perspectiva de gènere, d'infància i de diversitat dels professionals que atenen directament o indirectament les dones en situacions de violència, per a treballar prejudicis i estereotips, i també l'avaluació continuada d'aquesta a partir d'espais de supervisió i reciclatge professional. En el cas de les places públiques, se n'ha de garantir l'especialització.
- o) El foment dels instruments de col·laboració i cooperació entre les administracions públiques per a totes les polítiques públiques d'erradicació de la violència masclista i, especialment, el disseny, el seguiment, l'avaluació i la rendició de comptes de les mesures i dels recursos que s'han d'aplicar.
- p) El foment dels instruments de participació i col·laboració amb les organitzacions socials, especialment les de dones, com els consells de dones, el moviment associatiu de les dones i els grups de dones pertanyents a moviments socials i sindicals, en el disseny, el seguiment i l'avaluació de les polítiques públiques per a erradicar la violència masclista.

- q) La participació professional i social, que implica comptar amb tots els professionals dels diferents àmbits que puguin atendre la complexitat de les formes de violència masclista i amb el criteri i la participació dels col·lectius afectats.
- r) La rendició de comptes anual de les administracions que dissenyen i duen a terme les polítiques públiques d'erradicació de la violència masclista, que permeti d'analitzar el seu grau d'aplicació, la seva efectivitat i la possibilitat d'introduir-hi millores.
- s) La creació periòdica d'espais d'intercanvi d'informació i experiències entre el sector professional dels diferents àmbits d'atenció a la violència masclista, el de les dones afectades i el dels col·lectius de dones que es dediquen a l'abordatge d'aquesta.
- t) La necessitat de vetllar per la celeritat de les intervencions, per tal de fer possible una atenció adequada i evitar l'increment del risc o de la victimització.
- u) La prohibició de la mediació si hi ha implicada una dona que ha patit o pateix qualsevol forma de violència masclista en l'àmbit de la parella o en l'àmbit familiar.
- v) La vinculació del Govern i del conjunt de les administracions catalanes amb els drets de les dones i el compliment del principi d'igualtat de totes les persones que viuen a Catalunya, d'acord amb l'article 37 de l'Estatut d'Autonomia i els tractats internacionals de drets humans.
- w) El fet que les violències digitals poden amplificar la violència masclista i causen un impacte greu, permanent i reiterat en les dones.
- x) El foment dels instruments de sensibilització, prevenció i col·laboració en la formació dels professionals, i dels futurs professionals, de la comunicació, de la informació i de la publicitat, sobre els principis rectors d'aquesta llei, les bones pràctiques i els codis deontològics per a contribuir a erradicar la violència masclista.

Responsabilitat de les administracions derivada de la **revictimització i de les violències institucionals**:

1. Els diferents graus de responsabilitat de les administracions derivada de la revictimització i de les violències institucionals depenen de la intensitat de l'actuació de l'Administració i de l'impacte negatiu i els riscos que provoqui en els drets fonamentals de les dones.
2. La responsabilitat per les actuacions de les administracions competents comprèn, a més de llur responsabilitat patrimonial, la responsabilitat disciplinària del personal actuant, sia funcional o laboral, d'acord amb el que estableixen la Llei de l'Estat 40/2015, de l'1 d'octubre, de règim jurídic del sector públic, i la Llei 26/2010, del 3 d'agost, de règim jurídic i de procediment de les administracions públiques de Catalunya.

3. En els procediments administratius en què calgui pronunciar-se respecte a la responsabilitat de les administracions per violència institucional envers una dona o un grup de dones, tenen la consideració de part interessada les entitats, associacions i organitzacions legalment constituïdes que tinguin entre llurs finalitats la defensa i la promoció dels drets de les dones, i també els sindicats i les associacions professionals. Aquest reconeixement resta subjecte al consentiment de les dones afectades, sens perjudici del que estableix l'article 12.3 de la Llei orgànica 3/2007, del 22 de març, per a la igualtat efectiva de dones i homes, o la norma que la substitueixi, amb relació als litigis sobre assetjament sexual i assetjament per raó de sexe que es produeixin.
4. Les administracions públiques de Catalunya han d'oferir suport a les dones que decideixin iniciar un procediment de reclamació de responsabilitat.
5. Les administracions públiques de Catalunya han d'elaborar un model d'atenció que tingui com a finalitat establir el marc de llur actuació per a garantir que no es duu a terme la victimització secundària de les dones. El model d'atenció s'ha de desplegar per mitjà d'un protocol, que és el document que recull els aspectes tècnics i organitzatius necessaris per a implantar-lo. La reparació pels actes de violència institucional comprèn l'anul·lació de l'acte, sempre que sigui possible i no revictimitzi la dona, i la revisió de la pràctica que va donar lloc a la violència institucional.
6. Les administracions públiques de Catalunya han d'efectuar anualment avaluacions de victimització de les dones i de llurs fills i filles inclosos en els circuits d'abordatge de la violència masclista, incloent-hi els processos judicials. El resultat d'aquestes avaluacions s'ha d'exposar al Parlament de Catalunya i s'ha de publicar perquè sigui conegut per la societat civil. Així mateix, s'ha de comunicar al Consell General del Poder Judicial, la Fiscalia General de l'Estat i el Ministeri de Justícia si les avaluacions afecten llurs àmbits de competència.

Formació de professionals

1. El Govern ha de garantir que es dugui a terme la formació contínua i especialitzada de capacitació de tots els i les professionals que treballen en la prevenció, la detecció, l'atenció, l'assistència, la recuperació i la reparació en situacions de violència masclista.
2. El Govern ha de promoure la formació específica d'especialització i capacitació del personal inspector de treball i del personal judicial i no judicial al servei de l'Administració de justícia, del personal dels cossos de seguretat, del personal de l'Institut de Medicina Legal i Ciències Forenses de Catalunya adscrit a les unitats de valoració forense integral, del personal de tots els serveis de la Secretaria de Mesures Penals, Reinserció i Atenció a la Víctima, i de la Fiscalia a Catalunya que intervinguin en els processos judicials relacionats amb la violència masclista. S'ha de garantir des de les primeres

actuacions en el procediment judicial l'especialització dels metges forenses, que han de formar part de les unitats de valoració forense integral.

3. Els col·legis professionals, les organitzacions sindicals i empresarials i les administracions públiques competents han d'assegurar que la formació i la capacitat específiques a què fa referència aquest article s'incorporin als programes de formació corresponents.
4. La formació ha d'incloure programes de suport i cura dels professionals implicats en el tractament de la violència masclista per tal de prevenir i evitar els riscos laborals associats a aquesta activitat professional. S'ha de garantir a tots els professionals amb independència del tipus de vinculació que tinguin amb l'administració competent.
5. En els cursos de formació a què fa referència aquest article n'hi han d'incloure la perspectiva de gènere, les causes estructurals i socials de la violència masclista, les seves característiques, causes, efectes i conseqüències, i la intersecció d'altres identitats amb la violència masclista.

4.2.6. Protecció de dades

El capítol VIII, sobre protecció de dades personals en els circuits territorials (***Protocol Marc per a una intervenció coordinada contra la violència masclista. Institut Català de les Dones. Generalitat de Catalunya***) estableix unes instruccions que permeten i afavoreixen el treball en xarxa amb les garanties necessàries per a dones, adolescents i infants, en relació amb el tractament de les seves dades personals.

L'actuació dels serveis públics en l'àmbit de la violència masclista s'emmarca, principalment, dins del context normatiu següent:

La Llei 5/2008, de 24 d'abril, del dret de les dones a erradicar la violència masclista, disposa en l'article 11.1 que "totes les persones professionals, especialment les professionals de la salut, dels serveis socials i de l'educació, han d'intervenir obligatòriament quan tinguin coneixement d'una situació de risc o d'una evidència fonamentada de violència masclista, d'acord amb els protocols específics i en coordinació amb els serveis de la Xarxa d'atenció i recuperació integral".

L'article 78 de la mateixa Llei regula que "les administracions públiques competents s'han de cedir mútuament les dades de caràcter personal necessàries, amb la finalitat de gestionar adequadament els serveis de la Xarxa d'atenció i recuperació integral i les prestacions econòmiques previstes per aquesta Llei, i també d'altres que s'estableixin per Llei i que estiguin relacionades amb la violència masclista".

També l'article 85 que regula els protocols per a una intervenció coordinada contra la violència masclista i concretament en el punt 2.b recull l'obligació d'establir els mecanismes de coordinació i cooperació que permetin una transmissió d'informació continuada i fluida entre els organismes implicats.

S'observa que un dels principis d'actuació en matèria de violència masclista és la coordinació entre els diversos sistemes de benestar social de les administracions públiques –que inclouen serveis socials, educació, salut, serveis policials, justícia, treball i habitatge– amb la finalitat d'establir programes d'actuació conjunts.

En relació amb el tractament de dades personals que es dugui a terme en el context del Protocol marc i dels circuits territorials, cal que s'emmarqui en el que disposa el Reglament (UE) del Parlament Europeu i del Consell de 27 d'abril de 2016 relatiu a la protecció de les persones físiques pel que fa al tractament de dades personals i a la lliure circulació d'aquestes dades i pel qual es deroga la Directiva 95/46/CE (Reglament general de protecció de dades, d'ara endavant RGPD). Aquesta norma modifica alguns aspectes del règim actual i conté noves obligacions que cada organització ha d'analitzar i aplicar tenint en compte les seves pròpies circumstàncies. L'adaptació de l'ordenament jurídic espanyol al RGPD s'ha dut a terme mitjançant la Llei orgànica 3/2018, de 5 de desembre, de Protecció de Dades Personals i garantia dels drets digitals.

Cal tenir en compte que el Protocol marc i els circuits territorials es refereixen a diferents serveis de les administracions públiques –serveis socials, cossos policials, salut, educació i altres– que tenen atribuïdes per la normativa sectorial aplicable unes competències i capacitats d'actuació, i serà en funció d'aquestes –i no d'altres– que es podran tractar determinades dades personals de dones en situació de violència masclista o de terceres persones que hi estan relacionades.

En qualsevol cas, cada servei ha de portar un registre de les activitats de tractament efectuades sota la seva responsabilitat i determinar les categories de destinataris als quals es comunicaran les dades personals en el marc de les actuacions previstes en el Protocol marc.

Comunicació de dades

La comunicació de dades dins del marc de l'article 78 de la Llei 5/2008, de 24 d'abril, quant a la part que intervé i que està implicada en la prestació de serveis a les dones en situació de violència masclista, ha de servir per complir les seves competències i les funcions determinades per la normativa sectorial corresponent, com a premissa per analitzar la resta de variables. Aquest precepte preveu l'habilitació legal necessària per a la cessió de dades sense requerir el consentiment de la persona titular només si es justifica que és per a la "gestió adequada" dels serveis de la Xarxa; és a dir, sempre que el cedent i el cessionari estiguin habilitats per tractar

aquella informació personal i necessitin tractar-la ateses les funcions que duen a terme. A més, l'article 78 especifica que les dades que se cedeixen hauran de ser només les "necessàries" en cada cas.

El model de comunicació de dades per als circuits territorials requereix la definició dels criteris que han de regir aquesta cessió que esmenta l'article 78 de la Llei 5/2008:

Agents (persones físiques i jurídiques) que intervenen en la comunicació de dades en els circuits

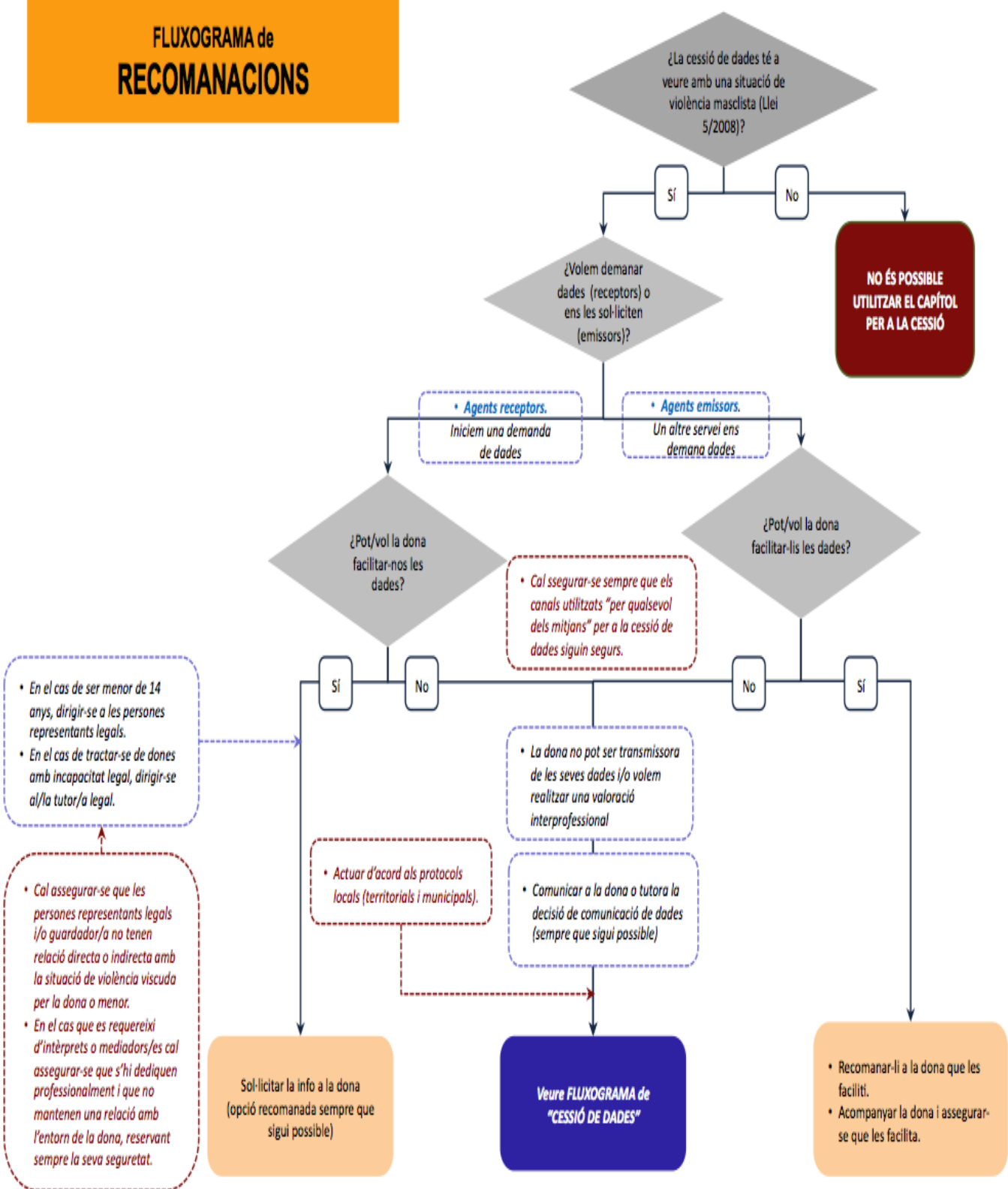
Persones destinatàries d'aquestes dades

Finalitats i funcions d'aquestes comunicacions de dades

Dades concretes que es comunicaran

Recomanacions per a la cessió de dades dins la Xarxa pública d'intervenció en violència masclista. Taula 1

FLUXOGRAMA de RECOMANACIONS

1. En relació amb les persones que en el seu exercici professional obtenen dades que han de ser sotmeses al secret professional d'acord amb els respectius codis deontològics, el RGPD autoritza el tractament de dades si és necessari per a la gestió dels sistemes i serveis d'assistència sanitària i social.

2. Tal com indiquen la Llei 5/2008 i aquest document, cal entendre que la pràctica professional que s'empra en abordar la violència masclista se situa en el marc d'una perspectiva de gènere i d'empoderament. Això implica reconèixer que la dona, com a persona adulta de ple dret, és la propietària de la seva informació i que, per tant, sempre que sigui possible, s'ha de vetllar perquè sigui ella la que controli la informació relativa al seu cas i la transmeti als serveis.

3. La taula 3 que configura els criteris per comunicar les dades dins de la mateixa xarxa està pensat per identificar les dades que es poden cedir en funció de la finalitat de la comunicació, els agents i les persones destinatàries, es recomana, sempre que sigui possible, comunicar a les dones la decisió de la cessió de dades abans de fer-ho.

4. És necessari identificar les comunicacions per la seva finalitat:

- informar: transmetre uns coneixements, una determinada situació als òrgans competents, etc.
- derivar: establir el contacte entre un servei i un altre, amb traspàs d'informació o no
- coordinar: crear un determinat saber o coneixement compartit sobre el cas/la situació

5. Per poder fer una bona gestió i un bon ús de la taula 3 explicativa fluxgrama de cessió de dades, s'aconsella que el/la professional es preguntí, en primer lloc: "Amb quina finalitat sol·licito/comunico les dades?" i, a partir d'aquí, cercar-la en els quadres.

6. Cal que els canals que s'utilitzin per comunicar les dades (qualsevol dels mitjans) siguin segurs i compleixin tots els requeriments exigits pel RGPD. Així mateix, s'ha d'assegurar que la persona destinatària és la correcta i l'única, així com comprovar que és qui diu ser.

7. S'ha d'actuar d'acord amb els protocols establerts, siguin municipals, comarcals o territorials, així com els propis de cada departament, servei o organisme.

El procediment per comunicar o demanar dades a la xarxa cal fer-lo seguint aquests quatre passos:

1. Cal seguir el *fluxgrama de recomanacions* presentat. Cal assegurar-se que s'hagin esgotat totes les possibilitats perquè sigui la mateixa dona la que cedeixi les

dades i, sobretot, que els canals, les mediacions necessàries, etc. siguin segurs i adequats.

2. S'ha de consultar la taula d'agents i destinataris (consultar document cap 8). Cal trobar els dos serveis -tant el cedent de les dades com el receptor- que hauran de ser de dos àmbits diferents.

3. Cal tenir clar amb quina finalitat i funció se cediran les dades, ja que depenent d'aquestes en podem cedir unes o altres. Cal, doncs, seguir el *fluxgrama de cessió de dades* i determinar la finalitat i la funció amb què es farà la cessió i en quin espai es durà a terme (entre dos serveis o en comissió).

4. Tot seguit se n'obindrà un codi, que ens remetrà a les *taules de dades a cedir*, on s'indiquen les dades que són necessàries i pertinents per a aquell cas concret.

Els agents emissors i receptors responsables de la cessió de dades pertanyen als recursos i serveis públics, tant de la Xarxa d'atenció i recuperació integral (definida a l'art. 54 de la Llei 5/2008) com d'altres recursos implicats en la prevenció, la detecció, l'atenció i la recuperació de les diferents administracions públiques.

Les persones que faciliten o reben les dades han de ser sempre les referents de cada cas i han d'estar degudament identificades. Aquestes persones treballen en recursos que pertanyen a diferents serveis de diversos àmbits funcionals. Els recursos concrets s'han de recollir en els diversos protocols territorials.

- Serveis específics d'atenció a les dones
- Serveis de l'àmbit social
- Serveis sanitaris
- Serveis de seguretat
- Serveis d'execució penal
- Serveis judicials
- Serveis de l'àmbit educatiu
- Serveis ocupacionals

Un cop identificats les recomanacions i els agents emissors i destinataris, cal tenir molt clar amb quina finalitat i funció se cediran les dades (ja que en funció d'aquests criteris se'n podran cedir unes o altres) i en quin espai (entre dos serveis o en comissió). Cal, doncs, seguir el fluxgrama de cessió de dades i determinar-ho.

Al final s'obté un codi que ens remet als quadres de dades que cal cedir, on es concreten quines són les dades necessàries i pertinents per a aquell cas.

Quadres de dades a cedir. Taules 2

Dades a cedir vinculades a la finalitat “Garantir la protecció de dones, adolescents i infants”

	Entre dos serveis o recursos d'àmbits funcionals diferents		En les comissions de treball de casos o entre totes les persones participants
1A	<p>Les que calguin per garantir la integritat de les dones i les seves filles i fills.</p> <p>La comunicació es farà com a mínim als cossos i forces de seguretat i a l'òrgan judicial.</p> <p>Es recomana: nom i cognoms, adreça, telèfon, valoració de la urgència, demanda de la dona, valoració de risc, intervenció feta, derivació, si s'ha interposat denúncia i si hi ha ordre de protecció.</p>	1B	<p>Les que calguin per garantir la integritat de les dones i les seves filles i fills.</p> <p>Es recomana: nom i cognoms, adreça, telèfon, valoració de la urgència, demanda de la dona, valoració del risc, intervenció feta, derivació, si s'ha interposat denúncia i si hi ha ordre de protecció.</p>
1C	<p>Nom i cognoms de la dona, l'adolescent o infant. Nom i cognoms del presumpte maltractador.</p> <p>La valoració global del risc.</p> <p>Assistència o vinculació al recurs.</p> <p>Només la valoració d'aquells indicadors de risc que siguin rellevants per al cas tractat.</p> <p>Només la valoració d'aquells indicadors de risc que siguin rellevants per al cas tractat, que, en cas de violència masclista en l'àmbit de la parella, podrien ser alguns dels que figuren a l'annex III.</p>	1D	<p>Nom i cognoms de la dona, l'adolescent o infant. Nom i cognoms del presumpte maltractador.</p> <p>La valoració global del risc.</p> <p>Assistència o vinculació al recurs.</p> <p>Només la valoració d'aquells indicadors de risc que siguin rellevants per al cas tractat</p>
1E	<p>Dades contingudes en el model d'informe de comunicació a Fiscalia del mateix centre/servei/protocol.</p> <p>En cas que no n'hi hagi, es proposen unes dades mínimes.</p> <p>S'ha d'informar la dona, l'adolescent o l'infant de la comunicació als òrgans judicials.</p>		No escau.

Dades a cedir vinculades a la finalitat “Facilitar l’accés als drets d’atenció i reparació”

	Entre dos serveis o recursos d'àmbits funcionals diferents		En les comissions de treball de casos o entre totes les persones participants
2A	Nom i cognoms de la dona, l'adolescent o infant. Telèfon de contacte Motiu de la derivació Intervenció feta Si ha arribat al recurs o no.	2B	Nom i cognoms de la dona, adolescent o infant. Si ha arribat el recurs o no.

Dades a cedir vinculades a la finalitat “Millorar o mantenir la qualitat de la intervenció”

	Entre dos serveis o recursos d'àmbits funcionals diferents		En les comissions de treball de casos o entre totes les persones participants
3A	Nom i cognoms de la dona, l'adolescent o nen/a. Telèfon de contacte. Filles/fills a càrrec. Demanda. Motiu de derivació. Intervenció feta. Professional/s de referència del servei derivador. Si caldrà fer un seguiment o coordinacions posteriors.		No escau.
3B	Nom i cognoms de la dona, l'adolescent o infant. Intervenció feta per cada un dels serveis.	3C	Nom i cognoms de la dona, l'adolescent o infant. Intervenció feta per cada un dels serveis.

Finalitats, funcions i dades que cal cedir dins la xarxa . Taula 3

FLUXOGRAMA de CESSIÓ DE DADES

Vegeu el quadre 8.2.6. A

¿Els serveis que han de fer la cessió són públics i pertanyen a àmbits funcionals diferents?

- Cal que els canals utilitzats "per qualsevol dels mitjans" per a la cessió de dades siguin segurs.
- Cal que la persona professional destinatària sigui qui diu ser.
- Cal que les persones emissores i receptors siguin les referents del cas.

Aquesta és la PREGUNTA CLAU

¿Amb quina FINALITAT demano una cessió de dades?

NO ÉS POSSIBLE UTILIZAR EL CAPÍTOL PER A LA CESSIÓ

1. Garantir protecció de dones, adolescents i infants

2. Facilitar l'accés als drets d'atenció i reparació

3. Millorar o mantenir la qualitat de la intervenció

Amb quina FUNCIO?

Amb quina FUNCIO?

Amb quina FUNCIO?

Actuar de manera immediata

Valorar col·lectivament la situació de RISC i establir el Pla d'actuació

Enfortir (si escau) l'Informe de comunicació a òrgans judicials

Promoure la vinculació a la xarxa

Enfortir la coordinació garantint el principi d'intervenció mínima i la no victimització secundària (no duplicar els serveis i no revictimitzar)

Construir i transferir coneixements entre persones expertes en els casos complexos en que sigui necessari reconduir el treball professional.

¿La cessió es farà entre dos serveis o en una comissió?

¿La cessió es farà entre dos serveis o en una comissió?

¿La cessió es farà entre dos serveis o en una comissió?

¿La cessió es farà entre dos serveis o en una comissió?

¿La cessió es farà entre dos serveis o en una comissió?

¿La cessió es farà entre dos serveis o en una comissió?

SERVEIS: quadre 1A

COMISSIÓ: quadre 1B

SERVEIS: quadre 1C

COMISSIÓ: quadre 1D

SERVEIS: quadre 1E

COMISSIÓ: NO ESCAU

SERVEIS: quadre 2A

COMISSIÓ: quadre 2B

SERVEIS: quadre 3A

COMISSIÓ: NO ESCAU

SERVEIS: quadre 3B

COMISSIÓ: quadre 3C

Propostes complementàries a les finalitats 1C i 1D "Valoració del risc i comunicació als òrgans judicials"

Proposta de categories sota les quals s'agrupen els indicadors de valoració del risc en l'àmbit de la parella

- Si hi ha menors a càrrec.
- Si hi ha història de conducta violenta del presumpte maltractador.
- Si s'han produït amenaces i/o abusos greus contra la dona i en quin moment.
- Si hi ha alguna circumstància agreujant de la seva situació.
- Si hi ha algun factor clau de vulnerabilitat de la dona.
- Si ha interposat denúncia.
- Situació actual de l'agressor: empresonat, compliment de les mesures penals alternatives i de la mesura de justícia juvenil, al carrer en situació coneguda o desconeguda.

Proposta d'informe de comunicació a òrgans judicials

- Nom i cognoms de la dona.
- Domicili i telèfon. Dia/dies en què s'ha efectuat l'atenció/les atencions. Presència de lesions físiques (sí/no). Descripció de les lesions / del fet. Estat emocional de la dona. Existència de menors vinculats (sí/no). Denúncies prèvies (sí/no).
- Si té ordre de protecció.
- Si hi ha hagut un trencament de l'Ordre de Protecció.
- Si disposa de telèfon d'assistència mòbil.
- Situació actual de l'agressor: empresonat, compliment de les mesures penals alternatives i de la mesura de justícia juvenil, al carrer en situació coneguda o desconeguda.
- Factors de protecció.
- Tipologia d'atenció feta.

4.2.7 Valoració del risc – RVD-BCN

El RVD-BCN és l'eina que ajuda els i les professionals que atenen dones que viuen situacions de violència masclista a valorar el risc que a curt termini es produeixin actes violents greus per part de la seva parella o exparella.

Perquè es necessita un instrument de valoració del risc que:

- Sigui compartit entre els diferents serveis que intervenen en un cas determinat, de manera que a igual informació, igual valoració.
- Elimini la subjectivitat professional per valorar el risc, però al mateix temps permeti adequar aquesta valoració a la singularitat de determinats casos.
- La reavaluació sigui una de les seves característiques definitòries.
- Incorpori factors de vulnerabilitat i de percepció de la dona.
- Incorpori la funció d'alerta davant circumstàncies previsibles que poden augmentar el nivell de risc en el futur.

1. Objectiu

Proporcionar als i les professionals que atenen dones que viuen situacions de violència masclista una eina que els ajudi a valorar el risc que a curt termini es produeixin actes violents greus per part de la seva parella o exparella.

2. Característiques

- Incorpora factors de risc contrastats i vàlids per valorar la probabilitat i immediatesa del risc que es produeixin actes violents.
- Té un caràcter indicatiu i no pas probatori. Ajuda el o la professional a valorar el risc que es produeixin actes violents.

3. Funcions

- Valorar el risc.
- Registrar quina actuació es du a terme en funció de la valoració del risc actual existent.
- Alertar sobre possibles circumstàncies previsibles que poden augmentar el nivell de risc en el futur.

4. Quan cal utilitzar l'RVD-BCN

- Quan el o la professional té coneixement que la dona viu una situació de violència o ella mateixa ho expressa.
- Sempre que es modifiquin les circumstàncies de la situació en què es troba la dona i que puguin fer variar el risc de violència.

- Preventivament cada 3 mesos.

5. Quan no cal utilitzar l'RVD-BCN

- Quan ja hi ha una valoració actual del risc i no disposem d'informació addicional.
(Per exemple: la dona té protecció policial les 24 hores per mandat judicial; quan ja hi ha un altre servei que ha aplicat el protocol en l'últim mes i les circumstàncies no han canviat des d'aleshores, etc.).
- L'agressor es troba ingressat a presó sense permisos, llevat que:
 - Hi hagi la possibilitat que pugui induir l'agressió a través de tercers (família o d'altres).
 - Estigui prevista la sortida de la presó (permisos o sortida definitiva) i calgui activar la funció d'alerta de l'RVD-BCN.

6. Estructura

6.1 Valoració del risc

- **Llista de factors de risc:** s'han seleccionat un total de 16 factors de risc amb tres opcions de resposta ("sí", "no" i "es desconeix"). Estan agrupats en cinc categories:
 1. Història de conducta violenta del presumpte maltractador
 2. Amenaces i/o abusos greus contra la dona
 3. Circumstàncies agreujants
 4. Factors de vulnerabilitat de la dona
 5. Percepció de la situació de risc per part de la dona

La suma de respostes afirmatives indica un nivell de risc segons els intervals definits a l'RVD-BCN:

1. Risc baix (d'1 a 7 punts)
2. Risc mitjà (8 o 9 punts)
3. Alt risc (de 10 a 16 punts)

- **Quantitat de factors de risc sobre els quals es disposa d'informació:** aquest protocol és útil si es disposa d'informació de 7 factors de risc o més. En el cas contrari es recomana no fer valoracions definitives fins a completar el nombre mínim de factors de risc esmentats.

- **Presència d'altres factors de risc clau** per valorar el risc que el o la professional troba a faltar a la llista anterior: hi ha factors de risc que, tot i ser importants, es donen solament en alguns casos, motiu pel qual s'ha desestimat incorporar-los a la llista, però sí que cal tenir-los en compte a l'hora de fer la valoració final del risc existent.

Per exemple:

- *Està embarassada en el moment de fer aquesta valoració.*

- Hi ha indicis que la parella o exparella té intenció de matar-la.

6.2 Descripció de l'actuació duta a terme en funció del risc

Breu descripció de la intervenció duta a terme directament vinculada a la valoració del risc.

6.3 Circumstàncies previsibles que poden augmentar el nivell de risc en el futur (alerta)

Per exemple: l'agressor surt de la presó (per permisos o sortida definitiva), l'agressor torna del país d'origen o d'altres destinacions, etc.

7. Metodologia

- Ha d'emplenar el formulari el o la professional que està atenent la dona.
- Ho ha de fer a partir de la informació que li proporciona la mateixa dona i, si hi té accés, també a partir de la informació que li proporcionen altres serveis i la documentació disponible (sentències judicials, etc.).
- Les preguntes no s'han de formular com si es tractés de l'administració d'un qüestionari. Sovint la dona proporciona informació útil de manera espontània, o bé és el o la professional qui pregunta a la dona d'una manera flexible i en el moment oportú en el context d'una entrevista, o, segons el tipus de servei que es tracti i com es trobi la dona, en el decurs de diferents entrevistes.
- No està dissenyat com un qüestionari que la dona pugui emplenar directament.

4.2.8 Acreditació de la situació de violència masclista

L'acreditació de la condició de dona en situació de violència masclista s'ha de fer amb els mitjans de prova qualificats, que preveu la Llei 5/2008, de 24 d'abril i que actualitza la Resolució de 2 de desembre de 2021, de la Secretaria d'Estat d'Igualtat i contra la Violència de Gènere, per la qual es publica l'Acord de la Conferència Sectorial d'Igualtat, d'11 de novembre de 2021, relatiu a l'acreditació de les situacions de violència de gènere.

L'acreditació de naturalesa administrativa de les situacions de violència de gènere objecte dels procediments bàsics d'acreditació a què es refereix aquest acord podrà ser sol·licitada per les dones que es trobin en les situacions següents:

- Víctimes que es trobin en procés de presa de decisió de denunciar.
- Víctimes respecte de les quals el procediment judicial hagi quedat arxivat o sobresegut.
- Víctimes que han interposat denúncia i el procediment penal s'estigui instruint.

- Víctimes amb sentència condemnatòria ferma amb pena o penes ja extingides per prescripció, mort del penat, compliment de la condemna, entre altres causes, o ordre de protecció que hagi quedat inactiva (les mesures imposades ja no estan en vigor), per sentència absolutòria o qualsevol altra causa que no declari provada l'existència de la violència.
- Víctimes a què s'hagi denegat l'ordre de protecció, però hi hagi diligències penals obertes.
- Quan hi hagi antecedents previs de denúncia o retirada d'aquesta.

El procediment s'iniciarà amb la sol·licitud de la interessada de l'acreditació administrativa de la situació de violència de gènere, a la qual, amb caràcter general, es podrà requerir que porti la documentació següent:

- Sol·licitud en model oficial establert per cada administració pública competent, signada per la sol·licitant, en què es faci constar la seva sol·licitud d'emissió de l'acreditació administrativa de la situació de violència de gènere.
- Còpia del DNI/NIE/passaport de la sol·licitant, llevat que la sol·licitant autoritzi o consenti expressament a l'Administració pública la consulta.
- Autorització de comunicació i tractament de dades personals signada per la sol·licitant, de conformitat amb la legislació vigent de protecció de dades de caràcter personal.
- Si es tracta de víctimes de violència de gènere amb sentència condemnatòria, quan la pena o penes imposades en aquesta (per exemple, pena d'allunyament, prohibició de residència, prohibició de comunicació, prohibició de port d'armes) estiguin extingides per prescripció, mort del penat, compliment de la condemna o altres causes, o si en el seu moment es va dictar ordre de protecció a favor seu, però les mesures imposades ja no es troben en vigor, s'aportarà còpia de la sentència, interlocutòria, ordre de protecció o resolució que sigui procedent.
- La sol·licitant podrà autoritzar l'Administració pública competent perquè la sentència i l'ordre de protecció siguin sol·licitades per aquesta als punts de coordinació de les ordres de protecció que tenen accés a les dades de SIRAJ (Sistema de Registre de l'Administració de Justícia).
- En cas que els fets provats de la sentència continguin extrems especialment sensibles per a la intimitat de la víctima la utilització dels quals pugui suposar la seva revictimització, es pot aportar una certificació de la decisió testimoniada pel jutjat.

L'acreditació administrativa de la situació de violència de gènere serà lliurada a la dona que ho sol·liciti juntament amb un document en què consti que ha estat informada dels seus drets com a víctima, dels recursos existents, de la possibilitat de denúncia, i del dret a la justícia gratuïta conforme al model recollit a l'Annex.

Relació d'organismes, recursos i serveis que, d'acord amb allò previst a l'article 23 de la Llei Orgànica 1/2004, de 28 de desembre, acrediten les situacions de violència de gènere:

- Oficines de l'Institut Català de les Dones, Serveis Socials i serveis de la Direcció General per a l'erradicació de les violències masclistes.
- Serveis d' Intervenció Especialitzada (SIE).
- Serveis d'Informació i atenció a les dones (SIAD).
- Oficina d'Atenció a la Víctima del Delicte (OAVD).
- Recursos públics d'acolliment i entitats subvencionades per una administració pública concreta per a l'atenció de dones víctimes de la violència de gènere.

5. LA XARXA LOCAL

La **XARXA LOCAL D'ACTUACIÓ CONTRA DE LA VIOLÈNCIA VERS LES DONES** està formada per tots els sectors professionals que poden intervenir, en qualsevol dels nivells que operen en l'abordatge integral abans descrit, amb major o menor grau d'implicació i que, conjuntament, conformen el circuit d'actuació i contribueixen al tractament i la prevenció de la violència masclista.

5.1 Comissió Tècnica

La xarxa local es fa operativa mitjançant una **Comissió Tècnica** que representa l'òrgan tècnic responsable de dinamitzar la xarxa i de realitzar el seguiment del funcionament del protocol, així com d'impulsar les millores necessàries perquè tant la xarxa com el protocol s'adaptin a les necessitats i a la realitat canviant del municipi. La Comissió Tècnica és, doncs, el nucli impulsor i organitzatiu de la xarxa, responsable de mantenir la voluntat de cooperació interdepartamental i interinstitucional.

La Comissió Tècnica ha de dur a terme les **intervencions** següents:

1. Mantenir espais de coordinació periòdics, tenint en compte els recursos disponibles i el diferent grau d'implicació de serveis i institucions en el tractament de les situacions de violència masclista.
2. Complir els acords presos en el marc de la Comissió i contribuir activament a millorar el protocol.
3. Compartir la informació necessària, i prèviament acordada, que permeti evitar la victimització secundària de les dones, avaluar el treball dut a terme a la xarxa en l'aplicació del protocol, i conèixer la dimensió real de la situació al municipi.
4. Promoure la utilització dels formularis de coordinació consensuats amb aquesta finalitat, a fi de simplificar la transmissió de la informació entre professionals.
5. Adquirir la formació específica necessària i promoure la capacitació dels professionals dels equips per garantir l'òptima aplicació del protocol.

6. Desenvolupar, en funció de les necessitats detectades, els plans i/o els circuits d'atenció específics que complementin aquest protocol.

El grup motor format per S.Socials, Igualtat, CAP, Policia i Educació es reunirà cada 2 mesos (per realitzar la fotografia de Pallejà i liderar necessitats en xarxa. Actuacions, formacions, etc, tant a nivell de sensibilització com de prevenció i atenció)

La Taula tècnica (diferents departaments de l'ajuntament i externs) es reunirà cada 3-4 mesos per realitzar la revisió de com s'està abordant el protocol, necessitats, coordinacions, derivacions, dificultats i treball en xarxa, avaluar el funcionament de la xarxa, l'aplicació del protocol i el seguiment de les intervencions conjuntes dutes a terme, tanmateix és revisa la planificació de les actuacions anuals a desenvolupar des dels diversos serveis que conformen la xarxa. És important que a aquestes reunions hi assisteixi, almenys, una persona representant de cadascun dels serveis i institucions de la xarxa. Tanmateix, en funció de possibles temàtiques a treballar, es pot decidir una participació diferent i/o es poden constituir comissions específiques que siguin operatives d'acord amb els objectius establerts.

Pel que fa al **Seguiment de Casos** les reunions és portem a terme, preferentment, pels/per les professionals dels serveis implicats en l'atenció dels casos que s'hagin de treballar a cada sessió. Aquesta comissió estarà constituïda per: GAV, Policia local, CAP, Serveis Socials, SIAD i SIE i es convoirà cada 3 mesos.

És rellevant, doncs, tenir en compte que l'elaboració, revisió i aplicació d'un Protocol de coordinació, com el seguiment d'un circuit d'atenció, han de ser el resultat d'un treball en xarxa, d'un procés participatiu i consensuat entre les estructures dels serveis i els i les professionals que han d'intervenir. Fet que ha servit de base per al procés d'elaboració d'aquest protocol.

Els **objectius** d'aquestes reunions són:

- Establir una coordinació regular de caràcter pràctic basant-se en casos concrets entre diferents serveis o persones implicades en l'atenció i recuperació.
- Evitar la revictimització de les dones ateses.
- Crear un espai per canalitzar dubtes i inseguretats relatives a l'actuació de les persones professionals, compartir punts de vista i consensuar estratègies i plans de treball conjunts per abordar els casos.

A cada reunió se'n farà una **acta de la sessió** i es presentaran els casos que s'hagin de treballar en xarxa a partir de les fitxes de seguiment individual.

La Taula Tècnica està **coordinada per la Regidoria d'Igualtat** que assumeix les funcions de:

- Assegurar un espai de trobada idoni i dotat dels recursos necessaris per al bon desenvolupament de les reunions.
- Gestionar les convocatòries i proposar l'ordre del dia.
- Conduir les reunions.
- Promoure la reflexió sobre la coordinació professional i recomanar, si s'escau, estratègies de millora.
- Facilitar informació, recursos i documents de treball que permetin intercanviar coneixements, criteris i experiències.
- Donar suport als diferents serveis i vetllar pel bon funcionament de les Comissions.

Pel que fa a l'**avaluació del protocol**, i als diferents projectes o actuacions que es desenvolupin, s'aplicaran un seguit d'**indicadors quantitius** alguns dels quals requereixen el compromís de tots els serveis per recollir la informació:

- Nombre de reunions portades a terme per la xarxa (Comissió tècnica).
- Nombre de professionals que han participat en les reunions.
- Nombre d'activitats de sensibilització i prevenció realitzades.
- Nombre de víctimes ateses per serveis.
- Nombre de casos treballats en xarxa (Comissió de casos).
- Nombre d'activitats de formació portades a terme.

Caldrà també dissenyar un conjunt d'**indicadors qualitius** que permetin avaluar possibles punts febles de l'aplicació del protocol. En una primera fase, aquesta informació es recollirà en forma de text lliure, en les actes de les reunions de Seguiment de Casos o de les sessions plenàries de la xarxa. Posteriorment, es consensuaran els indicadors adequats per al tractament d'aquesta informació.

L'**avaluació** del protocol es farà de forma **anual** i s'elaborarà una **memòria** que reculli totes les activitats fetes des de la xarxa, que es presentarà a tots els seus membres.

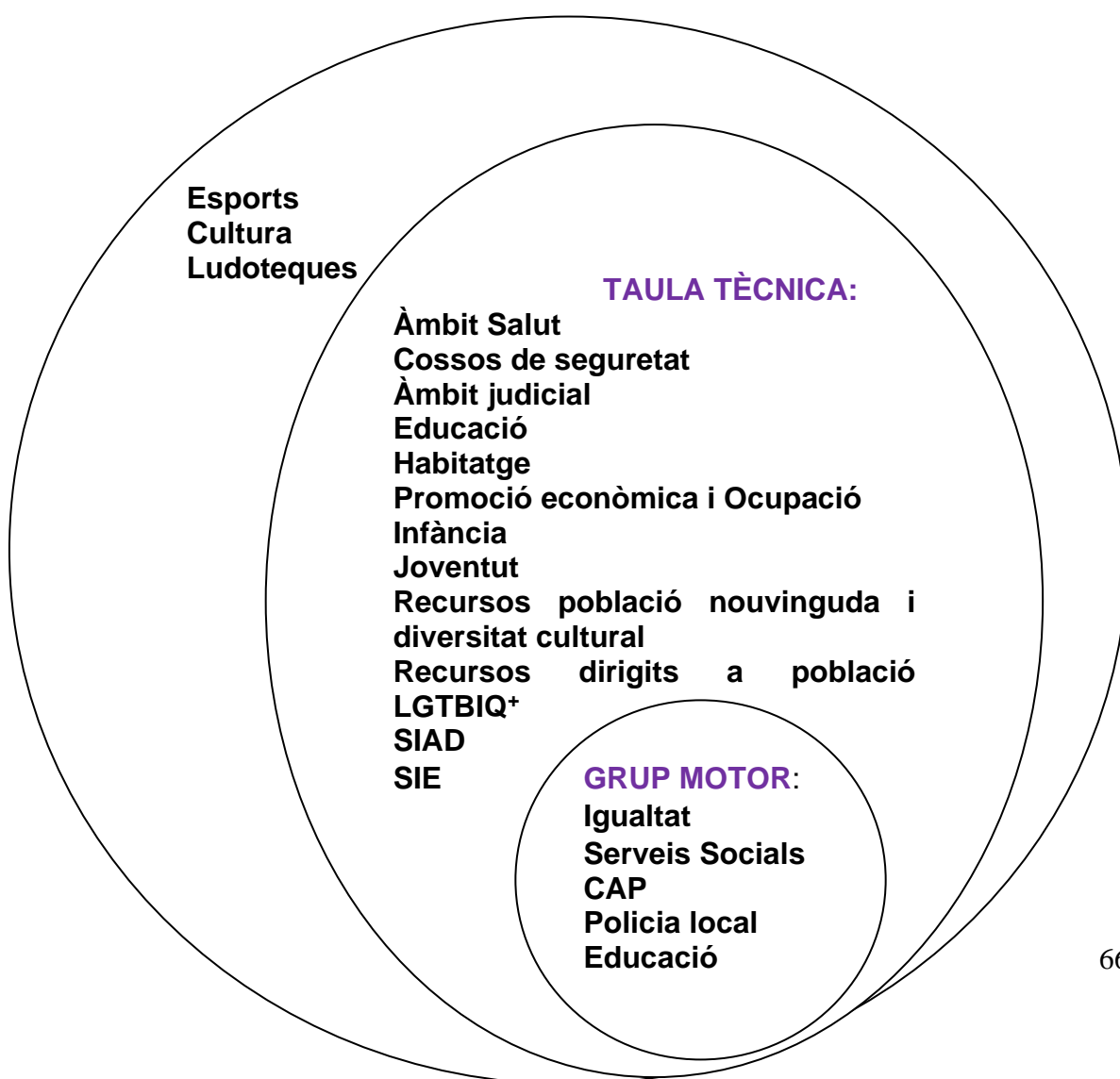
6. CIRCUIT LOCAL D'ATENCIÓ

El circuit d'actuació és la representació gràfica del model d'intervenció consensuat, en aquest cas, el model integral. El diagrama de fluxos permet identificar els serveis que intervenen en els diferents nivells o eixos d'actuació i quina és la successió d'actes a emprendre en funció de les possibles situacions que es presentin.

El circuit fa visible la necessitat de treballar en xarxa, a partir de la suma dels recursos i serveis que hi ha disponibles en els diferents àmbits. En aquest marc tenen sentit els termes derivació/acompanyament que ha de permetre una atenció de qualitat i no victimitzadora com a garant de la possibilitat d'iniciar el procés de recuperació.

Val a dir que les limitacions pròpies d'un diagrama d'aquestes característiques impedeix mostrar detalladament les intervencions de cada servei, les quals queden descrites en els apartats dels diferents àmbits.

Proposta de tres anelles: integració circular amb els sectors professionals, tots els serveis s'han d'ubicar tant en la prevenció com en la reparació integral.

PROTOCOLS D'ACTUACIÓ EN ELS ÀMBITS PROFESSIONALS

7. COSSOS DE SEURETAT

7.1. MOSSOS D'ESQUADRA

DADES DEL SERVEI: Mossos d'Esquadra

Adreça: Polígon del Molí dels Frares, s/n Sant Vicenç dels Horts
Telèfon: 935675820
Correu electrònic: itpg6373@gencat.cat

DESCRIPCIÓ DEL SERVEI

ACTUACIONS EN CASOS DE VIOLÈNCIA MASCLISTA

En motiu del Procés d'Atenció a les Víctimes de violència masclista, domèstica i altres víctimes vulnerables, la PG-ME realitzarà les següents actuacions policials:

1. Preservar la integritat física de la víctima i acompanyar-la a un centre sanitari o gestionar l'assistència sanitària, quan sigui necessari.
2. L'Oficina d'Atenció al Ciutadà (OAC) és el servei de la PG-ME instal·lat en cada una de les seves comissaries i que té com a funció principal recollir totes les denúncies d'àmbit penal presentades per la ciutadania. Les denúncies relacionades amb els àmbits de la violència masclista, domèstica i altres víctimes vulnerables sempre es deriven posteriorment al GAV de referència per al seu assessorament, derivació a altres serveis, si escau, i seguiment individualitzat.
3. Els Grups d'Atenció a la Víctima (GAV) són les unitats de la PG-ME amb formació especialitzada per realitzar atenció i seguiment a víctimes de violència masclista, domèstica i altres víctimes vulnerables. Realitzen atenció, informació i assessorament a les víctimes sobre els drets i les accions que poden emprendre i sobre els organismes a on poden acudir per exercir aquests drets.

Estan en contacte amb els diversos professionals del territori que intervenen en l'abordatge del fenomen de la violència masclista i domèstica establint protocols d'actuació i fluxos de comunicació per coordinar les intervencions d'una forma integral.

Realitzen contacte amb les víctimes i el seguiment dels seus casos de manera individualitzada per garantir la seva seguretat i el compliment de mesures que l'autoritat judicial hagi pogut determinar.

4. Si la víctima no desitja denunciar els fets es posaran en coneixement de

l'autoritat judicial competent d'ofici, i s'informarà a la víctima d'aquest fet i del procediment a seguir en aquests casos. Cal tenir present que amb relació a determinades tipologies penals caldrà necessàriament la prèvia denúncia de la víctima i, en altres, es requerirà que la víctima presenti querella. No obstant, en tots aquests casos, malgrat que no es compti amb la denúncia de la víctima i/o amb independència que es presenti o no querella per part de la víctima, la PG-ME dirigirà, així mateix, ofici informatiu a l'autoritat judicial competent, amb tota la informació que s'hagi esbrinat. A més a més, es realitzaran les diligències o gestions preventives d'assegurament de prova que siguin necessàries.

5. Quan la víctima desitgi denunciar els fets a comissaria se la informarà dels seus drets i s'activarà de manera immediata i obligatòria l'assistència jurídica del torn d'ofici especialitzat. S'informarà a la víctima que la seva primera atenció en dependències policials serà gratuïta en tots els casos de violència masclista, d'acord amb la Llei 5/2008, de 24 d'abril, del dret de les dones a erradicar la violència masclista. La resta del procediment serà gratuït només en els casos de violència de gènere, d'acord amb el previst amb la Llei 1/1996, de 10 de gener d'assistència jurídica gratuïta.

Finalment, s'informarà del dret a sol·licitar una Ordre de Protecció d'acord amb l'article 62 de la Llei orgànica 1/2004, de 28 de desembre, de mesures de protecció integral contra la violència de gènere i l'article 544ter de LECr, apartat 1 i 2 que regulen tant la petició com el tràmit de la mateixa; o altres mesures de protecció.

6. En cas que la víctima sigui estrangera no comunitària en situació administrativa irregular a Espanya, caldrà informar-la dels drets que l'assisteixen d'acord amb la Llei orgànica 4/2000, d'11 de gener, sobre drets i llibertats dels estrangers a Espanya i la seva integració social.

7. La PG-ME acompanyarà, si cal, la dona i llurs filles o fills al lloc d'acolliment d'urgència de referència, sempre que aquesta no disposi de cap altre domicili que pugui garantir la seva seguretat. En hores d'atenció dels serveis socials i/o serveis especialitzats d'atenció a les violències masclistes, es derivarà a aquests.

8. En tots els casos les víctimes seran informades dels altres serveis i recursos assistencials que disposa en el seu municipi per adreçar-s'hi.

9. La PG-ME informarà a la víctima de les mesures d'autoprotecció que pot adoptar segons el nivell de risc que presenti, valorant sempre l'especificitat de cada cas en particular i en els casos de nivell de risc mitjà, alt i molt alt se li oferirà l'activació del servei MY112 del CAT112 com a persona alertant qualificada, així com també les mesures de protecció policials que s'escaiguin a la seva situació de risc.

S'informarà a l'autoritat judicial i Fiscalia de qualsevol canvi en la situació de risc de la víctima que impliqui un nivell de risc superior i/ o un canvi en les mesures de protecció policials, així com també s'informarà de la finalització de les mesures de protecció policial i/o de possibles situacions

de renúncia per part de la víctima és a dir, de no desitjar protecció policial.

ACCIONS PER NIVELL D'ACTUACIÓ

Prevenció

En la cerca d'una major eficàcia en la prevenció i atenció de les víctimes de violència masclista i domèstica, la PG-ME realitza una sèrie d'accions preventives amb l'objectiu de detectar i donar resposta a les necessitats de les possibles víctimes.

La PG-ME realitza accions de sensibilització a la ciutadania a través de presentacions i xerrades per crear espais de reflexió sobre què és la violència masclista i domèstica i com es detecta. Aquestes presentacions estan adreçades a la comunitat, programes per a joves, col·laboració amb organitzacions i entitats assistencials, etc. L'objectiu principal és la sensibilització, per tal de generar canvis i modificacions a l'imaginari social que permetin avançar cap a l'erradicació de la violència masclista i domèstica.

Detecció

La PG-ME també col·labora i participa en circuits territorials, taules locals i comarcals, així com en comissions específiques, que tenen com a finalitat establir una intervenció coordinada entre tots els operadors de la xarxa, establint protocols d'actuació i fluxos de comunicació per coordinar les intervencions d'una forma integral.

Atenció

Consisteix a escoltar, informar i assessorar les víctimes que pateixen violència masclista i domèstica, sobre els drets que tenen i les accions que poden emprendre, així sobre els organismes on poden acudir per exercir els seus drets.

La PG-ME realitza la instrucció de les diligències policials, informació de drets de la víctima, la sol·licitud de l'ordre de protecció i fa tramesa a l'autoritat judicial/Fiscalia corresponent.

Les víctimes de violència masclista tenen dret a rebre assistència jurídica especialitzada en tots els procediments que es derivin de forma directa o indirecta de la situació de violència i sota una única direcció lletrada, d'acord amb el que preveu la Llei 5/2008, del 24 d'abril, del dret de les dones a erradicar la violència masclista.

Per tant, quan una dona s'adreça a una comissaria per presentar una denúncia com a conseqüència d'haver viscut qualsevol manifestació de violència masclista, la PG-ME ha de requerir al col·legi de l'advocacia la presència d'un/a lletrat/a per garantir l'assistència jurídica des del moment inicial de la denúncia, tal com estableix l'art. 31.6 de la Llei 5/2008, del 24 d'abril, del dret de les dones a erradicar la violència masclista.

De conformitat amb l'article 2 de la Llei 1/1996 d'Assistència Jurídica Gratuïta, la víctima de violència de gènere té dret a

	<p>l'assistència jurídica gratuïta amb independència de la seva capacitat econòmica. Aquest dret es mantindrà des que la víctima hagi interposat la denúncia o s'iniciï el procediment penal, fins que finalitzi aquest procediment penal, o quan després de finalitzat aquest procediment es dicti sentència condemnatòria. El benefici de justícia gratuïta es perdrà en el cas que es dicti una sentència absolutòria i esdevingui ferma, o quan sigui ferma la resolució de sobreseïment definitiu o provisional per no resultar acreditats els fets delictius, sense l'obligació de retornar el cost de les prestacions rebudes gratuïtament fins a aquell moment.</p> <p>L'assistència jurídica de les víctimes de la resta dels àmbits de les violències masclistes és gratuïta a comissaria. Per a la resta del procediment (assistència en seu judicial) la gratuïtat depèn de la capacitat econòmica que acrediti la víctima i, per tant, està subjecte a la corresponent sol·licitud del reconeixement del dret a l'assistència jurídica gratuïta, que ha de tramitar en la forma establerta per la legislació vigent (article 3 i 5 de la Llei 1/1996, de 10 de gener, d'assistència jurídica gratuïta).</p> <p>La PG-ME, mitjançant els Grups d'Atenció a la Victima (GAV) realitza seguiment a les víctimes de violència masclista i domèstica que disposen o no de mesures judicials de protecció. Aquest seguiment a la víctima consisteix a realitzar gestions dirigides a la seva orientació i seguretat.</p> <p>La PG-ME valora el risc que pateix la víctima en cada cas, per proposar, si escau, mesures policials de protecció a la víctima i que són extensives al seu entorn familiar més immediat (filles i fills, persones al seu càrrec, etc.).</p> <p>Aquestes mesures estan destinades a garantir una protecció eficaç a qualsevol víctima de violència masclista i domèstica i s'adapten a les necessitats i circumstàncies de la víctima. També serveixen per mantenir una comunicació, ja sigui esporàdica o bé permanent amb aquestes persones, poder-les localitzar en cas de necessitat i proporcionar una atenció i una protecció immediata davant situacions d'emergència.</p> <p>Aquestes mesures poden ser determinades d'ofici o mitjançant una interlocutòria judicial/Fiscalia.</p>
Recuperació	En tots els casos les víctimes seran informades de tots els serveis que disposa en referència al seu domicili i que poden estar a la seva disposició .
RECURSOS	
	La valoració policial del risc per part de la PG-ME ha de ser individualitzada i adaptada al tipus de violència concreta. L'avaluació del risc s'ha de basar en informació sobre la

	<p>percepció subjectiva del risc de la mateixa dona; la relació de poder, afectiva, de dependència emocional o econòmica entre aquesta i l'agressor; la durada i el tipus de violències patides; el suport familiar i comunitari de la dona; l'existència de procediments judicials en curs entre ambdós, i l'existència de factors de vulnerabilització i d'empoderament de la dona. L'avaluació del risc inclou el risc patit pels fills i filles de la dona.</p> <p>D'aquesta avaluació del risc es deriva un nivell de risc per la víctima, i en nivells elevats (mitjà, alt i molt alt) es portaran a terme unes mesures de protecció policial individualitzada per cada víctima en funció del seu risc.</p>
ALTRES CONSIDERACIONS	
Coordinació	Serveis socials, Policia Local, Centres d'atenció primària, Justícia, Fiscalia, Centres Educatius, DGAIA, SIE, SIAD
Recollida d'informació	Bases de dades Policials i judicials.
Utilitzeu full de protecció de dades	Consta en les actes de drets de la víctima en el moment d'interposar la denúncia.

7.2. POLICIA LOCAL

DADES DEL SERVEI: POLICIA LOCAL DE PALLEJÀ	
<p>Adreça: carrer del Sol, 1. 08780 PALLEJÀ Telèfon: 93.663.01.02 Correu electrònic: pl.palleja@palleja.cat</p>	
DESCRIPCIÓ DEL SERVEI	
ACTUACIONS EN CASOS DE VIOLÈNCIA MASCLISTA	
Realització de diligències de prevenció policial en l'àmbit assistencial i penal.	
ACCIONS PER NIVELL D'ACTUACIÓ	
Prevenció	Col·laboracions en cursos de formació i prevenció en matèria de seguretat i protecció. Informació.
Detecció	D'ofici o a denúncia de la víctima o de tercer
Atenció	Diligències de prevenció policial (assistència, informació, detenció, etc.)

RECURSOS	
	Mitjans humans, materials i procedimentals a disposició de la Policia Local.
ALTRES CONSIDERACIONS	
Coordinació	Serveis Socials i Mossos d'Esquadra

8.- SANITAT

DADES DEL SERVEI: SALUT PÚBLICA	
Adreça: 2a. planta Ajuntament Telèfon: 93 635 64 00	
DESCRIPCIÓ DEL SERVEI	
<p>Proposar i gestionar tallers/xerrades en l'àmbit educatiu.</p> <p>El programa municipal de "Promoció de la salut a l'àmbit escolar" que s'ofereix anualment a escoles i instituts, contempla activitats adreçades específicament a instituts en les que es treballa l'autoestima i s'aborden les conductes de violència masclista.</p> <p>ACTUACIONS EN CASOS DE VIOLÈNCIA MASCLISTA</p> <p>En cas que la dona víctima de violència masclista tingui un animal de companyia l'Ajuntament, a través del dept. de Salut Pública, pot gestionar l'acollida temporal d'aquest.</p>	
ACCIONS PER NIVELL D'ACTUACIÓ	
Prevenió	A banda de la part informativa/formativa dels tallers impartits, durant la realització d'aquests es poden identificar joves que pateixen aquesta problemàtica, arran de les preguntes que fan.
RECURSOS	
	Tècnics externs
ALTRES CONSIDERACIONS	

Coordinació /derivació	A l'hora de realitzar aquests tallers ens coordinem amb els centres educatius i els professionals del CAP (infermera del programa de la Generalitat "Salut i escola").
-------------------------------	--

DADES DEL SERVEI: SALUT PUBLICA PRIMÀRIA

- **CAP Pallejà:** Plaça Mossèn Jacint Verdaguer 5 (Pallejà) 93 663 06 67.
- **Consultori local La Solana- CUAP:** C/ Sant Felip Neri, 18, Local 2, (Sant Andreu de la Barca). 936356651
- **Atenció Salut Sexual i Reproductiva (ASSIR):** c/Puig del Ravell, 10-14, Martorell, 937 750 269.
- **Hospital de referència:** Fundació Hospital Sant Joan de Déu de Martorell. Avinguda de Mancomunitats Comarcals, 1-3 (Martorell), 937 742 020
- **Hospital pediàtric de referència 3r Nivell :** Hospital St Joan de Déu Esplugues.
- **Centre de Salut Mental d'Adults (CSMA) i Infantojuvenil (CSMIJ):** c/ Puig del Ravell, 10, Martorell (08760).
- **Centre d'Atenció i Seguiment a les Drogodependències (CASD):** Av. Mancomunitat Comarcals, 9 Martorell, 93 774 84 59.

DESCRIPCIÓ DEL SERVEI

Funcions professionals

Hi ha competències transversals de totes les professionals d'atenció primària, en ser la porta d'entrada al sistema sanitari, de fàcil accés ja que la pacient pot demanar visita directament.

GIS: (*Gestió i serveis*)

És qui sovint realitza el primer contacte. S'encarrega de l'atenció telefònica, i l'atenció a taulell. També gestionen la programació de visites, proves i derivacions. Informació a la pacient i resolució de dubtes administratius.

MEDICINA i INFERMERA FAMILIAR i COMUNITÀRIA:

La majoria de les dones acudeixen en algun moment de la seva vida a la consulta. Es treballa especialment en la prevenció de la salut tant física com emocional. Es duen a terme cribatges periòdics i el seguiment global de totes les seves patologies, així com el tractament d'aquestes. Donat que les pacients sovint fan consultes indirectes sobre la violència s'intenta estar pendent dels indicadors de sospita que pugui presentar / relatar.

Destaca el seguiment longitudinal de les pacients al llarg de tota la seva vida, això facilita una relació de confiança i el coneixement més profund de la persona i del seu entorn bio-psico-social. Això facilita la vinculació de la

pacient al sistema sanitari. I la detecció d'altres tipus de violència que no sigui la física.

Generalment són qui atenen a tots els membres d'una mateixa unitat familiar, diferents generacions, coneixent sovint les relacions i vincles entre els diferents membres de la família.

S'encarreguen de l'atenció domiciliària en l'horari de 8 a 20 h de dilluns a divendres.

Medicina Familiar i Comunitària: és qui elabora informes de salut (informes mèdics, dependència..), comunicats de lesions (sempre surt una còpia directa al jutjat), derivacions especialistes d'altres serveis, i la baixa laboral si és necessària. També la prescripció farmacològica.

Infermeria Familiar i Comunitària: fa anàlisi de la situació de salut, una valoració per identificar els principals problemes de salut i emetre un diagnòstic infermer, establint un pla terapèutic que integra les intervencions que cal portar a terme i la prescripció més adequada (consells de salut, assessorament, tècniques terapèutiques, fàrmacs). Tot aquest pla s'inclou en un informe de salut.

ASSIR: Atenció a la salut sexual i reproductiva (inclou llevadora i ginecologia)

Atenció de la dona al llarg de la vida, afavorint també la comunicació i entrevista d'aspectes de caràcter més íntim amb la pacient.

S'encarrega específicament de la seva salut sexual, i reproductiva.

Inclou la planificació familiar: valorar mètodes anticonceptius, anticoncepció emergència, tractament en embarassos no desitjats, control i seguiment de l'embaràs i el postpart.

I inclou el seguiment de la patologia ginecològica i cribatges preventius.

També participa activament en la detecció i prevenció de malalties de transmissió sexual.

Les pacients poden demanar cita directament.

CUAP Centre d'urgències d'atenció primària (medicina, infermeria i gis)

És el servei d'urgències d'Atenció Primària. Està obert les 24 hores tots els dies de l'any.

S'encarrega de l'atenció inicial de la urgència si la dona ve a aquest servei.

Elaboren informe i comunicat de lesions (sempre surt una còpia directa al jutjat) si és necessari. Si cal, deriven a altres serveis d'urgències.

Fan l'atenció domiciliària a partir de les 20 h de dilluns a divendres i fins a les 8 del matí, i durant tot el cap de setmana i festius.

PEDIATRIA (pediatria i infermeria pediàtrica)

Les famílies amb filles i fills venen al Servei de Pediatria per a fer les revisions del Nen Sa i per consultes quan estan malalts (motius de demanda aguda).

Les revisions es fan per part del personal infermer de pediatria tenint com a consultors al personal mèdic pediàtric.

Les visites per motius de demanda aguda són realitzades pel personal mèdic pediàtric i segons quins siguin els motius també pel personal infermer pediàtric.

Igual com a adults, tota la descendència d'una parella tindrà els mateixos referents de salut de pediatria, i per això els professionals del servei coneixen la família i poden fer una valoració bio-psico-social i una atenció longitudinal durant tota la infància.

Salut i Escola: Una infermera pediàtrica va als centres d'educació secundària (1 institut) tots els dimecres a realitzar la Consulta Oberta de Salut i Escola. Aquesta consulta és de lliure accés, i vetlla per oferir intimitat i total confidencialitat a l'alumnat. Cal afegir que també fa activitats d'educació i promoció de la Salut a l'aula. La infermera es coordina amb el departament de Salut de l'Ajuntament (tècnica de salut i regidoria). També porta a terme coordinació amb CSMIJ.

CDIAP: Coordinació dels serveis de forma mensual i quan és necessari
Prevenició/ detecció mutilacions: els casos ens venen indicats per la Treballadora Social del centre i/o de l'ASSIR.

Treballadora social

Des del treball social arriben derivacions de tots els serveis sanitaris que fan detecció i atenció a les dones que estan en situació o sospita de violència masclista.

Quan la dona presenta indicadors de sospita de violència o afirma patir-la cal fer derivació a la treballadora social del centre de salut. Es redacta un pla de treball interdisciplinari on s'estudia les circumstàncies particulars de la dona i es valora la derivació i idoneïtat als recursos de la xarxa d'atenció a les dones que pateixen violència masclista (serveis socials, SIE, SIAD o altres serveis). És necessari gestionar la cita del servei a què es deriva i coordinar l'actuació. A més, cal elaborar un pla de seguiment adaptat a la situació de la dona, tant si és una situació no urgent (demanda implícita o explícita) o urgent.

Cal valorar la repercussió de la violència en altres persones dependents que conviuen amb la dona, fer intervenció i/o derivació en cas que fons necessari. Quan la dona té fills menors cal fer coordinació amb pediatria i aplicar el protocol d'actuació a aquesta població (valoració del risc, intervenció, derivació, etc.).

Des de treball social es fa un seguiment de les dones que pateixen o han patit maltractament i es treballa de forma conjunta i coordinada amb els recursos que atenen a la dona en tots els àmbits.

ACTUACIONS EN CASOS DE VIOLÈNCIA MASCLISTA

Existeix un document marc general publicat pel Departament de Salut de la Generalitat, del 2009, per la valoració dels casos de violència masclista (PAVIM) ,que és al que s'accedeix des de programa informàtic a consulta.

	<p>En general, es fa un ús puntual del protocol.</p> <p>Quan es detecta/sospita un cas de violència masclista el primer que es fa és valorar si és urgent o no i si hi ha una demanda implícita o explícita.</p> <p>En cas d'urgència s'activen els recursos necessaris, siguin sanitaris, recursos de seguretat (policia local, mossos) o recursos socials (coordinació directa amb treballadora social del centre).</p> <p>En cas de risc extrem es redacta informe de derivació, comunicat de lesions i comunicat al jutjat, s'activen serveis de seguretat.</p> <p>En cas d'agressió sexual la pacient, a més, es deriva a unitat especialitzada per valoració conjunta per part de metge forense i ginecologia.</p> <p>Si no es detecta / sospita risc extrem o urgència es realitza tasca d'informació, assessorament, orientació i coordinació amb treballadora social per fer conjuntament seguiment de la pacient. Es valora derivació als serveis especialitzats com SIAD, SIE, Serveis Socials, Psicologia, etc. segons necessitats de la pacient.</p> <p>A partir de la detecció d'una situació de violència masclista es desenvolupa també una tasca d'informació a la dona, seguiment i acompanyament en el procés. Així com la coordinació i treball interdisciplinari amb els recursos que atenen a la pacient.</p> <p>Cal valorar la repercussió de la violència en altres persones dependents que conviuen amb la dona, fer intervenció i/o derivació en cas que fons necessari.</p>
--	--

ACCIONS PER NIVELL D'ACTUACIÓ

Prevenió	<p>En l'àmbit de la salut podem considerar les actuacions següents:</p> <p>Programa de formació sobre violència masclista, en col·laboració amb l'Institut d'Estudis de la Salut.</p> <p>Proposta de Pla de formació de reciclatge per capacitar el personal docent destinat a l'educació per a la salut, que incorpora metodologies de prevenió i sensibilització envers les violències.</p> <p>Actuacions de sensibilització i conscienciació de la ciutadania.</p>
Detecció	<p>1.-Pautes per l'entrevista</p> <p>En el moment en què un o una professional de la salut sospita que una dona pot estar vivint una situació de violència, el pas següent és tractar de confirmar o descartar aquesta situació. Per a això, cal dur a terme una entrevista clínica.</p>

A continuació presentem una sèrie de preguntes generals que podrien utilitzar-se en la consulta per una recerca activa de casos de violència en l'àmbit de la parella o familiar:

- La violència en la vida de les dones és un problema molt comú i pot ser molt greu. Per això, de manera rutinària, pregunto sobre aquest tema a totes les dones que venen a la consulta.
- Ja sabeu que ara es parla molt de violència, és un problema molt comú i pot ser molt greu.
- Moltes dones experimenten algun tipus de violència en la seva vida.

Posteriorment, és convenient seguir per aspectes generals a través de preguntes més directes:

- Com van les coses a casa?
- A què creieu que és degut el vostre malestar o problema de salut?
- Us trobo una mica intranquil·la. Us preocupa alguna cosa?
- Esteu vivint alguna situació problemàtica que us faci sentir així?
- Les relacions de parella són de vegades violentes. Què ocorre quan teniu una baralla a casa?

Com són aquestes baralles? Lluiteu de vegades físicament?

- Heu viscut o viuviu violència psicològica, física o sexual per part de la vostra parella? De quin tipus?

(Si la resposta és afirmativa:) Des de quan? Amb quina freqüència us passa?

Recomanacions per a l'entrevista clínica a la dona davant de sospita de violència

- . Veure-la tota sola, assegurant-li la confidencialitat.
- Observar-ne les actituds i l'estat emocional (a través del llenguatge verbal i no verbal).
- Facilitar-li l'expressió de sentiments.
- Mantenir-hi una actitud empàtica, que faciliti la comunicació, amb una escolta activa.
- Abordar-hi directament el tema de la violència.
- Expressar clarament que mai no està justificada la violència en les relacions humanes.
- Fer sentir a la dona que no és culpable de la violència soferta.
- Creure-la sense posar en dubte la seva interpretació dels fets, sense emetre judicis, intentant fer-li perdre la por per haver revelat l'abús.
- Ajudar-la a pensar i a ordenar les idees.
- Alertar-la dels riscos i acceptar la seva elecció.
- Seguir una seqüència lògica: de preguntes més generals i indirectes a altres de més concretes i directes.

- No imposar-li criteris o decisions. La dona és qui pren les decisions i qui determina el temps de les seves accions.
No fer-li creure que tot s'arreglarà fàcilment.
- No donar-li falses esperances.
- No criticar-ne l'actitud o l'absència de resposta amb frases com ara: Per què seguim amb ell?; Si volguéssiu posar-hi fi, se n'aniria.
- No infravalorar la sensació de perill expressada per la dona.
- No recomanar-li teràpia de parella ni mediació familiar.
- No prescriure-li fàrmacs que li disminueixin la capacitat de reacció.
- No adoptar-hi una actitud paternalista.

Preguntes davant de sospita:

En el cas de sospita per informació obtinguda dels antecedents i les característiques de la dona:

- He repassat el vostre historial i trobo algunes coses que m'agradaria comentar-vos. Veig que...
(relatar les troballes). A què creieu que es deu? Què me'n podeu dir, d'això? Creieu que tot està relacionat?
- En molts casos les dones que tenen problemes com els vostres, com ara... (relatar-ne alguns dels identificats, els més significatius), estan rebent algun tipus de violència per part d'algú, per exemple la seva parella. És aquest el vostre cas?

En el cas de sospita per antecedents com ara disparèunia, dolor pelvià:

- Heu estat forçada alguna vegada a tenir relacions o pràctiques sexuals quan no volíeu fer-ho?
- En el cas de sospita per les lesions físiques que presenta:
- Aquesta lesió sol aparèixer quan es rep un cop fort / cop de puny ... És això el que us ha ocorregut?
 - La vostra parella o alguna altra persona utilitza la força en contra vostra? Com? Des de quan?
 - Alguna vegada us han agredit més greument? (pallisses, ús d'armes, agressió sexual).

En el cas de sospita pels símptomes o problemes psíquics trobats:

- M'agradaria conèixer la vostra opinió sobre aquests símptomes que m'heu explicat (ansietat, nerviosisme, tristesa, apatia...): des de quan us sentiu així? A què creieu que es deu? Els relacioneu amb alguna cosa? Com va la relació de parella?
- Ha succeït últimament alguna cosa en la vostra vida que us faci estar preocupada o trista? Que potser teniu algun problema amb la parella? Amb els fills i les filles? Amb algú de la família? A la feina?
- Sembla com si estiguéssiu espantada, en alerta. De què teniu por?
- Teniu alguna dificultat per veure les amistats o la família? Què us impedeix fer-ho?

Preguntes per valorar la situació i el tipus de violència en el cas específic de la parella:

Violència psicològica

- Us crida sovint o us parla de manera autoritària?
- Amenaça de fer-vos mal o bé de fer mal a les criatures, a altres persones o als animals domèstics?
- Us insulta, ridiculitza o menysprea, tots sols o davant els fills i les filles o altres persones?
- Es posa gelós sense motiu?
- Us impedeix o dificulta veure la família o les amistats?
- Us culpa de tot el que succeeix?
- Us controla els diners i us obliga a retre compte de les despeses?
- Us impedeix treballar fora de casa o estudiar?
- Us amenaça de prendre-us els fills i les filles si l'abandoneu?
- Ignora els vostres sentiments, la vostra presència, etc.?

Violència física

- La vostra parella us empeny o agafa?
- La vostra parella us colpeja, us dona bufetades o us agredeix de qualsevol altra manera?

Violència sexual

- La vostra parella us obliga a tenir relacions sexuals contra la vostra voluntat?
- Us força a dur a terme alguna pràctica sexual que no desitgeu?

2. Indicadors d'ajuda a la detecció

És important que el conjunt de professionals de la salut conegui els signes i símptomes que poden fer pensar que la dona pateix violència masclista i mantingui una actitud d'alerta a la consulta. Posant èmfasi en els següents indicadors:

Antecedents conductuals de la dona

- Haver patit o presenciat maltractaments a la infantesa (s'ha de preguntar sobre aquest aspecte).
- Informació sobre situacions de maltractaments passats o presents per part de familiars, amistats o altres professionals o institucions.
- Història d'abús de medicació, principalment psicofàrmacs.
- Història de conductes d'evasió: abús d'alcohol i drogues.
- Història d'intent/s de suïcidi.
- Història d'accidents repetits (domèstics, caigudes, fent esport, etc.).
- Trastorns de la conducta alimentària.

Antecedents ginecoobstètrics

- Lesions en els genitals, abdomen o pits (principalment durant l'embaràs).
- Disparèunia, dolor pelvià i infeccions genitals de repetició.
- Absència de control de la fecunditat: embaràs no desitjat o no acceptat.
- Retard en la sol·licitud d'atenció prenatal.
- Història d'avortaments o IVE de repetició.
- VIH+ o sida.

Motius de consulta

- No es troba un diagnòstic que pugui justificar els símptomes.
- Símptomes somàtics repetitius: principalment dolors crònics, molèsties gastrointestinals.
- Símptomes psicològics repetitius: trastorns del son, crisis de pànic i ansietat, depressió i ansietat.

Pautes d'utilització dels serveis sanitaris

- Hiperfreqüentació o alternança d'hiperfreqüentació amb períodes de llargues absències.
- Incompliment de cites i de tractaments.
- Presència constant de la parella o d'alguna persona acompanyant a la consulta.
- Utilització repetitiva dels serveis d'urgències.
- Hospitalitzacions freqüents sense diagnòstics que ho justifiquin.

Presentació de lesions durant la consulta

- Retard en la demanda d'assistència per lesions físiques.
- Incongruència entre el tipus de lesió i l'explicació del motiu.
- Distribució central de les lesions, o lesions en llocs normalment amagats per les robes.
- Lesions en genitals.
- Hematomes o contusions en zones sospitoses: cara i cap, cara interna dels braços i cames
- Lesions en diferents moments de curació (violència al llarg del temps).

- Lesions per defensa (per exemple, cara interna de l'avantbraç).
- Lesions de sospita de passivitat extrema: cremades per cigarretes.

Actitud i/o estat de la dona durant la consulta

- Trets depressius i de desànim amb baixa autoestima i culpabilitat inexplicables.
- Actitud de temor o evasió, dificultat d'explicar-se i incomoditat.
- Vergonya, comunicació difícil i evitació de la mirada.
- Estat d'ansietat o angoixa, indignació fora de context, agressivitat amb el/la professional que l'atén.
- Aïllament: falta de relacions amb altres persones.
- Manca de cura personal.
- Justificació de les lesions o treure importància d'aquestes.
- Si la parella és present: busca aprovació i denota temor en les respostes.

Actitud de la parella

- Demana estar present en tota la visita.
- Control sobretot el que diu la dona: contesta ell o la interromp per precisar o matisar el seu relat.
- Necessitat de demostrar excés de preocupació o cura.
- Pot presentar-se nerviós i fins i tot hostil o agressiu amb ella o amb el/la professional.

3. Valoració

La valoració ens ha d'ajudar a determinar si tan sols es tracta d'una mera sospita de violència, si ens estem enfrontant a un cas de violència que encara no presenta perills extrems per a la salut de la dona, o bé si ens trobem davant d'una dona que es troba en perill extrem pel que fa a la seva salut, o fins i tot pel que fa a la seva vida.

La valoració pot fer-se a diferents nivells: valoració biopsicosocial, de la situació de violència, del risc, etc., i es pot anar completant en visites successives i a mesura que s'aprofundeix en el coneixement de la dona.

Valoració biopsicosocial

- Lesions i símptomes físics.
- Situació familiar.
- Situació econòmica, laboral i ocupacional.
- Xarxa de suport social de la dona.
- Situació emocional.

	<p>Valoració de la situació de violència</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tipus, durada, freqüència i intensitat de la violència. • Comportaments familiar i social de la persona agressora; si hi ha hagut agressions a altres persones o familiars. • Mecanisme d'adaptació desenvolupat per la dona. • Fase del procés de violència en la qual es troba. <p>Valoració de la seguretat i avaluació del risc</p> <ul style="list-style-type: none"> • Cal determinar si la dona es troba o no es troba en perill extrem, entenent per perill extrem la situació actual de patir un esdeveniment imminent amb risc cert per a la vida de la dona o la dels seus fills i les seves filles. Indicadors de perill extrem (aquesta valoració s'ha de fer conjuntament amb la dona): • Amenaces amb armes o ús d'armes. • Amenaces o intents d'homicidi a la dona i els seus fills i les seves filles. • Amenaces o intents de suïcidi de la dona. • Violència envers fills i filles o altres membres de la família. • Lesions greus, que requereixen fins i tot hospitalització. • Amenaces o persecució malgrat haver-hi separació. • Augment de la intensitat i la freqüència de la violència. • Agressions durant l'embaràs. • Abusos sexuals repetits • Comportament violent fora de la llar. • Gelosia extrema, control obsessiu de les activitats diàries de la dona (on va, amb qui està o quants diners té). • Aïllament creixent. • Consum d'alcohol o drogues per part del cònjuge, i consum per part de la dona. • Disminució o absència de remordiment expressat per l'agressor. • Cal considerar la percepció de perill que té la dona, tant per a ella com per a altres membres de l'entorn familiar. Davant de la presència d'aquest indicador, la situació queda definida directament com una situació de perill extrem. • Criteri professional després de la valoració (fonamentada en l'entrevista i la valoració biopsicosocial realitzada). <p><i>Si es detecta una situació de perill, cal fer les preguntes següents:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Us sentiu segura a casa vostra? Podeu anar a casa ara? • Estan segurs els vostres fills i filles? On és ara l'agressor? • Ho saben, les vostres amistats o familiars? Us ajudarien? 	
Atenció	La confirmació d'una sospita de violència a una dona, no posa fi a l'actuació del conjunt de professionals de la salut sinó que, a partir	

d'aquell moment, cal desenvolupar una important tasca d'informació a la dona, d'intervenció i treball en la consulta, i de derivació, quan les característiques del cas així ho requereixin. Cal tenir molt present, que l'atenció i el seguiment de les dones s'estén als fills i les filles, si en té, o a altres persones dependents a càrrec seu. L'actuació del conjunt de professionals de la salut ha de ser diferent si la dona afirma la violència o no l'afirma i segons la situació de perill en la qual es trobi. Així, es presenten unes situacions per a les quals cal plantejar pautes d'actuació diferents:

1. Dona que presenta indicadors de sospita però que manifesta no patir violència

Davant la sospita, cal fer una reflexió conjunta amb la dona de la situació en la qual es troba, relacionant els indicadors detectats amb la possible existència de violència. Cal registrar a la Història Clínica que en la data corresponen la dona es troba en una situació de sospita de violència. S'ha d'anotar el pla de seguiment acordat. També es podria realitzar i incloure un informe social. Aquests dos elements poden servir com a prova en un procés judicial.

A continuació s'ha de planificar el treball de seguiment a la consulta que inclou:

- Atenció integral i interdisciplinària (amb el consentiment de la dona).
- Tractament dels problemes físics, psíquics i emocionals, i atenció a la problemàtica social de la dona i/o família.
- Ofereix visites de seguiment fins a la confirmació o no de la sospita.

Si s'estima necessari i previ consentiment de la dona, s'ha de derivar al personal de treball social i als recursos adequats a la situació en la qual es troba la dona. Cal gestionar la cita del servei a què es deriva o coordinar l'actuació.

Si la dona té fills i filles menors, s'ha d'informar de la situació el o la professional de pediatria i aplicar el protocol d'actuació adreçat a aquesta població (valoració del risc, intervenció, derivació, etc.). Igualment, cal valorar la repercussió de la violència en altres persones dependents que conviuen amb la dona, i intervenir-hi o derivar-les si s'estima necessari.

2. Dona que afirma patir violència, però que no es troba en perill extrem.

Cal fer una reflexió conjunta amb la dona de la situació en la qual es troba (dona que afirma ser víctima de violència, però que no es

troba en perill extrem), i a més:

Dir-li que la violència és un delictes i que té dret a denunciar-ho.

Informar-la sobre els seus drets i els dels seus fills i filles (si en té).

Explicar-li el comportament de la violència (cicle, conseqüències, etc.)

Explicar-li les repercussions que té la violència sobre la salut i el benestar d'ella mateixa i de la seva família (especialment menors i persones dependents).

Transmetre-li missatges de suport: desculpabilitzar-la, reforçar el fet d'haver comunicat la violència, garantir-li la confidencialitat, respectar-li l'autonomia, explicar-li que hi ha més dones que viuen el mateix que ella, explicar-li que hi ha persones que poden ajudar-la.

Cal registrar a la Història Clínica que en la data corresponen la dona es troba en una situació de sospita de violència. S'ha d'anotar el pla de seguiment acordat. També es podria realitzar i incloure un informe social. Aquests dos elements poden servir com a prova en un procés judicial. Quan escaigui, s'ha d'emetre part de lesions i lliurar una còpia a la dona explicant les implicacions que té aquest document. S'han d'establir estratègies perquè aquesta notificació no posi en perill la vida de la dona ni la dels seus fills i les seves filles.

A continuació s'ha de realitzar un treball de seguiment a la consulta que inclou:

-Atenció integral i interdisciplinària (amb el consentiment de la dona).

-Tractament dels problemes físics, psíquics i emocionals, i atenció a la problemàtica social de la dona i/o família.

-Establir un pla de consultes de seguiment per afavorir la presa de decisions per iniciar canvis, acompanyar la dona a l'hora d'afrontar la seva situació i prevenir nous episodis de violència.

Si s'estima necessari i previ consentiment de la dona, s'ha de derivar al personal de treball social i als recursos adequats a la situació en la qual es troba la dona. Cal gestionar la cita del servei a què es deriva o coordinar l'actuació.

Si la dona té fills i filles menors, s'ha d'informar de la situació el o la professional de pediatria i aplicar el protocol d'actuació adreçat a aquesta població (valoració del risc, intervenció, derivació, etc.). Igualment, cal valorar la repercussió de la violència en altres persones dependents que conviuen amb la dona, i intervenir-hi o derivar-les si s'estima necessari.

3. Dona que afirma patir violència i es troba en perill extrem

Cal fer una reflexió conjunta amb la dona de la situació en la qual es troba (dona que afirma ser víctima de violència, però que no es troba en perill extrem), i a més:

Dir-li que la violència és un delictes i que té dret a denunciar-ho.

Informar-la sobre els seus drets i els dels seus fills i filles (si en té).

Transmetre-li missatges de suport: desculpabilitzar-la, reforçar el fet d'haver comunicat la violència, garantir-li la confidencialitat, respectar-li l'autonomia, explicar-li que hi ha més dones que viuen el mateix que ella, explicar-li que hi ha persones que poden ajudar-la. Informar-la de la situació de perill en el qual es troba i plantejar-li les possibilitats estratègiques a seguir.

Cal registrar a la Història Clínica que en la data corresponen la dona afirma ser víctima de violència i es troba en perill extrem. S'ha d'anotar el pla de seguiment acordat. També es podria realitzar i incloure un informe social. Aquests dos elements poden servir com a prova en un procés judicial. Quan escaigui, s'ha d'emetre part de lesions i lliurar una còpia a la dona explicant les implicacions que té aquest document. S'han d'establir estratègies perquè aquesta notificació no posi en perill la vida de la dona ni la dels seus fills i les seves filles.

A continuació s'ha de realitzar un treball de seguiment a la consulta que inclou:

-Transmetre a la dona que no està sola.

-Tractament dels problemes físics, psíquics i emocionals, i atenció a la problemàtica social de la dona i/o família. Plantejar-li les possibles estratègies a seguir i actuar segons la seva decisió.

-Derivar-la amb el professional de treball social d'urgències o de serveis de suport de 24 hores per a emergències per a dones maltractades.

-Establir un pla de seguiment adaptat a la situació de la dona en qualsevol dels tres escenaris:

1-Si decideix anar-se'n del domicili familiar el mateix dia: Cal conèixer la situació familiar i els recursos amb què compta: situació dels seus fills i filles, persones de suport amb qui compta i documentació i diners que porta a sobre. S'activaran els serveis d'atenció d'urgències i emergències de la xarxa d'atenció i recuperació integral per a les dones en situacions de violència masclista, si escau. Tamateix caldrà oferir-li suport i seguiment.

2-Si decideix tornar al domicili: Cal concertar una cita per continuar

	<p>la intervenció que d'ara endavant anirà encaminada a enfortir les àrees que dificultin la presa de decisions. Cal posar en marxa els mecanismes necessaris per a la protecció dels menors, si s'escau. Cal informar la dona de l'existència d'altres recursos de suport de la xarxa d'atenció i recuperació integral per a dones en situacions de violència masclista. És necessari parlar amb ella de la necessitat d'estar alerta i de crear un escenari de protecció per a ella i els menors i sobretot les mesures a tenir en compte per si hagués d'abandonar la llar de manera urgent.</p> <p>3-Si ja se'n va anar del domicili i segueix en perill extrem: cal informar a la dona de l'existència de mesures legals d'allunyament de l'agressor i si ja les ha sol·licitat i no són respectades, recomanar-li que ho comuniqui a l'autoritat competent. Cal activar els serveis d'atenció d'urgències i emergències, si s'escau.</p> <p>S'ha de posar a la dona en contacte amb els recursos de la xarxa de dones que pateixen violència masclista que s'estimin oportuns. Cal gestionar la cita del servei a què es deriva i coordinar l'actuació.</p> <p>Si la dona té fills i filles menors, s'ha d'informar de la situació el o la professional de pediatria i aplicar el protocol d'actuació adreçat a aquesta població (valoració del risc, intervenció, derivació, etc.). Igualment, cal valorar la repercussió de la violència en altres persones dependents que conviuen amb la dona, i intervenir-hi o derivar-les si s'estima necessari.</p> <p>4. Dona que pateix una agressió sexual</p> <p>A l'actuació a l'atenció primària, ASSIR o un altre dispositiu sanitari no hospitalari en una agressió sexual, el personal sanitari ha de garantir la valoració física, psíquica i social de la dona. S'ha de valorar la necessitat de remetre a la víctima a un centre hospitalari, sense que hi hagi rentats ni canvis de roba. En cas de fel·lació, és important evitar, en la mesura que sigui possible, la presa de líquids o aliments abans del reconeixement de la víctima a l'hospital, on es realitzarà acollida, suport emocionals, l'exploració i el tractament.</p>
Recuperació	<p>Una vegada tenim la sospita o diagnòstic s'acompanya a la pacient en tot el seu procés i es fa seguiment actiu.</p> <p>El paper del conjunt de professionals de la salut no es limita a l'atenció i el seguiment de les dones sinó que, a més, s'estén als</p>

	seus fills i les seves filles, si en té, o a altres persones dependents a càrrec seu.
RECURSOS	
	<ul style="list-style-type: none"> - Programa Salut i Escola - Tarda jove - Hospital de referència: Hospital Sant Joan de Déu de Martorell -adults Hospital Sant Joan de Déu Esplugues -infantil i adolescents

9. IGUALTAT

DADES DEL SERVEI: REGIDORIA D'IGUALTAT	
<p>Adreça: La Molinada, Av. Prat de la Riba, 27. Pallejà Telèfon: 936631540 Correu electrònic: mendomm@palleja.cat</p>	
DESCRIPCIÓ DEL SERVEI	
ACTUACIONS EN CASOS DE VIOLENCIA MASCLISTA	
<p>Realització d'activitats de sensibilització i prevenció emmarcades en tres eixos temàtics/campanyes: fomentar la igualtat i l'equitat de gènere i l'apoderament de les dones.</p> <p>Sensibilitzar vers la diversitat sexo afectiva i de gènere i envers la LGTBIfòbia.</p> <p>Prevenir i lluitar per l'erradicació de totes les violències masclistes. Tot amb un programa anual d'activitats amb perspectiva de gènere i que posen al centre la igualtat d'oportunitats, incorporant la perspectiva de gènere com un dels eixos vertebradors de la vida a Pallejà i com un dels trets identitaris del treball municipal, intentant incrementar el grau de coneixement i de participació en tota la ciutadania, la xarxa associativa cultural, social i empresarial.</p>	
ACCIONS PER NIVELL D'ACTUACIÓ	
Prevenció	Realització de tallers d'autoestima i de creixement personal.
ALTRES CONSIDERACIONS	
Coordinació /derivació amb quins serveis	La regidoria d'Igualtat treballa de forma transversal amb les Unitats de Cultura, Cooperació, Sanitat, Joventut, Serveis Socials, Educació, Esports, Gent Gran i amb les Àrees de

	<p>Desenvolupament Econòmic Local, realitzant un seguit d'activitats i actuacions destinades a la sensibilització de la població de Pallejà per a aconseguir l'erradicació de la violència masclista, a través de l'educació en valors igualitaris, trencament d'estereotips, i detecció de relacions desiguals, promovent la conscienciació i presa de postura activa de la ciutadania enfront de la violència masclista dirigides al conjunt de la societat, nens i nenes, joves i població adulta.</p> <p>Coordinació amb Serveis Socials (derivacions, coordinació activitats).</p>
--	---

10. SERVEIS SOCIALS BÀSICS

DADES DEL SERVEI: SERVEIS SOCIALS	
	<p>Adreça: Rbla. Pau Casals, 6. 08780 - Pallejà Telèfon: 936 633 620 / 610645130 Correu electrònic: borderasss@palleja.cat, lopezpp@palleja.cat, sdominguez@elbaixllobregat.cat gonzalezpcrs@palleja.cat, laracc@palleja.cat, santiagovv@palleja.cat, sebastiacl@palleja.cat</p>
DESCRIPCIÓ DEL SERVEI	
	<p>ACTUACIONS EN CASOS DE VIOLÈNCIA MASCLISTA</p> <p>Els serveis socials d'atenció primària constitueixen el punt d'accés immediat al sistema català de serveis socials, el primer nivell d'aquest i el més proper a l'usuari i als àmbits familiar i social. Qualsevol persona pot adreçar-se directament al servei i plantejar la seva demanda.</p> <p>L'equip bàsic el componen: 2 treballadores socials, 2 educadors/es socials i 1 psicòleg. Aquest equip fa un treball de recepció, informació, orientació, assessorament, realitza els contactes i gestions necessàries en cada cas i gestiona el seguiment. Aquest treball s'ajuda del treball setmanal de l'equip d'anàlisi i planificació de les estratègies de treball dels casos. Tanmateix també planifica i realitza projectes grupals i comunitaris.</p> <p>El treball a Serveis Socials posa a l'equip en contacte amb la realitat d'una manera directa i constant, i això fa prendre consciència de la conveniència de fer una intervenció més àmplia, no només quan s'ha produït el fet sinó començant a intervenir en la prevenció d'aquestes situacions on apareix la violència.</p>

ACCIONS PER NIVELL D'ACTUACIÓ

Atenció

L'atenció es fa de manera integral tant per a les dones com pels seus fills i filles, en cas que hi hagi.

Quan la demanda és explícita:

- Atendre situacions d'urgència.
- Informar i orientar les dones sobre el procés de victimització i els recursos i possibilitats existents.
- Atendre i donar suport psicosocial a les dones.
- Orientar i derivar als recursos existents que puguin ajudar en el tractament de la problemàtica plantejada.
- Tramitar el servei de teleassistència per la dona quan escaigui.
- Acompanyar a la dona i fer seguiment amb ella del seu procés.

El procés a l'hora d'atendre una situació de violència de gènere, es detalla a continuació:

En primer terme, es fa un recull d'informació: A través dels diferents professionals que atenen a la dona, i a través del relat que la mateixa dona expressa.

Amb aquest recull obtenim un diagnòstic/pronòstic per poder valorar millor la situació.

En funció si es dona una situació d'urgència, i la gravetat d'aquesta, es proposa una actuació o una altra.

Atenció sanitària

Cal saber si ha demanat suport mèdic, quin i on, quin seguiment li fan.

Coordinació interdisciplinària amb la TS del CAP Salut.

Facilitar la derivació:

Si hi ha lesions lleus, es deriva al CAP

Es realitza la derivació

Si les lesions són greus, es deriva a l'Hospital de Martorell.

Es coordina la derivació a l'Hospital amb el suport de la Treballadora Social del CAP.

Si la persona té dificultats per anar-hi, es demana ambulància al 061.

Seguiment amb els centres mèdics oportuns.

Denúncia

Cal saber si ha denunciat, quina denúncia i on l'ha fet.

Coordinació amb GAV Mossos d'Esquadra.

Si vol denunciar:

Facilitar la derivació i si cal, acompanyament a la dona

Mossos d'esquadra.

Policia local.

No vol denunciar:

Si cal, acompanyament:

Mossos d'esquadra, per informar-se del procediment.

SOJ: Assessorament jurídic, per informar-se dels seus drets i del procediment.

SIE

SIAD

SOC

Associacions de suport i ajuda mútua.

Es realitza seguiment de la situació i coordinació amb els diferents professionals implicats.

Acollida

Tant si la dona vol denunciar com si no vol, Serveis Socials valora si es pot fer ús de l'allotjament d'urgència, respectant sempre la decisió de la dona.

En cas de necessitat, Serveis Socials demana assessorament als serveis especialitzats en atenció a situacions de violència.

Serveis Socials s'encarrega de gestionar un allotjament en cas

	<p>de risc per la integritat de la dona i/o els seus fills i filles.</p> <p>En cas que la situació es doni fora horari normalitzat, la policia local assumeix aquesta funció mitjançant l'establiment d'un protocol de coordinació en situacions d'emergència. Conveni amb el CUESB.</p> <p>Atenció a la persona</p> <p>S'ha de fer una valoració de la situació:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ Recollir la informació tenint en compte els aspectes esmentats anteriorment. ☐ Genograma, situació vital (família, vivenda, xarxa social) ☐ Elaboració d'un pla de treball i acompanyament ☐ Establiment conjunt d'objectius. ☐ Operacionalització d'aquests aspectes: Situació personal, elements de la violència, serveis de la xarxa, oferir serveis de la comunitat, acompanyament i derivació a serveis especialitzats. ☐ Tramitació del servei de teleassistència, si pertoca. ☐ Seguiment i coordinació amb els elements de la xarxa i serveis que han atès o atenen la dona. -I als seus fills/es en cas que hi hagi.
Recuperació	Suport a la recuperació i integració sociolaboral de les dones víctimes de violència: derivació Servei Local d'Ocupació, acompanyament en la inserció laboral, informació sobre formació, ajuts socioeconòmics... coordinació amb els serveis que atenen la dona i els seus fills/es...
ALTRES CONSIDERACIONS	
Coordinació /derivació amb quins serveis	<p>GAV – Mossos d'Esquadra, OAV,SIAD, SIE, SALUT (ABS, Hospital, CSMA,CSMIJ...)</p> <p>Servei atempto de Creu Roja (teleassistència)</p> <p>Altres serveis, segons el cas: Servei Local d'Ocupació, Servei d'Ocupació de Catalunya, Consell Comarcal del Baix Llobregat, teixit associatiu.</p>

11. JOVENTUT

DADES DEL SERVEI: JOVENTUT / ESPAI JOVE

Adreça: Espai+Jove, Av. Prat de la Riba, 27, 08780 Pallejà,
Telèfon de contacte: 671490482
Correu electrònic: quinzabr@palleja.cat

DESCRIPCIÓ DEL SERVEI

FUNCIONS PROFESSIONALS

Coordinar polítiques de joventut, programació d'activitats anuals, elaboració de projectes de comunicació i conscienciació juvenil, treballar transversalment amb altres departaments de l'ajuntament per a l'elaboració de polítiques de joventut.

Espai Jove: Punt de referència de la joventut local en tant a informació, orientació i assessorament en les polítiques que li són pròpies o siguin d'interès del jove: salut, ensenyament, treball, oci, habitatge, etc. A més, l'espai jove és un lloc de trobada i socialització del jovent local. Programació de tallers, ludoteca i espai d'estudi o treballs en grup.

ACTUACIONS EN CASOS DE VIOLÈNCIA MASCLISTA

Anualment es realitzen campanyes o accions de conscienciació i prevenció de violència masclista, tals com obres de teatre o campanyes de difusió i conscienciació.

Tenim el Protocol de joventut:

https://jovecat.gencat.cat/web/.content/documents/conviure/recursos_per_a_professionals/protocol_joventut_abordatge_violencia_masclista_jovecat.pdf

ACCIONS PER NIVELL D'ACTUACIÓ

Prevenció	Es treballa conjuntament amb la unitat d'Igualtat per tal de cercar activitats i accions que treballin de forma preventiva aquest tipus de violències i conscienciar al jovent sobre aquesta problemàtica. Per exemple: Espais d'oci nocturn- Espai Lila. Participen entitats juvenils en aquest punt lila. Xerrades puntuals a IES "Amor romàntic".
------------------	---

ALTRES CONSIDERACIONS

Aquest any s'ha incorporat un nou tècnic de Joventut i s'ha d'acabar de concretar quin circuit específic s'activaria en un cas de violència masclista també tenint en

compte el protocol estipulat per la Direcció General de Joventut. No obstant, s'entén com a prioritari coordinar-se amb Serveis Socials en el cas de detectar un possible cas i amb la Policia Local si resultés necessari.

12. ESPORTS

DADES DEL SERVEI: SERVEI MUNICIPAL D'ESPORTS	
Adreça: Zona Esportiva, Av. Onze de Setembre de 1714, 1, Pallejà Telèfon: 650 829 567 Correu electrònic: plj.s.esports@palleja.cat	
DESCRIPCIÓ DEL SERVEI	
<p>L'objecte del Servei Municipal d'Esports és el desenvolupament del servei públic relacionat amb qualsevol activitat esportiva a l'àmbit del municipi de Pallejà, entre els quals podem trobar:</p> <ul style="list-style-type: none">• Gestionar les instal·lacions i/o equipaments municipals adscrits al Servei Municipal d'Esports per al compliment dels seus fins.• Promoure, gestionar i executar programes i activitats esportives.• Optimitzar els costos i el rendiment de les activitats esportives que es duguin a terme.• Potenciar el desenvolupament de l'activitat física per a tothom.• Contribuir a la defensa dels valors socioculturals del municipi.	
ACTUACIONS EN CASOS DE VIOLÈNCIA MASCLISTA	
No comptem, actualment, amb cap protocol d'actuació.	
ALTRES CONSIDERACIONS	
Coordinació/	No està establerta oficialment, però el Servei d'Esports es troba dins de l'Àrea de Serveis a les Persones, sent els Serveis Socials l'àrea referent en aquest àmbit de VVMM

13. OCUPACIÓ

DADES DEL SERVEI: PROMOCIÓ ECONÒMICA/ OCUPACIÓ	
<p>Adreça: Av. Prat de la Riba, 27 Telèfon: 93 663 15 40 Correu electrònic: adel.palleja@palleja.cat</p>	
DESCRIPCIÓ DEL SERVEI	
<p>ACTUACIONS EN CASOS DE VIOLÈNCIA MASCLISTA</p> <p>Es comunica al dinamitzador d'Igualtat de l'Ajuntament. Es comunica a Serveis Socials, si té alguna referent o encara que no la tingui. En cas de no trobar ningú, es trucaria la policia Local i en última instància a Mossos d'Esquadra.</p>	
ACCIONS PER NIVELL D'ACTUACIÓ	
Prevenió	<p>Formació. Suport en la recerca de feina per tal d'obtenir independència econòmica. Derivació a altres Serveis (Salut, Serveis Socials, SOC...) Informació dels dispositius que té a l'abast.</p>
Detecció	Es detecta a l'entrevista d'orientació o de recerca de feina.
Atenció	<p>Contenció (si cal). Derivació a serveis socials (si encara no té cap referent).</p>
Recuperació	<p>Seguiment en les entrevistes posteriors perquè es formi o trobi una feina. Coordinació amb Serveis Socials.</p>
RECURSOS	
<p>Cursos de formació Ofertes de feina. Derivació a Programes d'ocupació (Plans d'ocupació...) Derivació a Dispositius específics per a recerca de feina (Empreses d'inserció, SOC, XARXA MANS, SOLIDANÇA, SEPE, CORDIBAIX, FEDERACIÓECOM, FUNDOSA...).</p>	
ALTRES CONSIDERACIONS	
Coordinació	<p>Serveis Socials Policia Local (puntualment)</p>

14. CULTURA

DADES DEL SERVEI: Regidoria de Cultura	
Adreça: Prat de la Riba, 10 (Castell) Telèfon: 936632255 Correu electrònic: cultura.palleja@palleja.cat	
DESCRIPCIÓ DEL SERVEI	
ACTUACIONS EN CASOS DE VIOLÈNCIA MASCLISTA	
Des de la regidoria de Cultura organitzem un seguit de festes com les festes Majors, Carnestoltes, revetlla de Sant Joan i altres.	
A l'hora de la contractació dels grups tenim cura de la tipologia de grups i cançons que sonaran (llenguatge sexista).	
Contractem serveis de controladors d'accés i vigilants de seguretat tenint en compte la paritat de gènere.	
Treballem per la implantació de punts liles en les festes multitudinàries.	
ALTRES CONSIDERACIONS	
Coordinació /derivació	Bàsicament, davant d'una possible situació de violència masclista en el decurs d'una festa, es comunica a la Policia Local.

15. EDUCACIÓ

Novetats que descriu la nova llei 17/2020:

- S'estableix la necessitat d'incorporar la coeducació i l'educació afectivosexual des de l'educació infantil fins, com a mínim, la finalització de l'educació obligatòria.
- També s'ha de garantir la formació amb perspectiva de gènere del professorat des de l'inici del seu procés formatiu; s'ha de fer extensiva a totes les persones membres de la comunitat educativa.
- Ensenyament universitari, s'estableixen noves obligacions a les universitats:
 - Vetllar perquè s'eliminin de la docència de les titulacions textos i materials sexistes, violents i discriminatoris.
 - Formar al professorat sobre l'erradicació del sexisme a les aules.

- Disposar de protocols per a la prevenció, detecció, atenció i reparació de situacions de violència masclista. S'han adoptat mecanismes de cooperació interinstitucionals per a garantir la coordinació dels protocols entre les universitats.
- Dotar llurs unitats o observatoris d'igualtat de recursos humans i materials.
- S'han de dotar de mecanismes de cooperació institucional per a facilitar el canvi gratuït d'universitat a les estudiants de grau víctimes de violència masclista i als fills i filles que en depenguin.

El Govern ha de garantir la gratuïtat de la matrícula de grau a les dones en situació de violència masclista en l'àmbit de la parella, i a llurs fills i filles.

Unitat de suport a l'alumnat en situació de violència

El Departament d'Educació ha creat la USAV per gestionar tots els casos que arribin i coordinar-ne l'abordatge garantint una actuació sense demora i l'escolta activa a les víctimes. Aquesta unitat durà a terme una atenció telefònica i presencial de les demandes d'informació i d'orientació en matèria de maltractaments infantils i adolescents en els centres educatius, i també farà funcions d'assessorament i intervenció en els casos amb coordinació amb les persones referents del pla.

La USAV treballarà de manera coordinada amb la línia d'atenció a la infància (116 111) de la Direcció General d'Atenció a la Infància i Adolescència (DGAIA). També es treballarà coordinadament amb la direcció general d'Igualtat del Departament de Treball, Afers Socials i Famílies i l'Institut Català de les Dones.

UsApps

La UsApps és una aplicació web del Departament d'Educació per a comunicar situacions de violències que pot viure tot l'alumnat de Catalunya d'una forma fàcil, intuïtiva i eficaç.

Qualsevol persona –alumnes, professors i familiars– podran denunciar un fet a través de l'aplicació amb un qüestionari senzill que recull les respostes sobre què ha passat i se'n farà un seguiment.

La intenció de l'aplicació és precisament que sigui més fàcil denunciar una situació d'aquestes característiques perquè els especialistes de la **Unitat de Suport a l'Alumnat en Situació de Violència (USAV)** es puguin activar ràpidament per poder actuar, segons recull el mateix portal. (usav.educacio@gencat.cat)

Tipus de violències:

- Violència masclista

- Maltractament
- Violència LGBTIfòbica
- Conductes d'odi i discriminació
- Violència sexual a menors
- Assetjament i bullying
- Ciberassetjament
- Altres tipus de violències

Pla Les Escoles Lliures de Violències (LELV)

El Pla Les Escoles Lliures de Violències (LELV) pretén erradicar tota mena de violències als centres educatius, amb la intenció que els centres educatius siguin, sempre, espais de protecció per a tot l'alumnat.

Els principals objectius que persegueix aquest pla són:

- Prevenir la violència.
- Garantir l'eficàcia de les mesures de prevenció, detecció i denúncia.
- Reconèixer les víctimes, protegir-les, oferir-los atenció especialitzada per a la reparació dels danys causats.
- Evitar la doble victimització.
- Garantir el suport jurídic i acompanyament institucional.
- Contundència envers els agressors i encobridors/es.
- Exercir l'acció popular en els procediments penals (art. 91 Llei 14/2020) per maltractaments físics o sexuals greus a infants o adolescents i personar-se en qualsevol denúncia per violències sexuals en l'àmbit educatiu.

La tutoria i les persones referents de confiança també són un element clau en la comunicació dins del pla LELV. Les persones de referència han de comptar doncs amb formació especialitzada en perspectiva de gènere i en detecció de violències masclistes. És per això que el pla preveu formar al personal docent, personal d'administració i serveis i personal d'atenció educativa i a altres membres de la comunitat educativa per tal de transformar i millorar la detecció i l'acompanyament en les situacions de violència.

Programa Coeduca't

L'acció a través del currículum és l'eix principal en matèria de coeducació i de lluita contra les violències. Per a fer efectiu el principi de coeducació amb el currículum, el programa Coeduca't té la voluntat de preparar les noies i els nois per a la vida afectiva i sexual fonamentada en la igualtat de gènere i els drets humans, i

col·laborar en la construcció d'un model integral de persona, sense estereotips sexistes.

DADES DEL SERVEI: ESCOLA LA GARALDA	
<p>Adreça: Riera Boter 12 Telèfon: 93 663 04 43 Correu electrònic: escolalagaralda@xtec.cat</p>	
DESCRIPCIO DEL SERVEI	
<p>ACTUACIONS EN CASOS DE VIOLÈNCIA MASCLISTA</p> <p>Com a centre de Primària hem de dir que a nivell d'alumnat no ens hauríem de trobar en casos de violència masclista. En el cas que passi al centre la direcció ha d'activar el Protocol de prevenció, detecció i intervenció davant la violència masclista entre l'alumnat del Departament d'Educació.</p> <p>https://xtec.gencat.cat/ca/centres/projeducatiu/convivencia/protocols/violencia-masclista/index.html</p> <p>També disposem del material Guia d'acompanyament i bon tracte a l'alumnat que verbalitza situacions de violències sexuals.</p> <p>https://educacio.gencat.cat/ca/departament/publicacions/monografies/guia-acompanyament-alumnat-violencies-sexuals/</p> <p>En l'àmbit de casos de violència masclista en l'àmbit de famílies comuniquem el cas a inspecció, serveis socials i DGAIA si escau. S'activa el protocol de maltractament infantil i adolescent produït en l'àmbit educatiu.</p>	
ACCIONS PER NIVELL D'ACTUACIO	
Prevenció	Treball dels continguts (sabers) relacionats amb el respecte, la coeducació, la igualtat de gènere amb l'alumnat.
Detecció	Escolta activa a l'alumnat.
Atenció	Les derivades del protocol.
Recuperació	Les derivades del protocol.
RECURSOS	
	<p>Els recursos amb els quals disposem són el protocol i la guia abans esmentat, la Inspecció, l'EAP, les famílies i la DGAIA.</p> <p>Ens coordinem amb inspecció, EAP i DGAIA.</p>

DADES DEL SERVEI: ESCOLA ÀNGEL GUIMERÀ	
<p>Adreça: C/ Rosa Sensat, 1 08780 PALLEJÀ Telèfon: 936630061 Correu electrònic: a8022665@xtec.cat</p>	
DESCRIPCIÓ DEL SERVEI	
<p>ACTUACIONS EN CASOS DE VIOLÈNCIA MASCLISTA</p> <p>Aplicació del Protocol de prevenció, detecció i intervenció davant la violència masclista entre l'alumnat, que es pot consulta a la web:</p> <p>https://xtec.gencat.cat/ca/centres/projeducatiu/convivencia/protocols/violencia-masclista/index.html</p> <p>La violència masclista entre l'alumnat és tota forma de violència que es dona en l'àmbit educatiu i que s'exerceix contra les alumnes així com contra qualsevol alumne o alumna que no segueix un mandat de gènere normatiu.</p>	
ACCIONS PER NIVELL D'ACTUACIÓ	
Prevenció	<p>Seguint el protocol del DdE a la prevenció hi ha quatre àmbits de treballs</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Desenvolupament personal de l'alumnat 2. Mesures de prevenció relacionades amb el context escolar per garantir el desenvolupament de les competències necessàries en l'alumnat per viure i convida des del respecte i el reconeixement de la igualtat de gènere 3. Mesures de prevenció amb relació a les famílies de l'alumnat facilitant informació i formació perquè puguin ajudar als seus fills i filles 4. Actuacions sobre l'entorn de l'alumnat amb una acció educativa conjunta i complementària entre la família, el centre educatiu i tots els altres agents i entitats educatives de l'entorn.
Detecció	<p>Coneixement o sospita d'una situació de violència masclista entre iguals per part de qualsevol membre de la comunitat escolar. Comunicació escrita al director que designa un equip de valoració</p>
Atenció	<p>Creació d'un equip de valoració que elabora un Informe de valoració</p> <p>https://xtec.gencat.cat/web/.content/centres/projeducatiu/convivencia/protocols/violencia-masclista/documents/11-informe-valoracio.pdf</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Compilació d'informació 2. Entrevista a l'alumnat implicat 3. Entrevista al cercle íntim d'amistats 4. Entrevista a les famílies
Recuperació	

	<p>Si s'ha produït violència masclista:</p> <p>Sí → FASES D'INTERVENCIÓ EDUCATIVA</p> <p>No → Reforç mesures preventives</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Destinataris</th> <th>FASES D'INTERVENCIÓ EDUCATIVA</th> <th>Responsables</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Alumna víctima Alumne agressor Família de l'alumna víctima Família de l'alumne agressor</td> <td>1. Mesures d'urgència</td> <td>Direcció del centre Tutor/a</td> </tr> <tr> <td>Alumna víctima</td> <td>2. Protecció a l'alumna que ha patit violència masclista</td> <td>Direcció del centre Tutor/a</td> </tr> <tr> <td>Alumna víctima Alumne agressor Alumnat observador (Grup-classe)</td> <td>3. Detecció de necessitats educatives i concreció d'actuacions</td> <td>Tutor/a Orientador/a educatiu i/o mestre/a pedagogia terapèutica EAP</td> </tr> <tr> <td>Família de l'alumna víctima Família de l'alumne agressor</td> <td>4. Col·laboració i compromís de les famílies</td> <td>Direcció del centre Tutor/a</td> </tr> <tr> <td>Alumna víctima Alumne agressor Alumnat observador (Grup-classe)</td> <td>5. Reconeixement, acceptació i reparació del dany</td> <td>Tutor/a Orientador/a educatiu i/o mestre/a pedagogia terapèutica</td> </tr> <tr> <td>Alumna víctima Alumne agressor Alumnat observador (Grup-classe)</td> <td>6. Pràctiques reparadores i restauratives</td> <td>Tutor/a Orientador/a educatiu i/o mestre/a pedagogia terapèutica</td> </tr> <tr> <td>Alumna víctima Alumne agressor Alumnat observador (Grup-classe)</td> <td>7. Seguiment i tancament del cas</td> <td>Direcció del centre Tutor/a</td> </tr> </tbody> </table> <p>AUTOAPRENTATGE</p> <p>Vegeu: Protocol de conflictes greus</p> <p>Vegeu: Protocol d'actuació amb menors infractors</p>	Destinataris	FASES D'INTERVENCIÓ EDUCATIVA	Responsables	Alumna víctima Alumne agressor Família de l'alumna víctima Família de l'alumne agressor	1. Mesures d'urgència	Direcció del centre Tutor/a	Alumna víctima	2. Protecció a l'alumna que ha patit violència masclista	Direcció del centre Tutor/a	Alumna víctima Alumne agressor Alumnat observador (Grup-classe)	3. Detecció de necessitats educatives i concreció d'actuacions	Tutor/a Orientador/a educatiu i/o mestre/a pedagogia terapèutica EAP	Família de l'alumna víctima Família de l'alumne agressor	4. Col·laboració i compromís de les famílies	Direcció del centre Tutor/a	Alumna víctima Alumne agressor Alumnat observador (Grup-classe)	5. Reconeixement, acceptació i reparació del dany	Tutor/a Orientador/a educatiu i/o mestre/a pedagogia terapèutica	Alumna víctima Alumne agressor Alumnat observador (Grup-classe)	6. Pràctiques reparadores i restauratives	Tutor/a Orientador/a educatiu i/o mestre/a pedagogia terapèutica	Alumna víctima Alumne agressor Alumnat observador (Grup-classe)	7. Seguiment i tancament del cas	Direcció del centre Tutor/a
Destinataris	FASES D'INTERVENCIÓ EDUCATIVA	Responsables																							
Alumna víctima Alumne agressor Família de l'alumna víctima Família de l'alumne agressor	1. Mesures d'urgència	Direcció del centre Tutor/a																							
Alumna víctima	2. Protecció a l'alumna que ha patit violència masclista	Direcció del centre Tutor/a																							
Alumna víctima Alumne agressor Alumnat observador (Grup-classe)	3. Detecció de necessitats educatives i concreció d'actuacions	Tutor/a Orientador/a educatiu i/o mestre/a pedagogia terapèutica EAP																							
Família de l'alumna víctima Família de l'alumne agressor	4. Col·laboració i compromís de les famílies	Direcció del centre Tutor/a																							
Alumna víctima Alumne agressor Alumnat observador (Grup-classe)	5. Reconeixement, acceptació i reparació del dany	Tutor/a Orientador/a educatiu i/o mestre/a pedagogia terapèutica																							
Alumna víctima Alumne agressor Alumnat observador (Grup-classe)	6. Pràctiques reparadores i restauratives	Tutor/a Orientador/a educatiu i/o mestre/a pedagogia terapèutica																							
Alumna víctima Alumne agressor Alumnat observador (Grup-classe)	7. Seguiment i tancament del cas	Direcció del centre Tutor/a																							
RECURSOS																									
	<p>Tots els que es poden trobar al Protocol del Departament d'Educació de prevenció, detecció i intervenció davant la violència masclista entre l'alumnat.</p>																								
ALTRES CONSIDERACIONS																									
Coordinació/	<p>Serveis Socials de l'Ajuntament</p> <p>DGAIA intervenció de l'equip especialitzat en menors quan es tracta de infractors menors de 14 anys que han estat denunciats per haver comès una infracció penal, o que estan implicats en una situació que pot comportar risc per a la integritat física o psicològica d'algun membre de la comunitat educativa o alterar greument el funcionament del centre, i les seves famílies.</p> <p>https://xtec.gencat.cat/ca/centres/projeducatiu/convivencia/protocols/conflicte-comissio-infraccio-penal/index.html</p>																								
Utilitzeu full de protecció de dades	<p>Les dades de l'alumnat estan sempre protegides.</p>																								
Comentaris generals	<p>El Protocol del Departament d'Educació de prevenció, detecció i intervenció davant la violència masclista entre l'alumnat és molt</p>																								

	<p>complet. En aquesta fitxa només s'ha recollit de forma resumida.</p> <p>Es poden donar altres tipus de violència masclista a l'àmbit de l'escola no recollits en aquest protocol:</p> <ul style="list-style-type: none"> - violència masclista entre treballador i treballadora del centre - violència masclista entre pare i mare d'alumnat <p>Protocol per a la prevenció i abordatge de l'assetjament sexual i per raó de sexe a l'empresa:</p> <p>https://treball.gencat.cat/web/.content/13 - _consell_relacions_laborals/documents/04 - _recursos/publicacions/protocol_assetjament/Protocol-per-a-la- prevencio-i-abordatge-de-lassetjament-sexual-i-per-rao-de-sexe-a- l'empresa_DEF.pdf</p>
--	--

DADES DEL SERVEI: ESCOLA JACINT VERDAGUER

Adreça: Ramon Llull,1
Telèfon: 936630274
Correu electrònic: a8022677@xtec.cat

DESCRIPCIÓ DEL SERVEI

ACTUACIONS EN CASOS DE VIOLÈNCIA MASCLISTA

<https://xtec.gencat.cat/ca/centres/projeducatiu/convivencia/protocols/violencia-masclista/index.html>

En aquest enllaç es pot trobar el Protocol de prevenció, detecció i intervenció davant la violència masclista entre l'alumnat del Departament d'Educació en el qual consta la prevenció, la detecció, l'atenció i la recuperació.

ALTRES CONSIDERACIONS

Coordinació /derivació amb quins serveis

Serveis socials de l'Ajuntament de Pallejà.
 Inspecció del Departament d'Educació.
 Consell Escolar.

DADES DEL SERVEI: INSTITUT DE PALLEJA	
<p>Adreça: Carrer de Can Coll s/n Telèfon: 936631827 Correu electrònic: coeducacio@inspalleja.org</p>	
DESCRIPCIÓ DEL SERVEI	
<p>ACTUACIONS EN CASOS DE VIOLÈNCIA MASCLISTA</p> <p>Espai d'atenció a la víctima per derivació a servei o recurs específic.</p> <p>Grup Coeducació</p> <p>Punt T'escolto</p>	
ACCIONS PER NIVELL D'ACTUACIÓ	
Prevenió	<p>Accions i dinàmiques anuals per sensibilització en dies assenyalats.</p> <p>Formació continuada de sensibilització i detecció.</p> <p>Espais segurs compartits per l'alumnat del grup sensibilitzat.</p>
Detecció	<p>El fet d'existir com a grup coeducació i realitzar diferents dinàmiques i accions en el centre i al poble ens ha generat un vincle de confiança amb persones que s'apropen a exposar la seva situació.</p>
Atenció	<p>S'atén a l'alumnat en una primera instància per derivar a serveis socials o recursos específics, SIAD, SIE, Mossos,...</p>
RECURSOS	
	<ul style="list-style-type: none"> - Col·laboració amb regidoria Igualtat- Punt T'escolto. - Generar espai de confiança i segur - Servei especialitzat Mossos d'Esquadra Sant Vicenç - Serveis Socials de Pallejà
ALTRES CONSIDERACIONS	
Coordinació/	<ul style="list-style-type: none"> - Coordinació amb regidoria Igualtat Ajuntament de Pallejà - Serveis Socials - Mossos d'Esquadra Sant Vicenç

DADES DEL SERVEI: EAP B39 Sant Vicenç dels Horts	
<p>Adreça: c/ Albacete 1-9, Sant Vicenç dels Horts (08620) Telèfon: 936768396 Correu electrònic: a8900302@xtec.cat</p>	
DESCRIPCIÓ DEL SERVEI	
<p>ACTUACIONS EN CASOS DE VIOLÈNCIA MASCLISTA</p> <p>Assessorament i orientació al centre educatiu en temes de violències. Acompanyament al centre educatiu en temes relacionats amb les violències.</p> <p>Pla Escoles Lliures de violència i USAV (Unitat de suport a l'alumnat en situació de violència).</p>	
ACCIONS PER NIVELL D'ACTUACIÓ	
Prevenció	CAEI (Comissió d'atenció a l'educació inclusiva) i Comissions socials de centre. Xarxes de treball, coordinació amb serveis externs al centre educatiu. Entrevistes amb famílies
Detecció	CAEI (Comissió d'atenció a l'educació inclusiva) i Comissions socials de centre. RUMI.
Atenció	Acompanyament i assessorament al centre i acció tutorial.
Recuperació	Seguiment de les mesures/serveis activats i coordinacions amb els diferents serveis externs del centre.
RECURSOS	
	USAV UsApps
ALTRES CONSIDERACIONS	
Coordinació/derivació amb quins serveis	Serveis Socials municipals, Serveis de Salut, Serveis Socials externalitzats, Serveis d'Atenció a la dona, Cossos de seguretat, DGAIA, Inspecció d'Educació.
Recollida d'informació.	Actes de les comissions i CAEIs. Registres d'entrevistes amb famílies, coordinacions amb el professorat, registre de seguiment de l'alumnat. Registre el portarien a USAV.

PROTOCOL DE PREVENCIÓ, DETECCIÓ I INTERVENCIÓ DAVANT LA VIOLÈNCIA MASCLISTA ENTRE L'ALUMNAT

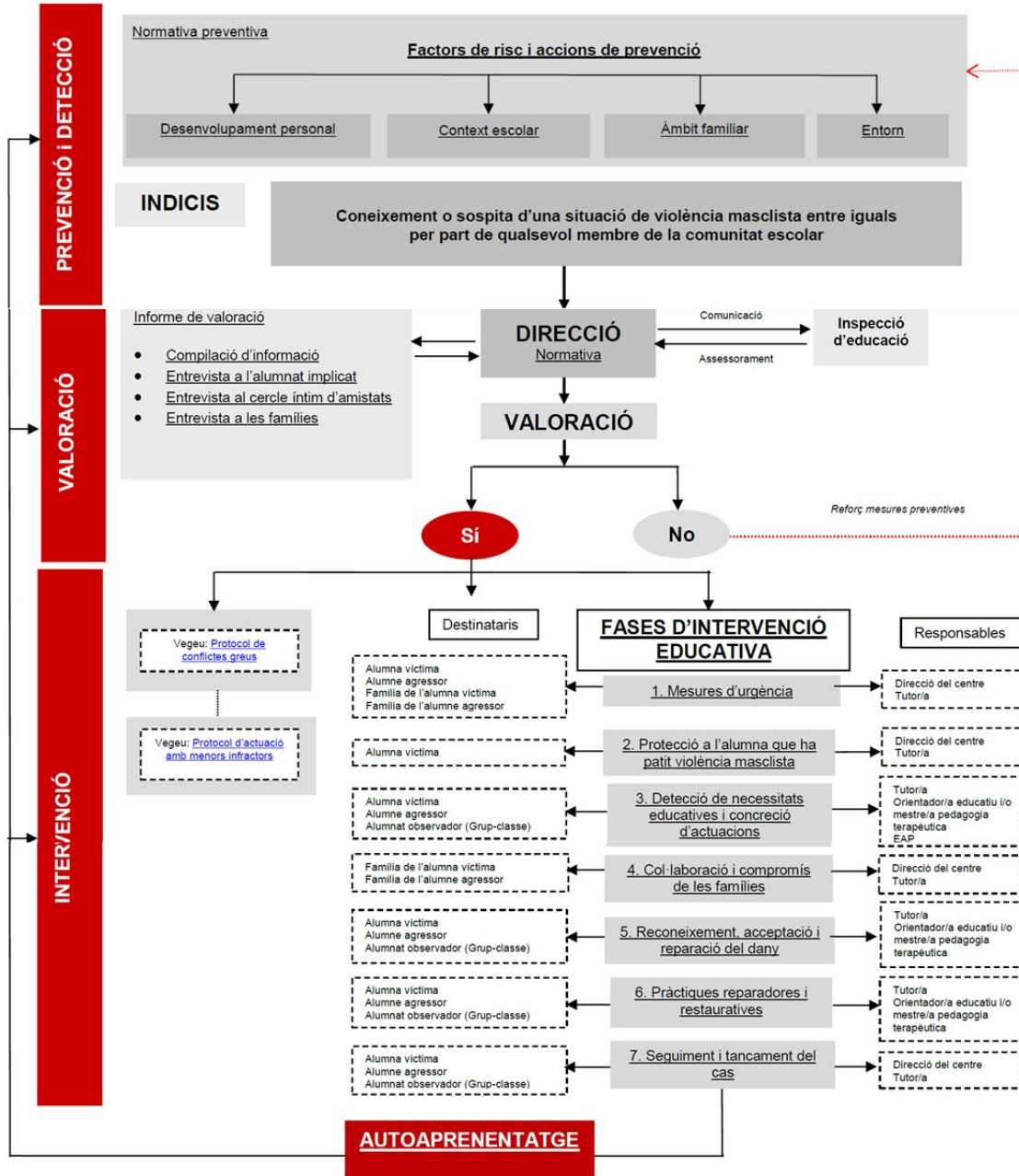
Justificació i objectius del Protocol

Violència masclista entre l'alumnat

La violència masclista entre l'alumnat és tota forma de violència que s'exerceix contra les alumnes o contra qualsevol alumne o alumna que no segueix un mandat de gènere normatiu

Per saber-ne més

- [Conceptes bàsics](#)

Aquest protocol ha estat elaborat en col·laboració amb diverses entitats i associacions especialitzades en violència masclista (vegeu document Justificació i objectius)

16. ÀMBIT JUDICIAL

A l'àmbit judicial, i des d'un punt de vista penal, podem identificar dues fases diferenciades:

La **fase prejudicial**, que faria referència a tot allò que té a veure amb la preparació de la denúncia: recollida d'informació, assessorament legal previ a la presentació de la denúncia, informes mèdics, recollida de dades de testimonis,... Aquesta fase és molt important perquè permetrà que la denúncia estigui ben argumentada i facilitarà, en el procés judicial, **la prova dels fets denunciats**.

El **procés judicial penal**, que s'inicia amb la denúncia presentada per la dona, d'ofici o per coneixement del jutjat a través del comunicat de terceres persones (sanitat, SS...)

Si és la dona qui denuncia, ho pot fer tant davant els cossos policials com davant el jutjat, però **és recomanable que presenti la denúncia davant els cossos policials**, i sempre amb presència d'advocada/t d'ofici o particular, perquè d'aquesta manera el procediment podrà tramitar-se de forma més ràpida i la dona serà citada en un màxim de 72 hores, si es demana ordre de protecció, davant l'autoritat judicial competent, de tal manera que s'agilitza molt el procediment judicial posterior. A més, els cossos policials poden detenir al denunciat, si escau. Si la denúncia es presenta davant el jutjat de guàrdia, la seva tramitació serà més lenta.

Quan hi ha **lesions** es recomana que primer passi pels **serveis mèdics** per tal de poder adjuntar l'informe acreditatiu de les lesions. De totes maneres, els serveis sanitaris estan obligats a enviar els informes mèdics directament als Jutjats quan hi ha indicis de violència. També donen un informe a la dona per tal que pugui adjuntar-lo a la denúncia. En cas que la dona no aporti l'informe mèdic, des de comissaria se la derivarà al servei sanitari per tal que sigui reconeguda i així poder obtenir **l'informe acreditatiu de les lesions**. És molt important que l'exploració mèdica sigui precisa, que especifiqui la regió topogràfica de les lesions així com el tipus de lesió o la coloració, que donen molta informació que amb el temps es perd. La inclusió d'aquesta informació facilitarà després la intervenció del metge forense. Inclús, si és possible i la dona ho consent, és aconsellable acompanyar fotografies de les lesions.

En la fase judicial pròpiament dita podem diferenciar dos moments perfectament delimitats:

1.-La fase d'instrucció, que té lloc davant els Jutjats de Violència vers la Dona, creats per la LO 1/2004, de mesures de protecció integral contra la violència de gènere.

El Jutjat de Violència vers la Dona (VIDO) té atribuïda la **competència** objectiva, tal com el seu nom indica, per a la instrucció (fase en la qual el jutge determina, a través de la pràctica de proves, si els fets denunciats poden ser constitutius d'un delicte i si aquest delicte pot ser imputat a una persona concreta) **de procediments per delictes de violència de gènere** (fonamentalment, maltractament físic o psíquic, lesions, amenaces, coaccions, injúries, assetjament, agressió o abús sexual, delictes contra la intimitat, o qualsevol altre delicte comès amb violència contra la dona per la seva parella o exparella de sexe masculí), així com per altres delictes comesos cap a altres membres de la família o integrats en el nucli familiar quan mitjançant una unitat d'acte s'hagués comès també un acte de violència vers la dona.

Quant a la seva **competència territorial**, serà competent el Jutjat de Violència del domicili de la dona en el moment en què es produeix l'acte de violència denunciada.

A més de les **competències penals**, el Jutjat de Violència vers la Dona té també **competències civils** per conèixer dels procediments civils de separació, divorci, guarda i aliments, mesures provisionals o filiació, quan les parts siguin la víctima i el denunciada d'un procediment penal per violència de gènere.

Quan els cossos policials citen a les parts perquè compareguin davant el Jutjat en un dia no laborable (dissabte, diumenge o festiu), en aquest cas, no se les cita davant el Jutjat de VIDO, sinó que se les cita perquè compareguin davant el Jutjat de Guàrdia del partit judicial, el qual coneixerà tan sols de les actuacions urgents (com és ara resoldre sobre la concessió de l'ordre de protecció i resoldre sobre la situació personal del detingut). A continuació, el Jutjat de Guàrdia remet les actuacions al Jutjat de VIDO competent, que serà el que realitzi tots els tràmits de la instrucció.

2.-La fase d'enjudiciament, que no correspon al Jutjat de VIDO, sinó al Jutjat Penal si els fets són constitutius d'un delicte castigat amb presó que no excedeixi dels cinc anys, o a **l'Audiència Provincial** si els fets són constitutius d'un delicte castigat amb pena de presó superior a cinc anys. **Excepcionalment**, el Jutjat de VIDO pot dictar sentència condemnatòria per delictes de violència de gènere castigats amb pena de presó no superior a tres anys quan l'acusat es mostri conforme amb l'escrit d'acusació del Fiscal, procedint llavors el Jutjat de VIDO a

dictar immediatament sentència condemnatòria de conformitat. Llavors no es pot presentar cap recurs i el compliment de la sentència ha de ser de caràcter immediat.

16.1 Jutjat de violència contra les dones (VIDO)

Al **Jutjat de VIDO** es practiquen les **diligències d'instrucció**, que fonamentalment són: **declaració de la víctima** davant el Jutge/essa sobre els fets de la seva denúncia i, si escau, sobre la sol·licitud d'ordre de protecció, **examen de la víctima** pel metge forense, **declaració dels testimonis**, si n'hi ha i, per últim, **declaració del denunciat**. També poden realitzar-se altres diligències com la confrontació de missatges, whatsapps, e-mails, etc, per part del Lletrat/da de l'Administració de Justícia i la seva incorporació a les actuacions, així com la incorporació de fotografies o vídeos amb els quals s'hagi pogut cometre algun delictes contra la dona.

Igualment es pot demanar que el Jutge/essa demani al Consell General del Poder Judicial, consulta integral del patrimoni per conèixer la situació econòmica i poder determinar pensions aliments, prestacions compensatòries, etc. Hi tenen accés immediat i et faciliten informació econòmica del possible agressor a l'instant.

Quan hi ha **lesions**, la dona és examinada (sempre que ella vulgui), pel metge/essa forense, que emetrà un informe sobre el tipus de lesió o lesions que presenti (o que se'n derivin del comunicat mèdic de l'Hospital o CAP si ja no presenta lesions visibles), sobre el tipus de tractament mèdic que precisi o hagi precisat, sobre els dies que estima que trigarà a curar i, si escau, sobre les seqüeles que li quedaran a la dona. Aquest informe és molt necessari tant per poder **provar en judici les lesions** com perquè la dona pugui reclamar una indemnització pels dies de sanitat i, si és procedent, per les seqüeles que li hagin quedat.

Quan la dona demana una **Ordre de Protecció**, després d'escoltar a ambdues parts se celebra una **compareixença** en la qual els Lletrats/des de denunciant i denunciat i el Ministeri Fiscal exposen el que creuen convenient sobre si ha de concedir-se o no, i finalment, el Jutge/essa de VIDO (o el Jutge/essa de Guàrdia, si és festiu), decideix mitjançant una interlocutòria si concedeix o no l'ordre de protecció, la qual podrà concedir si aprecia indicis de delictes i una situació objectiva de risc (físic o psíquic) per la dona. Quan s'atorga, l'ordre de protecció comprèn l'adopció de **mesures penals** (allunyament de la víctima i prohibició d'estada i comunicació amb ella) així com **mesures civils** quan hi ha fills/es menors de la parella (mesures relatives a la guarda dels fills/es menors, pensió d'aliments, règim de comunicació i ús de l'habitatge). Les ordres de protecció es **comunique** pel Jutjat als Mossos d'Esquadra (que vetllaran pel compliment de les mesures penals) i a l'Oficina d'Atenció a la Víctima, a Barcelona, i s'inscriuen al Servei Integral de Registre de l'Administració de Justícia (SIRAJ).

Entre d'altres, per tant, estaria en l'àmbit penal:

- **Valoració de lesions físiques i mentals** de lesionats per alguna causa que impliqui judicialització (aquí va inclòs la violència domèstica i dins d'ella la violència de parella, maltractament infantil,...).
- **Valoració psicològica de la víctima** a través d'una exploració i les proves complementàries adequades per un diagnòstic i afectació mental i emocional correcte.
- **Valoració de les capacitats cognitives i volitives de l'agressor** en relació amb el delictes.
- **Agressions sexuals**, primera avaluació amb recollida de mostres i posteriorment si ho demana el jutjat una valoració mental de la víctima.

Quan es concedeix l'**ordre de protecció**, normalment la víctima continua al seu **domicili** i es fa sortir l'agressor. Excepcionalment, en el cas que calgui la tramitació d'un recurs d'acolliment d'urgència perquè la víctima no pugui retornar al domicili ni allotjar-se en un altre lloc, el jutjat la sol·licitarà, a través dels cossos policials, a serveis socials. De la mateixa manera, si el jutjat aprecia una situació d'urgència que afecti algun infant, remetrà còpia de les actuacions a DGAIA.

Finalment, i present el denunciat, se celebra una altra **compareixença** amb els Lletrats/des i el/la Fiscal per decidir si el procediment ha de continuar com a **judici ràpid** o bé si cal donar-li una **tramitació més llarga per practicar més proves**, o bé si el procediment ha de ser arxivat. Aquesta compareixença només es pot fer davant el Jutjat de VIDO (mai en el de Guàrdia).

Si el Jutge/essa de VIDO decideix que el procediment continuï endavant com a judici ràpid, se cita a les parts per a la celebració del judici davant el **Jutjat Penal**.

Si el Jutge/essa de VIDO decideix que segueixi una tramitació més llarga, anomenada **Diligències Prèvies** (o Sumari o Jurat per als delictes més greus), els Lletrats/des de les parts i el Ministeri Fiscal podran proposar noves diligències d'investigació (anàlisis pericials, reconeixements psiquiàtrics-forenses, declaració de més testimonis, remissió d'oficis, etc.), però al final, el judici se celebra de la mateixa forma, davant el Jutjat del Penal (o davant l'Audiència Provincial per als delictes més greus).

16.2 Servei d'Orientació Jurídica (SOJ)

Pautes d'actuació

1. **Designar advocat/da d'ofici** de forma immediata per a la víctima que vol presentar una denúncia. Les víctimes de violència masculista disposen d'un lletrat/da especialitzat per assessorar-les i defensar-les tant en la jurisdicció penal com en la civil.
2. **Informar a la víctima** immediatament i amb claredat sobre el procés judicial que s'ha iniciat i els seus drets.

El torn d'ofici està integrat per lletrats i lletrades amb formació específica en violència de gènere, que assessoraran i defensaran els interessos de la dona des de l'inici del procés judicial penal (presentació de la denúncia) i fins a la seva finalització. Així mateix, al lletrat/da assignat li correspondrà la defensa de la dona, durant el temps que duri la designa, en aquells altres procediments penals per violència de gènere que es puguin iniciar amb posterioritat, i li correspondrà també la tramitació del procés civil (separació, divorci, guarda i aliments) connex al procés penal.

Aquesta assistència jurídica gratuïta es mantindrà mentre duri el procediment penal o quan, després de la seva finalització, s'ha dictat sentència condemnatòria.

El benefici de justícia gratuïta es perdrà en cas de sentència absolutòria o arxiu ferm del procediment penal, sense l'obligació d'abonar el cost de les prestacions que ha gaudit gratuïtament fins aquest moment.

És molt important comptar amb assistència lletrada des del moment de presentar la denúncia, per tal que aquesta estigui ben redactada i així poder provar millor, durant el procés judicial, els fets denunciats.

En cas de dictar-se el sobreseïment de la causa penal o sentència absolutòria, si la dona vol continuar amb el mateix lletrat/da el procés de separació, divorci o mesures paterno-filials caldrà que sol·liciti, a través del Col·legi de l'Advocacia del seu territori, el reconeixement del dret a l'assistència jurídica gratuïta, havent d'acreditar en aquest cas la seva capacitat econòmica.

Tot seguit, si la dona no vol presentar denúncia per violència però sí iniciar el tràmit de separació, divorci o guarda i aliments, se l'haurà d'adreçar al Col·legi de l'Advocacia, per tal que tramiti, amb acreditació de la seva capacitat econòmica, el reconeixement del dret a l'assistència jurídica gratuïta.

16.3 Ministeri Fiscal

Les actuacions de la Fiscalia es concreten en:

- **Petició als Jutjats de mesures de seguretat** per a les víctimes, des de mesures d'allunyament fins a presó provisional per l'agressor.
- **Peticions d'acumulació de denúncies per faltes**, per tal d'incoar les Diligències Prèvies per perseguir el delictes de Violència Habitual en l'àmbit familiar de l'art. 153 C.P.
- Presència del Ministeri Fiscal en tots els **judicis de faltes i injúries**, quan aquestes es donin entre cònjuges o parelles entre les quals hi hagi hagut algun tipus de relació afectiva.
- En la Fiscalia es porta un **registre de les víctimes** en el que s'incorporen totes les denúncies que es vagin presentant i totes les mesures i resolucions judicials que afecten la dona maltractada, per a un millor seguiment de cada situació.
- Presència de Ministeri Fiscal en tots els **judicis ràpids, diligències urgents**, que es donin entre cònjuges o parelles entre les quals hi hagi hagut algun tipus de relació afectiva.

16.4 Metges/esses Forenses

Els/les metges/esses forenses executen les activitats assistencials pròpies dels Serveis de Medicina Legal i Forense. Duen a terme **valoracions de tipus pericial de les víctimes** (lesions, seqüeles) i el **control periòdic** dels/les lesionats/des i la valoració dels danys corporals que siguin objecte d'actuacions processals. Emet informes pericials i dictàmens mèdics- legals, assisteix a judicis i d'altres diligències judicials relacionades en proporció significativa amb els diferents continguts de l'especialitat.

Cal potenciar la **coordinació** amb els diferents professionals de l'àmbit sanitari i consensuar el protocol de derivació. Es preveu fer una **reunió conjunta** amb la comissió tècnica del protocol, els metges de família i serveis d'urgència de la població, per compartir els procediments d'actuació i la realització dels comunicats de lesions.

Convé destacar que el/la metge/essa forense treballa amb plena independència i sota criteris estrictament científics en el marc d'actuacions processals o de recerca de qualsevol naturalesa, sota les ordres de jutges, magistrats, fiscals o de les oficines del registre civil.

16.5 Equips tècnics del Departament de Justícia

16.5.1 L'assessorament tècnic penal

L'assessorament tècnic penal dona resposta a les demandes oficiades pels òrgans judicials d'aquesta jurisdicció i els facilita la presa de decisions mitjançant **l'elaboració d'informes**, en els quals, a banda de la informació pertinent, es fan constar valoracions, conclusions i/o propostes tècniques amb relació als encausats, les víctimes i els testimonis implicats en un procediment penal, i menors, fills i filles de la parella/matrimoni.

Els **equips d'assessorament tècnic penal**, distribuïts territorialment, estan formats per professionals de la psicologia i del treball social especialitzats en l'àmbit judicial, concretament en la realització de pericials psicològiques, socials i psicosocials.

Què ofereixen:

Programa de suport a l'exploració judicial

Adreçat a menors i testimonis especialment vulnerables per les seves condicions físiques o psíquiques, que requereixen el suport de personal especialitzat per efectuar la declaració judicial. Es pretén que la gravació de l'exploració esdevingui una prova preconstituïda perquè la persona no hagi de tornar a declarar en el moment del judici oral.

Programa d'assessorament tècnic oficial sobre víctimes

Aporta informació significativa sobre les víctimes, respecte de la seva credibilitat, afectacions cognitives, seqüeles psicosocials i l'adequació de mesures de protecció, d'acord amb la demanda oficial.

Programa d'assessorament tècnic oficial sobre testimonis

Aporta informació significativa sobre els testimonis implicats respecte de la seva credibilitat i afectacions cognitives, entre d'altres, d'acord amb la demanda oficial.

Com treballen?

Cada programa té una metodologia i un procés d'intervenció específics, adequats als seus objectius. De manera general, quan arriba un ofici, s'estudia la demanda i s'assigna el cas a la persona professional experta en aquell àmbit (en casos de sumari, se n'hi assignen dos).

Aquest professional fa les actuacions preliminars **d'estudi de la informació judicial i de l'expedient administratiu** (si hi ha antecedents d'intervenció); planifica les intervencions que cal fer; duu a terme l'entrevista o entrevistes (exploració, en el suport judicial); s'ocupa que es passin les proves diagnòstiques (si escau); gestiona les coordinacions externes necessàries i redacta l'informe que es lliura a l'òrgan judicial sol·licitant.

Les intervencions es regeixen per les pautes següents:

- Imparcialitat, objectivitat i equitat, així com pel principi d'intervenció mínima necessària.
- La persona que ha de ser objecte d'intervenció tècnica decideix la seva participació d'acord amb la seva responsabilitat. En cas que no comparegui, s'informa el jutjat corresponent.
- Informem les persones de la intervenció que es durà a terme abans d'iniciar-la.
- La informació que s'obté de la intervenció no està subjecta al secret professional atès que té lloc en el context judicial.
- De cada intervenció s'elabora un informe que dona resposta a la demanda oficiada, el qual té caràcter facultatiu i no vinculant per a la decisió judicial que es deriva del procediment.

Qui pot sol·licitar l'assessorament tècnic penal?

Jutges i jutgesses, magistrats i magistrades dels jutjats d'instrucció, jutjats penals, seccions penals de les audiències provincials i Ministeri Fiscal (assessorament tècnic oficial). També ho poden demanar els/les advocades de les parts.

16.5.2 L'assessorament tècnic en l'Àmbit de Família

L'Equip d'Assessorament Tècnic en l'Àmbit de Família el formen professionals de la psicologia i el treball social especialitzats en l'àmbit judicial i en el treball amb famílies.

Treballen per als **jutjats de primera instància i de família** d'arreu de Catalunya. Realitzen informes que van dirigits als jutges i jutgesses i que serveixen per facilitar una decisió judicial ajustada a les característiques particulars de cada família, sempre en benefici dels menors implicats.

Ofereix un espai on les famílies poden reflexionar sobre les dificultats que implica una reorganització familiar després de la separació. Així mateix, ofereix espais on les

famílies poden optimitzar el seu funcionament quant a les relacions familiars i el règim de visites.

L'equip professional **planifica la intervenció tècnica** d'acord amb el tipus de **conflicte que manifesta la família** i les preguntes que formula la jutgessa o jutge, en la majoria d'ocasions a petició dels/les advocades del procés.

L'eina principal d'aquesta intervenció és **l'entrevista psicosocial en el context judicial**, tot i que disposen d'altres eines que poden aplicar segons els criteris establerts en els protocols d'actuacions interns.

Totes les intervencions es regeixen pels principis d'imparcialitat, objectivitat i equitat.

Quan les jutgesses o jutges sol·liciten un informe, citen les famílies, les quals decideixen assistir al Servei d'acord amb la seva responsabilitat. En cas de no comparèixer, s'informa el jutjat corresponent.

L'equip professional informa les famílies de les característiques de la intervenció tècnica que es durà a terme.

La informació que s'obté d'aquesta intervenció tècnica no està subjecta al secret professional, atès que té lloc dins d'un context judicial.

Les entrevistes que es duen a terme suposen la participació dels membres de la família que formen part del procediment judicial i, a criteri tècnic, d'aquells que es considera que són significatius en la vida del menor.

Després **s'elabora un informe, amb caràcter facultatiu i no vinculant**, que dona resposta a la demanda de la jutgessa o jutge, que és qui pren l'última decisió.

També s'ha de tenir en compte que es pot demanar a través de les Lletrades i Lletrats del procés i el Jutge/essa admet, l'audiència de l'infant si és major de 12 anys (o té suficient capacitat), on directament el Jutge/essa amb la presència del Ministeri Fiscal faran preguntes al/ la menor a fi i efecte de conèixer la relació amb els seus progenitors i determinar custòdies i estances. És a porta tancada, sense presència de cap progenitor i es recull en un document un breu resum d'allò exposat.

16.6 Oficina d'atenció a la víctima del delictes

Servei gratuït que ofereix atenció, suport i orientació a les **víctimes i persones perjudicades per un delictes o falta**, i punt de coordinació de les ordres de protecció de les víctimes de violència domèstica i de gènere que adopten els òrgans judicials a Catalunya.

Aquestes oficines depenen de la **Direcció General d'Execució Penal a la Comunitat** i de Justícia Juvenil i tenen com a finalitat oferir a les víctimes informació

i suport perquè puguin exercir els drets que els reconeix la legislació vigent, així com una atenció integral per potenciar la recuperació personal i reduir la victimització.

Amb aquest servei es pretén:

- **Promoure els drets** de les víctimes i potenciar l'aplicació i desenvolupament del marc normatiu.
- **Fer de pont** entre les víctimes i les instàncies judicials que intervenen en el procés.
- **Prestar una atenció integral** que eviti la revictimització, minimitzi les seqüeles i potenciï la recuperació psicosocial.
- **Informació i assessorament.** Assessoren sobre els drets des d'abans d'interposar la denúncia fins a la resolució judicial. Informació sobre dret d'assistència jurídica gratuïta i el torn d'ofici. Assessoren sobre el paper en el procés judicial. Informació sobre com sol·licitar una ordre de protecció i del que això significa. Informació dels ajuts econòmics als quals pot tenir dret pel fet d'haver patit determinats delictes. Informació i oferiment d'atenció integral, tal com preveu la Llei 29/2011, de 22 de setembre, de reconeixement i protecció integral a les víctimes del terrorisme.
- **Acompanyament al llarg de tot el procediment** judicial i en particular:
 - Preparació per a l'acte de judici oral.
 - Sol·licitud de les mesures de protecció necessàries que garanteixin la intimitat i seguretat (principalment en agressions sexuals i violència domèstica o de gènere)
 - Assistència, si és necessari, als actes judicials.
 - Informació de les ordres de protecció, contingut i durada de les mesures adoptades, així com de la situació penitenciària de la persona imputada.
- **Suport emocional i atenció psicològica.**
- **Ofereixen ajuda** per a definir i resoldre amb autonomia la situació personal. Ofereixen ajuda en el procés de recuperació, oferint orientació i atenció psicològica per pal·liar les seqüeles del delicte.
- **Derivació i coordinació** amb els serveis de la xarxa comunitària. Ofereixen ajuda per a contactar amb els serveis de la xarxa social i/o assistencial i recursos especialitzats.

SERVEI D'ACOMPANYAMENT A LES VÍCTIMES DEL DELICTE

El **Servei d'Acompanyament a les Víctimes del Delicte** en seu judicial del Departament de Justícia té com a objectiu **informar, assessorar, donar suport i atendre**, tot realitzant, si escau, un treball de **contenció i suport emocional**, a les víctimes de qualsevol delicte en el moment de l'acte de judici oral i també a les

víctimes de violència de gènere en el moment de la compareixença davant dels Jutjats de Violència sobre la Dona.

Aquest servei s'adreça a les persones **víctimes d'un delict de violència de gènere** en el moment de la compareixença davant del Jutjat de Violència sobre la Dona (o en els Jutjats d'Instrucció especialitzats)

Aquest servei comporta la presència d'un equip de 46 professionals especialitzats en l'àmbit de la psicologia, la criminologia, l'educació social i el treball social, distribuïts pel territori de Catalunya, que garanteixen la cobertura i la prestació del Servei als 49 partits judicials d'arreu de Catalunya.

Tal com determina la Llei 4/2015, de 21 d'abril, de l'Estatut de la víctima del Delict i la Llei Orgànica 1/2004, de 28 de desembre, de mesures de protecció integral contra la violència de gènere, l'objectiu del servei és **oferir acompanyament físic a les víctimes** especialment vulnerables o que ho necessitin en el moment del judici, tot donant suport psicològic i emocional abans, durant i després de la vista oral o de la compareixença davant els jutjats de violència sobre la dona, alhora que vetllaran perquè s'apliquin els elements físics de **protecció visual**, com ara la col·locació de mampares o que la víctima i l'agressor utilitzin circuits alternatius en els jutjats per tal que no es puguin trobar.

L'accés de les víctimes al servei d'acompanyament (SAVD) per aquesta atenció es pot produir per:

- Derivació dels òrgans judicials.
- Derivació de Cossos i Forces de Seguretat (ME, Policia local...).
- Derivació de Serveis especialitzats de la xarxa o de l'àmbit d'execució penal
- Sol·licitud de la mateixa víctima o del seu/va lletrat/da.
- Detecció de la necessitat per part de les Oficines d'atenció a la víctima del delict.

Servei d'informació i orientació telemàtica a la víctima del delict

El servei d'informació i orientació a persones víctimes d'un delict (**SIOVD**) és un servei gratuït que funciona de dilluns a divendres, de 8 a 22 hores. S'hi pot accedir a través de:

- telèfon: 900 12 18 84

- correu electrònic: infovictimesdelict.justicia@gencat.cat

L'objectiu d'aquest servei és **informar, assessorar, orientar, derivar** i, si escau, dur a terme un **treball de contenció i suport emocional**, les persones que es

consideren **víctima d'un delicte, tant abans com després del procés penal**, tal com determina la Llei 4/2015, de 27 d'abril, de l'Estatut de la víctima del delicte.

Atén i orienta les demandes d'informació i assessorament de qualsevol persona que hagi estat o se senti víctima d'un delicte, i, si s'escau, **les deriva** directament a les oficines d'atenció a la víctima del delicte o als equips de justícia restaurativa del Departament de Justícia.

Les persones que accedeixin al servei es poden expressar en **diferents llengües**, com ara català, castellà, anglès, francès, alemany i àrab.

Sobre què informa:

- Les mesures d'assistència i suport disponibles, siguin de caràcter mèdic, psicològic o material.
- El dret a denunciar i, si escau, del procediment per presentar una denúncia, i del dret a facilitar els elements de prova a les autoritats encarregades de la investigació.
- El procediment per obtenir assessorament i defensa jurídica i, si escau, de les condicions en què es pot obtenir gratuïtament.
- La possibilitat de sol·licitar mesures de protecció.
- Les indemnitzacions a què es pugui tenir dret.
- Els serveis d'interpretació i traducció disponibles.
- Les ajudes i serveis auxiliars per a la comunicació disponibles.
- El procediment que cal seguir perquè la víctima pugui exercir els seus drets si resideix fora de l'Estat espanyol.
- Els recursos que es poden interposar contra les resolucions que es considerin contràries als seus drets.
- Les dades de contacte de l'autoritat encarregada de la tramitació del procediment i de quins són els canals per comunicar-s'hi.
- Els supòsits en els quals es pot aconseguir el reemborsament de les despeses judicials.
- El dret que se li notifiquin les resolucions a les quals es refereix l'article 7 de la Llei de l'Estatut de la víctima del delicte, si la víctima ho sol·licita. En concret, se l'informarà del procediment per sol·licitar-ho i se la derivarà a l'oficina d'atenció a la víctima del delicte corresponent.
- Els serveis de l'entorn més propers a què pot acudir: serveis socials, sanitaris, policials i judicials.

16.7 Punt de Trobada

Els Serveis tècnics de punt de trobada (STPT) tenen la funció principal de normalitzar l'exercici dels drets de relació i de comunicació dels i les menors amb els seus progenitors i/o familiars, en situacions de conflictivitat (divorci, separació o tutela per part de l'Administració), sempre que sigui possible i d'acord amb l'evolució de l'infant. Disposen d'un espai neutral i transitori, amb presència de personal qualificat on, la part no guardadora, pot interactuar i relacionar-se amb els fills i les filles menors. Els serveis ofereixen tres tipus d'estades: intercanvis, visites supervisades o tutelades. L'accés al servei no es pot fer de manera directa per part de la ciutadania, es realitza mitjançant resolució judicial o dels serveis de protecció a la infància i a l'adolescència (DGAIA).

Objectius:

- Facilitar la trobada dels infants amb el progenitor no custodi o amb altres familiars en un espai adient.
- Afavorir que les visites o el moment del lliurament i la recollida dels infants es desenvolupi en un entorn de protecció.
- Preservar la vinculació dels infants amb els seus progenitors o altres familiars.
- Tractar d'evitar la irrupció de la conflictivitat familiar durant les visites o, en cas que es doni, pal·liar-ne les conseqüències.

Destinatari:

-Progenitors implicats en processos de nul·litat, separació o divorci, o bé per ruptura o manca de convivència entre els progenitors, i que presentin dificultats o limitacions en alguna àrea de la capacitat parental, derivades de les circumstàncies familiars o d'alguna problemàtica personal i/o social, que fan recomanable que el compliment del règim de visites es faci en un entorn supervisat i neutral.

-Avis i/o àvies (o d'altres familiars) que se'ls atorgui un **dret de visita** en una resolució judicial cautelar o ferma, i no tinguin la possibilitat de concretar-se en un entorn de caràcter normalitzat, per les particularitats de la situació, als casos en què els menors estiguin sota la guarda i custòdia de dones en situació de violència masclista i s'hagi acordat judicialment l'allunyament respecte a la dona.

17. RECURSOS FORA DEL MUNICIPI

17.1 Servei d'Informació i Atenció a les Dones (SIAD. Consell Comarcal Baix Llobregat)

DADES DEL SERVEI: SIAD. Consell Comarcal Baix Llobregat
<p>Adreça: Parc Torreblanca de Sant Feliu de Llobregat Telèfon: 93 557 24 20 Correu electrònic: siad@elbaixllobregat.cat de Llobregat</p>
DESCRIPCIÓ DEL SERVEI
<p>Informar i orientar sobre recursos comarcals adreçats a les dones.</p> <p>Coordinar la prestació del servei d'atenció psicològica i assessorament jurídic, el qual només s'ofereix a les dones dels municipis de menys de 20.000 habitants de la comarca, ja que els municipis de més de 20.000 habitants tenen el seu SIAD propi.</p> <p>Elaborar documents tècnics adreçats a la ciutadania (com la guia de suport per dones víctimes de violència masclista o la guia de suport per mares i pares amb filles adolescents víctimes de violència masclista), així com materials de treball per les professionals de la comarca (com són el protocol marc de dol per casos de femicidi o el protocol marc d'actuació per casos d'agressions sexistes i/o per expressió de gènere en entorns d'oci).</p> <p>Liderar la comissió comarcal de violència masclista, aportant continguts d'interès i presentant recursos i serveis de l'àmbit a totes les tècniques d'igualtat i SIAD's de la comarca, així com al Grup Regional d'Atenció a la Víctima de Mossos d'Esquadra, la Subdirecció General contra les Violències Masclista i l'Institut Català de les Dones.</p> <p>Oferir orientació i assessorament tècnic especialitzat a les professionals de serveis socials de la comarca, en casos de violències masclistes.</p> <p>Fer formació a professionals de la comarca sobre l'abordatge de casos de violències masclistes, a demanda.</p> <p>Participació en les comissions de treball i protocols municipals de violències masclistes de la comarca, on es convidi a participar el servei.</p> <p>Derivació a serveis especialitzats, en cas que sigui necessari, per fer un</p>

abordatge integral de cada cas.

Participació en accions de sensibilització, com la marxa del 25N.

Participació en el Congrés de Dones del Baix Llobregat, que es fa cada 4 anys a la comarca, en el que hi ha diferents comissions de treball especialitzades en violències masclistes.

ACTUACIONS EN CASOS DE VIOLÈNCIA MASCLISTA

En els casos de violència masclista, des del SIAD, a través del servei d'atenció psicològica i assessorament jurídic, s'acompanya a la dona a identificar la situació que està patint i decidir com sortir d'aquesta situació, facilitant-li recursos per assolir aquest fi.

Un cop identificada la violència masclista i/o en els casos en què hi hagi fills/es víctimes, es farà derivació als SIE's: als serveis especialitzats en la intervenció i recuperació de violències masclistes.

ACCIONS PER NIVELL D'ACTUACIÓ

Prevenió	accions de sensibilització pel 25N, formació i assessorament especialitzat a professionals en casos de violències masclistes, i elaboració de materials com guies de suport i protocols per professionals.
Detecció	treballem conjuntament amb els serveis derivants, per detectar els casos de violència masclista que puguin tenir, i orientar-los, fent les derivacions oportunes, per a la seva atenció i recuperació.
Atenció	oferim atenció psicològica i assessorament jurídic a dones víctimes de violència masclista dels municipis de menys de 20.000 habitants de la comarca, ja que els municipis de més de 20.000 habitants tenen SIAD propi (com és el cas de Sant Andreu de la Barca).
Recuperació	el servei d'atenció psicològica inicia el procés de suport terapèutic per ajudar a la dona a sortir de la situació de violència en què es troba i/o deriva el cas al SIE: al servei especialitzat en la intervenció i recuperació de violències masclistes. També se li facilita assessorament jurídic per enfrontar la situació de violència masclista, per iniciar els tràmits de separació i/o divorci, o per denunciar per incompliment de sentència.

RECURSOS	
	<p>Disposem d'una tècnica de SIAD a jornada completa, una psicòloga a 12 hores setmanals i una advocada a 6 hores mensuals, per prestar el servei.</p> <p>En els propers mesos, però, s'incorporaran una psicòloga i una advocada a jornada completa al servei, que es desplaçaran als municipis per atendre a les dones i donar un suport més directe als serveis municipals en l'abordatge de les situacions de violència masclista. El 2024, a més, s'incorporarà una nova psicòloga al servei que treballarà més les relacions materno-filials, i farà intervenció conjunta amb els serveis socials municipals.</p>
ALTRES CONSIDERACIONS	
Coordina ció/deriva ció	<p>Ens coordinem amb els serveis socials de l'àrea bàsica, amb els serveis sanitaris i educatius dels municipis de la comarca, amb els SIAD's i tècniques d'igualtat, amb el Grup Regional d'Atenció a la Víctima de Mossos d'Esquadra, amb les referents del SOC especialitzades en casos de violència masclista, amb la Subdirecció General contra les Violències Masclistes i amb l'Institut Català de les Dones.</p>
Recollida d'informac ió	<p>Tot es registra al programa Hèstia</p>

17.2. Servei d'atenció Integral (SAI) del Consell Comarcal

El Servei d'Atenció Integral Baix Llobregat és un servei adreçat principalment a les persones LGBTI dels municipis de menys de 20.000 habitants de la comarca del Baix Llobregat, i de tots aquells municipis que no disposin d'un Servei d'Atenció Integral municipal.

És un servei de proximitat on es poden adreçar qüestions sobre diversitat sexual, orientació sexual i identitat o expressió de gènere.

Ofereix una atenció integral a les persones LGBTI donant suport específic per presentar incidències i denúncies per discriminació per raó d'orientació sexual, identitat de gènere o expressió de gènere i per realitzar determinats tràmits.

17.3. Servei d'Intervenció Especialitzada. SIE Sant Feliu de Llobregat

DADES DEL SERVEI SIE Sant Feliu De Llobregat	
<p>Adreça: C/ Joana Raspall 38-40. Sant Feliu de Llobregat Telèfon: 930000521 Correu electrònic: siebl.tsf@gencat.cat</p>	
<p>Breu descripció del servei</p>	<p>El servei en si mateix està especialitzat i actua de manera interdisciplinària en violència masclista. Els objectius generals:</p> <ul style="list-style-type: none"> -oferir a les dones i llurs filles i fills que han patit o pateixen violència masclista atenció integral, informació i recursos, en el seu procés de recuperació i reparació. -incidir en la prevenció, la sensibilització i la implicació comunitària i col·laborar i donar suport i assessorament als municipis, entitats i professionals implicats. <p>ACTUACIONS</p> <p>Intervenció individual a les dones i els seus fills/filles (procés descrit en el document). Assessorament i formació a professionals de la xarxa. Accions comunitàries de sensibilització i formació a col·lectius, associacions i a població en general. Participació en ponències, campanyes i actes institucionals organitzats pels municipis de l'àrea d'actuació.</p>
ACCIONS PER NIVELL D'ACTUACIÓ	
<p>Recuperació/ Seguiment de casos</p>	<p>INICIAL</p> <p>1ª FASE: <i>derivació, acollida i valoració</i></p> <p>Aquesta primera fase aniria des del moment en què el SIE rep la derivació per part d'un altre servei o bé des que la dona fa la demanda d'atenció.</p> <p>Un cop arriba la derivació o demanda directa de la dona se li assigna una professional referent que serà la mateixa durant tot el seu procés en el SIE. Per norma és la TS o la ES. Aquest primer procés d'acollida i valoració generalment el fa la professional que ha estat assignada com a referent tot i que quan es detecta que l'àmbit jurídic està molt actiu és freqüent que la jurista també estigui</p>

present en alguna de les sessions.

La primera visita que es fa en el Servei és la visita d'acollida per tal que la dona conegui el servei, conèixer la demanda de la dona i la situació global en que es troba la dona no només amb relació a l'agressor i a la violència sinó també en àmbits com el laboral, jurídic, de xarxa familiar, recursos econòmics... Aquesta valoració pot durar una o vàries visites en general entre una i tres visites. Aquesta fase es tanca quan s'elabora conjuntament amb la dona el pla d'intervenció individual a on es recolliran els objectius a treballar, els professionals que intervindran si s'ha de treballar també amb els fills/es o no.

POSTERIOR

2ª FASE: intervenció multidisciplinària

Un cop avaluada la situació de la dona i sobretot recollida la seva demanda s'inclouen en el procés la resta de professionals del centre psicòloga, jurista... per tal de donar una atenció integral. En el cas que hi hagi menors i es consideri que també han de ser atesos la valoració generalment la fa l'educador social referent d'infància i si detecta presència de simptomatologia integrarà també a la psicòloga infantil.

Paral·lelament també es treballa amb altres professionals de la xarxa per tal de donar una mirada la més àmplia i integral possible al cas.

3ª FASE: Alta i seguiment post-alta

Un cop assolits els objectius proposats, finalitzat el procés de recuperació i de millora de la dona i dels fills/es, es tanca amb la dona el seu procés en el SIE tot i que en determinats casos i quan així ho considera el professional es pot establir un seguiment post-alta que garanteixi la continuïtat de la recuperació assolida.

En treballar per àrees d'intervenció i de manera multidisciplinària els tancaments es poden anar donant de manera parcial d'una o més àrees, tancant el professional d'aquella àrea amb la dona la seva part del procés fins a arribar al tancament final per part de la referent del cas.

El model d'intervenció es basa en el model sistèmic, sota

	<p>aquesta mirada les sessions durant l'intervenció poden ser tant individuals com incloent diferents membres de l'unitat familiar, generalment mare i fills/es tot i que en alguns casos també es pot incloure algun membre de la família extensa com avi/a si així ho considera el/la professional.</p> <p>Paral·lelament també es treballa amb teràpia de grups. Els grups que funcionen de manera estable en el SIE són els grups terapèutics de dones, fills/es, mares i fills/es els grups multifamiliars a on poden intervenir diferents membres de la família i des de fa dues temporades el grup xarxa, liderat i integrat per dones que han fet tot el seu procés terapèutic en el SIE i que volen donar continuïtat al vincle que han establert en el grup.</p>
ALTRES CONSIDERACIONS	
Coordinació/derivació	<ul style="list-style-type: none"> • Equips de serveis socials • Equips salut • Cossos de seguretat • Equips educatius <p>Altres professionals de l'àmbit públic o privat</p>

17.4 Servei d'Intervenció Especialitzada.SIE Sant Boi de Llobregat

DADES DEL SERVEI: SIE Sant Boi de Llobregat	
<p>Adreça: C/ Francesc Macià, 99-101 (Local) 08830 – Sant Boi de Llobregat Telèfon: 93 135 71 72 Correu electrònic: bustia.siebllsantboi@gencat.cat</p>	
DESCRIPCIÓ DEL SERVEI	
ACTUACIONS EN CASOS DE VIOLÈNCIA MASCLISTA	
<p>Els Serveis d'Intervenció Especialitzada en violència masclista (SIE) s'emmarquen en la Xarxa d'Atenció i Recuperació Integral per a les dones en situacions de violènciamasclista, regulada a la Llei 5/2008, del 24 d'abril, del dret de les dones a erradicar la violència masclista.</p> <p>Es tracta d'un servei especialitzat que ofereix atenció integral i recursos en el procés de recuperació i reparació a les dones, joves, adolescents i infants que han patit o pateixen situacions de violència masclista. Incidint també en la</p>	

prevenció, la sensibilització i la implicació comunitària.

El SIE Baix Llobregat-Sant Boi és un servei públic especialitzat que ofereix atenció integral i recursos en el procés de recuperació i reparació a les dones, joves, adolescents i infants que han patit o pateixen situacions de violència masclista. Incidint també en la prevenció, la sensibilització i la implicació comunitària i gestionat per l'entitat Dones amb Empenta.

Les persones destinatàries d'aquest són les dones, les joves, les adolescents i infants que han estat o estan en situacions de violència masclista. en qualsevol dels àmbits contemplats a la LLEI 17/2020, del 22 de desembre, de modificació de la Llei 5/2008, del dret de les dones a erradicar la violència masclista.

ACCIONS PER NIVELL D'ACTUACIÓ

Prevenció

Participació i col·laboració en iniciatives comunitàries de sensibilització de les violències masclistes i treballar amb la societat civil organitzada per tal d'augmentar la sensibilització vers les violències.

Atenció/ Recuperació

Eix A- Atenció: Atenció a les dones, adolescents i infants que han estat o estan en situació de violència masclista. El seu desenvolupament és l'eix central del servei i es vertebrava en el PAM (Pla d'Atenció i Millora), un itinerari dissenyat conjuntament amb la persona usuària que tindrà en compte la seva singularitat així com les seves necessitats, sempre amb una visió interdisciplinària per aconseguir una recuperació integral de les violències masclistes.

S'entén per recuperació l'etapa del cicle personal i social que fa una persona que ha viscut situacions de violència, mitjançant la qual es produeix el restabliment dels àmbits danyats per la situació viscuda. Aquest procés no té una durada definida, sinó que està relacionat amb el dany patit, la cronicitat de l'abús, així com la capacitat de resiliència de cadascuna de les persones implicades en el procés.

Eix B - Treball en xarxa i comunitari: Implicació i promoció del treball en xarxa, per tal d'assentar les bases per a la coordinació de tots els sistemes que intervenen en el procés de resposta a totes les persones en situació de violència masclista.

Eix de treball que contempla la coordinació amb les xarxes formals i informals de suport. Per una banda, amb els serveis que treballen en contacte amb les dones i per altra, les associacions, la representació de la societat civil organitzada i sensibilitzada,

	<p>per a configurar un recurs inserit en el teixit social.</p> <p>Alhora, es planteja el SIE com un espai de consulta específic i de referència a Sant Boi i al Baix Llobregat. S'ofereix assessorament i suport a les i els professionals del territori i a persones properes a les dones que estiguin patint violències masclistes.</p>
RECURSOS	
	<p>Compta amb una plantilla de deu professionals</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dues psicòlogues de dones • Una psicòloga infanto-juvenil • Dues educadores socials • Una educadora social infanto - juvenil • Una jurista • Una treballadora social • Una administrativa • Una directora <p>1 local d'atenció</p>
ALTRES CONSIDERACIONS	
Coordinació /derivació amb quins serveis	<p>Les demandes per utilitzar el servei poden provenir:</p> <ul style="list-style-type: none"> • De les mateixes dones o joves. • Derivades per altres serveis i institucions. • Derivades per la xarxa associativa. <p>Quan qui deriva és una/un professional es farà un previ contacte de coordinació, telefònic o via correu electrònic amb el SIE. És convenient omplir la fitxa de derivació i enviar-la per correu electrònic.</p> <p>La coordinació es realitza amb qualsevol servei de la xarxa pública o associativa que estigui intervenint.</p>
Recollida d'informació . Teniu base de dades de casos de VM	<p>VIFAM per Servei d'Intervenció Especialitzada (SIE): Sistema gestor de violència familiar (Generalitat de Catalunya).</p>
Utilitzeu full de protecció de dades	<p>Sí, a l'acollida es fa signar el full de "Consentiment explícit per al tractament de dades de caràcter personal" a les dones per autoritzar al servei al tractament de les seves dades personals, de les seves filles i els seus fills així com per a la coordinació amb els diferents serveis de la xarxa.</p>
Comentaris generals	<p>Horari d'atenció:</p> <ul style="list-style-type: none"> • De dilluns a dijous de 9 h a 19 h • divendres de 9 h a 15 h

18. SERVEI D'INTERVENCIÓ EN CRISIS GREUS

En casos de crisis greus (o extremes) generades en l'àmbit de la violència masclista, cal oferir a la mateixa dona i al seu entorn més immediat, especialment filles i fills, un suport ràpid i eficaç per tal de recuperar un dany psicològic irrecuperable. A la vegada, la comunitat on s'ha produït la crisi també queda afectada per l'impacte de la situació de violència i això és especialment greu si el resultat és de mort i si ha tingut lloc en petits nuclis urbans on el grau de coneixença i de relació entre les persones és més evident.

Amb la voluntat de garantir una atenció immediata i especialitzada a les persones directament afectades per un acte greu de violència masclista i facilitar, així mateix, el treball comunitari de prevenció d'aquest problema, el Departament d'Igualtat i Feminismes, posa a disposició de tots els ens locals de Catalunya aquest servei, el qual hauria de ser activitat de forma complementària a les actuacions iniciades pels recursos més propers.

En què consisteix aquesta intervenció?

La intervenció consisteix en una assistència psicològica immediata i d'una durada limitada. Les i els professionals es desplacen fins al lloc de l'incident en el termini de temps més breu possible, atès que aquest factor és determinant en aquestes situacions.

L'objectiu és mobilitzar els recursos de les persones afectades per influir positivament en el funcionament psicològic durant el període de crisi, de dol i de patiment extrem.

A qui va adreçada?

- A les dones víctimes d'actes greus de violència masclista.
- A les filles i fills. I a l'entorn familiar de la víctima.
- A les i als professionals implicats en l'ajuda a aquestes víctimes.

Què permet la intervenció?

- Atenuar l'esdeveniment estressant i alleugerir l'impacte immediat mitjançant una primera ajuda emocional.
- Limitar els trastorns psicològics a mitjà llarg termini, especialment la patologia de l'estrès posttraumàtic.
- Enfortir els recursos naturals de les persones per fer front al que ha succeït, activant les seves capacitats manifestes i latents.

Quines altres intervencions inclou?

Aquest servei també inclou l'ofertament de xerrades i altres intervencions comunitàries amb entitats i associacions del municipi o comarca, per actuar en la prevenció de la violència masclista a través de la sensibilització social.

Com funciona el servei?

- Està destinat a alleugerir el dolor i el patiment de les filles i fills altres familiars, així com el de les persones professionals que han estat implicades en l'ajuda a la víctima.
- Està enfocat a facilitar un procés de reparació de les conseqüències traumàtiques del que ha succeït.
- Ofereix suport i recursos professionals immediats a fi i efecte de facilitar la resolució de la crisi de la forma més constructiva possible.

Totes les intervencions es desenvolupen en coordinació amb els recursos professionals que ja existeixen a la localitat de les persones afectades, és a dir, en col·laboració amb l'ajuntament i/o el consell comarcal corresponent.

Cada intervenció inclou una avaluació de les necessitats de derivació del cas als serveis corresponents i es realitza un acompanyament a mitjà termini, en cas que calgui.

L'equip del servei està format per psicòlogues i psicòlegs experts en situacions de crisi i en mètodes de reparació de les seqüeles greus de la violència en les víctimes i el seu entorn familiar i social.

Qui pot demanar el servei?

- Qualsevol ajuntament i consell comarcal, previ consentiment de la dona agredida o del seu entorn familiar.

Com es pot demanar el servei?

- A través de la línia d'atenció a les dones en situació de violència 900 900 120.

19. INTERVENCIÓ AMB HOMES QUE EXERCEIXEN VIOLÈNCIA

L'objectiu principal és facilitar la derivació dels homes que sol·licitin ajut als serveis especialitzats, tanmateix com afavorir la seguretat de la víctima.

- **Serveis d'atenció a homes (SAH)** Homes, majors de 18 anys. Que viuen o treballen a Barcelona. c/ Garcilaso, 23-27. Tel 933 491 610

- **Conexus** c/ Consell de Cent, 419, 08009. Barcelona. Tel 93 217 16 46

- **Fundació IRES** c/ Àlaba, 61, 08005. Barcelona. Tel 93 486 47 50

- **Fundació AGI** c/ Pau Claris, 138, 08009. Barcelona. Tel 93 488 08 45

- **Homes Igualitaris** c/ Vilamarí, 31, baixos. Barcelona. Tel 93 42468 70

20.-TEMES QUE CAL CONTINUAR TREBALLANT

El document recull a tall de proposta segons el treball fet, alguns aspectes que cal continuar treballant, així com d'altres que es puguin anar recollint, ja que aquest és un document viu, i revisable.

- Dissenyar i desenvolupar un pla de formació específica pels serveis locals per tal d'incorporar els aspectes que pauta el Protocol Marc en violències masclistes.
- Revisar les partides pressupostàries que facin viables alguns plantejaments del Protocol Marc, com per exemple la cura dels equips professionals.
- Altres aspectes que proposa el Protocol Marc (com per exemple l'abordatge de les violències institucionals i la diligència deguda) es podran aplicar un cop s'hagin operativitzat més per part de la Generalitat de Catalunya.
- Cal tenir en compte també aquella documentació i treball que queda recollit en el protocol marc, que s'està actualment treballant per part de la Generalitat i que serà útil i necessària per a l'aterratge del protocol marc en els protocols locals.
- Ampliar l'abordatge dels diferents àmbits i formes de violència masclista. Destacant l'abordatge de la violència institucional.
- Conèixer i fer el seguiment del desplegament de la Llei Orgànica 10/2022, de 6 de setembre, de garantia integral de la llibertat sexual.

- Aplicar la Llei per a la igualtat real i efectiva de les persones trans i per a la garantia dels drets de les persones LGTBI.
- Identificar i començar a incorporar en l'acollida i plans de treball en violències masclistes els drets de les dones, adolescents i infants en situació de VM així com establir plans de treball de forma participada, respectant les seves prioritzacions i ritmes.
- Desenvolupar un model d'intervenció amb infàncies i adolescències centrat en la garantia integral dels seus drets i les seves necessitats, i establir circuits específics de treball en els protocols locals. És important en el treball en xarxa amb aquells serveis que estan atenent a la infància i l'adolescència (centres educatius, escoles bressol i llars d'infants, serveis socials, joventut, entitats del lleure...).
- Per començar a incorporar la interseccionalitat es podria dissenyar alguna eina de reflexió, com per exemple, una bateria de preguntes amb enfocament interseccional en la intervenció per incorporar-la als protocols i que pugui servir de guia a tot l'equip professional.

ANNEXES

1.- LLISTAT DE SERVEIS I RECURSOS

MOSSOS D'ESQUADRA

Adreça: Polígon del Molí dels Frares, s/n Sant Vicenç dels Horts

Telèfon: 935675820

Correu electrònic: itpg6373@gencat.cat

POLICIA LOCAL

Adreça: carrer del Sol, 1. 08780 PALLEJÀ

Telèfon: 93.663.01.02

Correu electrònic: pl.palleja@palleja.cat

SANITAT

- **Salut Pública.** 2ª planta Ajuntament. Telèfon: 93 635 64 00

- **CAP Pallejà:** Plaça Mossèn Jacint Verdaguer 5 (Pallejà) 93 663 06 67.

- **Consultori local La Solana- CUAP:** C/ Sant Felip Neri, 18, Local 2, (Sant Andreu de la Barca). 936356651

- **Atenció Salut Sexual i Reproductiva (ASSIR):** c/Puig del Ravell, 10-14, Martorell, 937 750 269.

- **Hospital de referència:** Fundació Hospital Sant Joan de Déu de Martorell. Avinguda de Mancomunitats Comarcals, 1-3 (Martorell), 937 742 020

- **Hospital pediàtric** de referència 3r Nivell: Hospital St Joan de Déu Esplugues.

- **Centre de Salut Mental d'Adults (CSMA) i Infantojuvenil (CSMIJ):** c/ Puig del Ravell, 10, Martorell (08760).

- **Centre d'Atenció i Seguiment a les Drogodependències (CASD):** Av. Mancomunitat Comarcals, 9 Martorell, 93 774 84 59.

IGUALTAT

Adreça: La Molinada, Av. Prat de la Riba, 27. Pallejà

Telèfon: 936631540

Correu electrònic: mendomm@palleja.cat

SERVEIS SOCIALS

Adreça: Rbla. Pau Casals, 6. 08780 Pallejà

Telèfon: 936 633 620 / 610645130

Correu electrònic: borderasss@palleja.cat, lopezpp@palleja.cat,

sdominguez@elbaixllobregat.cat gonzalezpcrs@palleja.cat,

laracc@palleja.cat, santiagovv@palleja.cat,

sebastiacl@palleja.cat

JOVENTUT

Adreça: Espai+Jove, Av. Prat de la Riba, 27, 08780 Pallejà,

Telèfon de contacte: 671490482

Correu electrònic: quinzabr@palleja.cat

ESPORTS

Adreça: Zona Esportiva, Av. Onze de Setembre de 1714, 1, Pallejà

Telèfon: 650 829 567

Correu electrònic: plj.s.esports@palleja.cat

PROMOCIÓ ECONÒMICA-OCUPACIÓ

Adreça: Av. Prat de la Riba, 27

Telèfon: 93 663 15 40

Correu electrònic: adel.palleja@palleja.cat

CULTURA

Adreça: Prat de la Riba, 10 (Castell)

Telèfon: 936632255

Correu electrònic: cultura.palleja@palleja.cat

SIAD. CONSELL COMARCAL DEL BAIX LLOBREGAT

Adreça: Parc Torreblanca, s/n. Sant Feliu de Llobregat

Telèfon: 93 557 24 20.

Correu electrònic: siad@elbaixllobregat.cat

SAI. CONSELL COMARCAL DEL BAIX LLOBREGAT

Adreça: Parc Torreblanca, s/n .Sant Feliu de Llobregat

Telèfon: 936852400. Ext 631.

Correu electrònic: sai@elbaixllobregat.cat

SERVEI D'INTERVENCIÓ ESPECIALITZADA. SIE

Adreça: C/ Joana Raspall 38-40. Sant Feliu de Llobregat

Telèfon: 930000521.

Correu electrònic: siebll.tsf@gencat.cat

SERVEI D'INTERVENCIÓ ESPECIALITZADA. SIE

Adreça: C/ Francesc Macià, 99-101 (Local) 08830. Sant Boi de Llobregat

Telèfon: 93 135 71 72

Correu electrònic: bustia.siebllsantboi@gencat.cat

URGÈNCIES

- **EMERGÈNCIES 112**
- **Línia d'atenció a la dona en situació de violència 900 900 120**
- **INSTITUT CATALÀ DE LES DONES.**
PI. Pere Coromines,1. 08001 Barcelona.Tel. 93 495 16 00 (24 hores)

2.- REFERÈNCIES ESTADÍSTIQUES

Per consultar les dades actualitzades es poden consultar diferents bases de dades:

-Línia 900 900 120 d'atenció a les dones en situació de violència masclista

<https://dones.gencat.cat/ca/ambits/Observatori-de-la-Igualtat-de-Genere/violencies-masclistes/dades-sobre-la-linia-900-900-120/>

-Departament d'Interior

https://mossos.gencat.cat/ca/els_mossos_desquadra/indicadors_i_qualitat/dades_obertes/catalog_dades_obertes/Violencia-masclista-i-domestica/

-Ministerio de Igualdad

<https://violenciagenero.igualdad.gob.es/violenciaEnCifras/home.htm>

-Poder Judicial

<https://www.poderjudicial.es/cgpj/es/Temas/Estadistica-Judicial/Estadistica-por-temas/Datos-penales--civiles-y-laborales/Violencia-domestica-y-Violencia-de-genero/Datos-sobre-Violencia-sobre-la-mujer-en-la-estadistica-del-CGPJ/>

- Observatori Català de la Justícia en Violència Masclista

<http://cejfe.gencat.cat/ca/observatori/>

-Feminicidio.net

<https://feminicidio.net/>

3.-VALORACIÓ DEL RISC

RVD-BCN

Protocol de valoració del risc de violència de parella contra la dona

Núm. d'expedient / Núm. d'història: _____ Data de la valoració: / /

Nom i cognoms de la dona: _____

DNI / NIE / Passaport: _____ Data de naixement: / /

Història de conducta violenta de la parella o exparella

	SÍ	NO	ES DESCONEIX
1 Agressions o violència física i/o sexual en els últims 18 mesos cap a la dona o cap a parelles anteriors.	☐	☐	☐
2 Agressions o violència vers terceres persones siguin familiars (fills/filles o d'altres) o no.	☐	☐	☐
3 Agressions a la dona quan estava embarassada.	☐	☐	☐
4 Antecedents policials/judicials de violència vers la parella/exparella (parella actual o altres parelles en episodis anteriors).	☐	☐	☐
5 L'agressor ha trencat mesures judicials de protecció de la dona.	☐	☐	☐

Amenaces i/o abusos greus contra la dona

	SÍ	NO	ES DESCONEIX
6 La dona ha rebut amenaces greus i creïbles, i/o amb ús d'armes respecte la seva integritat física.	☐	☐	☐
7 La dona ha patit un abús emocional i verbal greu en els últims 6 mesos.	☐	☐	☐

Circumstàncies agreujants

	SÍ	NO	ES DESCONEIX
8 La dona comunica al presumpte agressor la voluntat de separar-se o fa menys de sis mesos que s'ha produït la separació.	☐	☐	☐
9 Increment en els últims sis mesos en la freqüència o gravetat dels episodis de violència.	☐	☐	☐
10 El presumpte agressor abusa de drogues i/o alcohol.	☐	☐	☐
11 Diagnòstic o història de trastorn mental sever del presumpte agressor.	☐	☐	☐
12 Tinença o fàcil accés a armes per part del presumpte agressor.	☐	☐	☐
13 Intents o idees de suïcidi per part del presumpte agressor.	☐	☐	☐
14 Control extrem dels actes de la dona per gelosia o similar.	☐	☐	☐

Factors de vulnerabilitat de la dona

	SÍ	NO	ES DESCONEIX
15 Aïllament social i/o manca de recursos personals de la dona, i/o la dona justifica la violència exercida del presumpte agressor, i/o presència de fills/filles menors i/o dependents de la dona.	☐	☐	☐

Percepció de la situació de risc per part de la dona

	SÍ	NO	ES DESCONEIX
16 La dona creu que el presumpte agressor és capaç de matar-la personalment o a través de terceres persones.	☐	☐	☐

SUMA DE RESPOTES AFIRMATIVES / VALORACIÓ DEL RISC		TOTAL ES DESCONEIX	
RISC BAIX (d'1 a 7 respostes afirmatives)		L'RVD-BCN és útil si es disposa d'informació de 7 o més factors de risc. En cas contrari es recomana no fer valoracions definitives fins a completar el nombre mínim de factors de risc esmentats.	
RISC MITJÀ (de 8 a 9 respostes afirmatives)			
RISC ALT (de 10 a 16 respostes afirmatives)			

En qualsevol explotació de l'obra autoritzada per la Il·lecinia es farà constar l'autoria.

Altres factors clau per valorar el risc que viu aquesta dona i que es troben a faltar a la llista anterior (enumerar però no puntuar)

Està embarassada en el moment de fer aquesta valoració.

Hi ha indicis que la parella o exparella té intenció de matar-la.

Altres (especificar-los):

-
-
-

VALORACIÓ DEL RISC PER PART DEL O DE LA PROFESSIONAL

La valoració del risc per part del o de la professional es fa a partir dels apartats anteriors (puntuació obtinguda, quantitat de factors de risc sense informació i presència d'altres factors de risc importants per aquesta valoració).

RISC BAIX

RISC MITJÀ

RISC ALT

Observacions d'interès

ACTUACIÓ EN FUNCIÓ DE LA VALORACIÓ DEL RISC ACTUALMENT EXISTENT

CIRCUMSTÀNCIES PREVISIBLES QUE PODEN AUGMENTAR EL NIVELL DE RISC EN EL FUTUR (ALERTA)

(Per exemple: l'agressor surt de la presó, l'agressor torna del país d'origen o d'altres destinacions, etc.)

Professional que fa la valoració:

Nom i cognoms o n.º d'identificació:

Adreça electrònica:

Telèfon/s:

Fax:

DNI / NIE / Passaport:

Adreça:

4.- ACREDITACIÓ DE LA SITUACIÓ DE VIOLÈNCIA MASCLISTA

SOL·LICITUD DE MODEL COMÚ ACREDITATIU DE LA SITUACIÓ DE VIOLÈNCIA DE GÈNERE, ADOPTAT EN COMPLIMENT DEL PREVIST EN EL PARÀGRAF SEGON DE L'ARTICLE 23 DE LA L.O 1/2004, DE 28 DE DESEMBRE DE MESURES DE PROTECCIÓ INTEGRAL CONTRA LA VIOLÈNCIA DE GÈNERE.

1. DADES DE LA SOL·LICITANT

Nom:
Cognoms:
Data de naixement:
NIF/NIE/passaport:
Adreça:
Telèfon:
Correu electrònic:

En nom propi

En representació de

Nom:
Cognoms:
Data de naixement:
NIF/NIE/passaport:
Adreça:
Telèfon:
Correu electrònic:

2. SITUACIÓ DE LA SOL·LICITANT

Es troba vinculada a algun dels següents recursos:

- Oficines d'Informació i Atenció de l'Institut Català de les Dones
- Serveis Socials
- Recursos públics d'acollida residencial de la Direcció General per a l'erradicació de les violències masclistes (SSLL, SAR, SAAU)
- Serveis d'Intervenció Especialitzada (SIE).
- Serveis d'Informació i Atenció a les dones (SIAD).
- Oficina d'Atenció a la Víctima del Delicte.
- Recursos públics d'acollida i entitats subvencionades per la Generalitat de Catalunya per a l'atenció a dones víctimes de violència de gènere.

Situació judicial en la que es troba:

- En procés de presa de decisió per denunciar.
- Procediment judicial arxivat o amb sobreseïment.
- Denúncia i procediment penal en fase d'instrucció.
- Sentència condemnatòria ferma amb penes ja extingides o ordre de protecció ja inactiva, per sentència absolutòria o qualsevol altra causa que no declari provada l'existència de la violència.
- Denegació de l'ordre de protecció, però amb diligències penals obertes.
- Antecedents de denúncia i retirada de la mateixa.

3. EFECTES PELS QUALS SOL·LICITA L'ACREDITACIÓ

- Drets laborals (Especificar) _____
- Drets de la seguretat Social (Especificar) _____
- Altres (Especificar) _____

4. DOCUMENTACIÓ A APORTAR

- Còpia del DNI/NIE/PASSAPORT
- Còpia de la Sentència, Interlocutòria o resolució judicial, en els casos en que les penes imposades no estiguin en vigor o que les mesures no estiguin en vigor

5. PROTECCIÓ DE DADES

Informació bàsica sobre protecció de dades del tractament: Acreditació de la situació de violència de gènere.

Responsable del tractament: Direcció General per a l'Erradicació de les Violències Masclistes.

Finalitat: expedir l'acreditació de la situació de violència de gènere.

Drets de les persones interessades: podeu exercir els drets d'accés, rectificació, supressió, oposició al tractament i sol·licitud de limitació de les dades davant el responsable del tractament, mitjançant un escrit en paper adreçat a la Direcció General per a l'Erradicació de les Violències Masclistes (carrer de Calàbria, 147, 08015 Barcelona), o en format electrònic mitjançant la petició genèrica disponible a [Tràmits gencat](#). També podeu presentar una [reclamació](#) davant l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades.

Informació addicional del tractament: per a més informació del tractament, podeu consultar l'apartat [Informació detallada dels tractaments](#).

Amb la vostra signatura, autoritzeu explícitament la unitat responsable per al tractament de categories especials de dades amb les finalitats indicades.

Declaro que abans de signar la sol·licitud he llegit la informació bàsica sobre protecció de dades que consta en l'apartat de "Comunicació del Departament a la persona sol·licitant".

Lloc i data

Signatura

INFORMACIÓ A LA VÍCTIMA DE VIOLÈNCIA DE GÈNERE DELS DRETS RECONEGUTS EN LA LLEI ORGÀNICA 1/2004, DE 28 DE DESEMBRE, DE MESURES DE PROTECCIÓ INTEGRAL CONTRA LA VIOLÈNCIA DE GÈNERE I ALTRES NORMES APLICABLES

A les (Inseriu hora) del dia (Inseriu, el dia, el mes i l'any), a (Inseriu localitat), i en virtut del previst a l'article 18 de la Llei Orgànica 1/2004, de 28 de desembre, de Mesures de Protecció Integral contra la Violència de Gènere, s'informa (Inseriu el nom els cognoms de la víctima), amb DNI/NIE/PASSAPORT (Inseriu el DNI/NIE/passaport), dels drets que es poden reconèixer les víctimes de violència de gènere, d'acord amb l'esmentada Llei Orgànica i altres normes que siguin aplicables:

1. Dret a la informació i a l'assessorament jurídic.

Té dret a rebre plena informació i assessorament adequat a la seva situació personal, a través dels serveis, organismes o oficines que disposin les Administracions Públiques. Aquesta informació comprèn les mesures recollides a la Llei Orgànica 1/2004, de 28 de desembre (podeu consultar la versió catalana d'aquesta Llei al [Portal Jurídic de Catalunya](#)) relatives a la seva protecció i seguretat, i els drets i ajuts previstos en la mateixa, així com el referent al lloc de prestació dels serveis d'atenció, emergència, suport i recuperació integral.

El servei 016 d'informació i d'assessorament jurídic és un servei estatal gratuït i confidencial que ofereix informació, assessorament jurídic i atenció psicossocial immediata en totes les formes de violència contra les dones incloses al Conveni d'Istanbul, inclosa, per tant, la violència de gènere de la Llei Orgànica 1/2004, de 28 de desembre. El servei és accessible a través de tres canals: per un número de telèfon curt: 016; per correu electrònic: 016-online@igualdad.gob.es; per whatsapp: número 600 000 016, exclusiu per a whatsapp perquè no admet trucades de telèfon.

El telèfon de la Línia d'Atenció contra la Violència Masclista a Catalunya és el 900 900 120, actiu 24 hores i 365 dies a l'any.

La informació sobre els serveis d'atenció i informació a les violències masclistes més propers al seu domicili es pot consultar a la secció [Violències Masclistes](#) de l'apartat Àmbits d'actuació del web del Departament d'Igualtat i Feminismes de la Generalitat de Catalunya.

2. Dret a l'assistència jurídica.

En virtut de l'article 20 de la Llei Orgànica 1/2004, de 28 de desembre i de la Llei 1/1996, de 10 de gener, d'Assistència Jurídica Gratuïta, les dones víctimes de violència de gènere tenen de dret a l'assistència jurídica gratuïta, amb independència de l'existència de recursos per litigar, que se'ls deixarà immediatament, en aquells processos judicials i procediments administratius que tinguin causa directa o indirecta en la violència patida. Aquest dret

assistirà també els drethavents en cas de mort de la víctima, sempre que no fossin participants en els fets.

A l'efecte de la concessió del benefici de justícia gratuïta, la condició de víctima s'adquirirà quan es formuli denúncia o querella, o s'iniciï el procediment penal, i es mantindrà mentre romangui en vigor el procediment penal o quan, després del seu acabament, es dicti sentència condemnatòria. El benefici de justícia gratuïta es perd en cas de sentència absolutòria ferma o arxiu ferm del procediment penal, sense l'obligació d'abonar el cost de les prestacions gaudides gratuïtament fins aquell moment.

3. Dret a l'assistència social integral.

En virtut de l'article 19 de la Llei Orgànica 1/2004, de 28 de desembre, les víctimes tenen dret l'assistència social integral que inclou serveis socials d'atenció, d'emergència, de suport i acollida i de recuperació integral, que han de respondre als principis d'atenció permanent, actuació urgent, especialització de prestacions i multidisciplinarietat professional. La finalitat d'aquests serveis és donar cobertura a les necessitats derivades de la situació de violència, restaurar la situació en què es trobava la víctima abans de patir-la o, almenys, pal·liar els seus efectes.

A través dels mateixos es fa possible que les dones:

- Tinguin assessorament sobre les actuacions que poden emprendre i els seus drets.
- Coneguin els serveis als quals poden dirigir-se per obtenir assistència material, mèdica, psicològica i social.
- Accedeixin als recursos d'allotjament (emergència, acollida temporal, centres tutelats, etc.) en els quals està garantida la seva seguretat i cobertes les seves necessitats bàsiques.
- Recuperin la seva salut física i/o psicològica.
- Aconsegueixin la seva formació, inserció o reinserció laboral, i rebin suport psicosocial al llarg de tot l'itinerari de recuperació integral amb la finalitat d'evitar la doble victimització.

L'organització dels serveis per fer efectiu aquest dret correspon a les Comunitats Autònomes i Ciutats de Ceuta i Melilla.

A Catalunya aquests serveis els ofereix la Generalitat (vegeu la secció Violències Masclistes de l'apartat Àmbits d'actuació del web del Departament d'Igualtat i Feminismes).

4. Drets laborals i de la Seguretat Social.

En virtut de l'article 21 de la Llei Orgànica 1/2004, de 28 de desembre, del Text Refós de la Llei de l'Estatut dels Treballadors, aprovat per Reial Decret Legislatiu 2/2015, de 23 d'octubre, del Text Refós de la Llei General de la Seguretat Social, aprovat per Reial Decret Legislatiu 8/2015, de 30 d'octubre, les dones víctimes de violència de gènere treballadores per compte aliena o per compte propi tenen els següents drets en funció de la modalitat de treball que es realitzi, per compte d'altri o per compte propi:

- Dret a la reducció de la jornada de treball amb disminució proporcional del salari o a la reordenació del temps de treball, a través de l'adaptació de l'horari, de l'aplicació de l'horari flexible o d'altres formes d'ordenació del temps de treball que s'utilitzin en l'empresa, perquè la dona faci efectiva la seva protecció o el seu dret a l'assistència social integral.
- Dret a la mobilitat geogràfica quan es vegi obligada a abandonar el seu lloc de treball a la localitat on venia prestant els seus serveis, per fer efectiva la seva protecció o el seu dret a l'assistència social integral.
- Dret a la suspensió del contracte de treball per decisió de la treballadora que es vegi obligada a abandonar el seu lloc de treball com a conseqüència de ser víctima de violència de gènere, amb reserva del lloc de treball.
- Dret a l'extinció del contracte de treball per decisió de la treballadora que es vegi obligada a abandonar definitivament el seu lloc de treball com a conseqüència de ser víctima de violència de gènere.
- Dret a realitzar el seu treball total o parcialment a distància o a deixar de fer-ho si aquest fos el sistema establert.
- Les absències o faltes de puntualitat al treball motivades per la situació física o psicològica derivada de violència de gènere, acreditada pels serveis socials d'atenció o serveis de Salut, segons procedeixi, es consideraran justificades.
- Nul·litat de la decisió extintiva del contracte en el supòsit de les treballadores víctimes de violència de gènere per l'exercici dels drets de reducció o reordenació del seu temps de treball, de mobilitat geogràfica, de canvi de centre de treball o de suspensió de la relació laboral en els termes i condicions reconeguts a l'Estatut dels Treballadors.
- Nul·litat de l'acomiadament disciplinari en el supòsit de les treballadores víctimes de violència de gènere per l'exercici dels drets de reducció o reordenació del seu temps de treball, de mobilitat geogràfica, de canvi de centre de treball o de suspensió de la relació laboral en els termes i condicions reconeguts a l'Estatut dels Treballadors.
- Dret a la pensió de jubilació anticipada per causa no imputable a la treballadora quan les dones extingeixin el seu contracte de treball com a conseqüència de ser víctimes de violència de gènere, i reuneixin els requisits exigits.
- Dret a la pensió de viduitat en els supòsits de separació, divorci o nul·litat matrimonial de les dones víctimes de violència de gènere que, encara que no siguin creditors de la pensió compensatòria, acreditin els requisits exigits.
- Per a tenir dret a la prestació d'atur, a més de reunir els requisits exigits, es considera que la treballadora per compte aliena es troba en situació legal d'atur quan extingeixi o suspengui el seu contracte de treball de manera voluntària com a conseqüència de ser víctima de violència de gènere.
- Per a tenir dret a la protecció per cessament d'activitat, a més de reunir els requisits exigits, es considera que la treballadora autònoma es troba en situació legal de cessament d'activitat, quan cessi en l'exercici de la seva activitat, de manera temporal o definitiva, a causa de la violència de gènere.

5. Dret a la percepció d'ajuts socials.

D'acord amb l'article 27 de la Llei Orgànica 1/2004, de 28 de desembre, les dones víctimes de violència de gènere que reuneixin els següents requisits tenen dret a un ajut econòmic:

- No tenir rendes que, en còmput mensual, superin el 75 per cent del salari mínim interprofessional vigent exclosa la part proporcional de dues pagues extraordinàries.
- Tenir especials dificultats per obtenir una ocupació, atesa la seva edat, falta de preparació general o especialitzada o les seves circumstàncies socials, el que s'acredita mitjançant l'informe emès pel Servei Públic d'Ocupació corresponent.

D'acord amb el Reial Decret 1369/2006, de 24 de novembre, pel qual es regula el programa de Renda Activa d'Inserció per a aturats amb especials necessitats econòmiques i dificultat per trobar feina, les dones víctimes de violència de gènere que compleixi els següents requisits pot tenir dret a aquest ajut econòmic:

- Estar inscrita com a demandant d'ocupació, però no se li exigeix portar 12 mesos inscrita ininterrompudament com a demandant d'ocupació.
- No conviure amb el seu agressor.
- Ésser menor de 65 anys, però no se li exigeix tenir 45 o més anys d'edat.
- No tenir rendes pròpies, de qualsevol naturalesa, superiors en còmput mensual al 75 per cent del salari mínim interprofessional vigent, exclosa la part proporcional de dues pagues extraordinàries.
- Pot ser beneficiària d'un nou programa de renda activa d'inserció, encara que hagués estat beneficiària d'un altre programa dins dels 365 dies anteriors a la data de la sol·licitud.

D'acord amb l'article 47 de la Llei 5/2008, del 24 d'abril del dret a els dons a erradicar les violències masclistes, les dones que com conseqüència de les formes de violència masclista especificades en aquesta llei, pateixin lesions seqüeles lesions corporals o danys en la seva salut física o psíquica de caràcter greu, tenen de dret a percebre una indemnització de pagament únic, si reuneixen els següents requisits:

- Residir o treballar a Catalunya
- Aportar una sentència definitiva que acrediti que ha estat víctima de qualsevol de les formes de violència masclista especificades en la Llei 5/2008 i que li ha generat seqüeles, lesions corporals o danys en la salut física o psíquica.
- Si la sentència no concreta l'abast de la seqüeles haurà d'aportar abast de les seqüeles: Informe forense, Informe mèdic o d'alta mèdica de la xarxa pública de salut o informe de Servei Especialitzat en violències masclistes.

6. Accés a l'habitatge i residències públiques per a majors.

Les dones víctimes de violència de gènere tenen dret a protecció preferent en l'accés a l'habitatge:

- Possibilitat d'acollir-se a la suspensió dels llançaments sobre habitatges habituals, acordats en un procés judicial o extrajudicial d'execució hipotecària.
- Possibilitat d'accedir al Fons Social d'Habitatges de Lloguer de l'Institut de Majors i Serveis Socials.
- Tenen la consideració de «sector preferent» als efectes dels ajuts previstos en el Pla Estatal d'Habitatge (entre altres, Programa de subsidiació de préstecs convinguts, Programa d'ajuda al lloguer d'habitatge, Programa d'ajuda a les persones en situació de desnonament o llançament del seu habitatge habitual
- Programa d'ajuts a les víctimes de violència de gènere, per facilitar-los una solució habitacional immediata. Les Comunitats Autònomes i les ciutats de Ceuta i de Melilla posaran a disposició de la persona beneficiària un habitatge de titularitat pública, o que hagi estat cedida per al seu ús a una administració pública, encara que mantingui la titularitat privada, adequada a les seves circumstàncies en termes de mida, serveis i localització, per ser ocupada en règim de lloguer, de cessió d'ús, o en qualsevol règim d'ocupació temporal admès en dret. Quan no es disposi d'aquest tipus d'habitatge, l'ajuda podrà aplicar-se sobre un habitatge adequat, de titularitat privada o sobre qualsevol allotjament o dotació residencial susceptible de ser ocupada per les persones beneficiàries, en els mateixos règims.

7. Dret a denunciar i a sol·licitar una ordre de protecció.

En virtut dels articles 259 i següents de la Llei d'Enjudiciament Criminal, les dones tenen dret a denunciar les situacions de violència de gènere sofertes per posar en coneixement de les autoritats corresponents la comissió de fets que poden ser constitutius d'un delictes.

D'acord amb l'article 544 ter de la Llei d'Enjudiciament Criminal, les dones víctimes de violència de gènere poden sol·licitar que s'adopti una ordre de protecció. L'ordre de protecció és una resolució judicial que dicta l'òrgan judicial competent en els casos en què, existint indicis fundats de la comissió d'un delictes, aprecia l'existència d'una situació objectiva de risc per a la víctima que requereix l'adopció de mesures de protecció durant la tramitació del procés penal. L'ordre de protecció contempla en una única resolució mesures cautelars de naturalesa penal i civil a favor de la dona víctima de violència de gènere i, si s'escau, dels seus fills i filles.

Per obtenir l'atenció i orientació concreta i detallada sobre els serveis i drets esmentats cal dirigir-se als serveis d'atenció i informació a les violències masclistes més propers al domicili, que es poden consultar a la secció [Violències Masclistes](#) de l'apartat Àmbits d'actuació del web del Departament d'Igualtat i Feminismes de la Generalitat de Catalunya.

He estat informada dels drets reconeguts en la legislació aplicable i dels serveis, atenció i orientació que presten els organismes públics de Catalunya i se m'ha lliurat una còpia d'aquesta informació en el lloc i data assenyalats.

(signatura / rúbrica de la persona que ha estat informada / la víctima)

INFORME PER A LA VALORACIÓ DE LA CONCESSIÓ DEL MODEL COMÚ ACREDITATIU DE LA SITUACIÓ DE VIOLÈNCIA DE GÈNERE, ADOPTAT EN COMPLIMENT DEL PREVIST EN EL PARÀGRAF SEGON DE L'ARTICLE 23 DE LA L.O 1/2004, DE 28 DE DESEMBRE DE MESURES DE PROTECCIÓ INTEGRAL CONTRA LA VIOLÈNCIA DE GÈNERE.

1. DADES DE LA SOL-LICITANT

Nom:
Cognoms:
Data de naixement:
NIF/NIE/passaport:
Adreça:
Telèfon:
Correu electrònic:

2. DADES DEL SERVEI

Denominació:
Professional referent:

3. DATES DE LA VALORACIÓ

4. SITUACIÓ JUDICIAL EN QUE ES TROBA LA SOL-LICITANT

- En procés de presa de decisió per denunciar.
- Procediment judicial arxivat o amb sobreseïment.
- Denúncia i procediment penal en fase d'instrucció.
- Sentència condemnatòria ferma amb penes ja extingides o ordre de protecció ja inactiva, per sentència absolutòria o qualsevol altra causa que no declari provada l'existència de la violència.
- Denegació de l'ordre de protecció, però amb diligències penals obertes.
- Antecedents de denúncia i retirada de la mateixa.

- En fase de ruptura de la relació amb el presumpte agressor.
- En cas de que es tracti de relació conjugal, en tràmits per obtenir divorci/separació.
- Si es tenen fills o filles menors en comú, si existeixen mesures relatives a la guarda, custòdia, règim de visites i aliments.

Observacions o ampliacions:

5. VALORACIÓ DE LA SITUACIÓ DE VIOLÈNCIA

5.1. Durada

- Menys d'1 any
- Entre 1 i 2 anys
- Entre 2 i 5 anys
- Entre 5 i 10 anys
- Més de 10 anys

5.2. Formes de les violències

- Física
- Psicològica
- Sexual
- Altres:

Observacions o ampliacions:

5.3. Gravetat de la violència soferta existència de violència verbal, ambiental i agressions físiques; progressió en la violència.

5.4. Seqüeles psicològiques derivades de la situació de violència de gènere, com, per exemple: existència de simptomatologia relacionada amb baixa autoestima; possible simptomatologia depressiva; ansietat; estrès posttraumàtic; problemes de la son, sentiment de culpa; reexperimentació (veure simptomatologia en el Protocol Comú per a l'actuació sanitària davant de la Violència de Gènere aprovat pel Consell Interterritorial del Sistema Nacional de Salut el 2012).

5.5. Situacions especials de vulnerabilitat, per les que està travessant la dona i que puguin dificultar el procés de recuperació.

- Edat
- Discapacitat
- Problemes de salut
- Embaràs
- Dona migrant
- Desconeixement dels idiomes
- Altres

5.6. Antecedents de violència de gènere amb altres parelles.

5.7. Si la sol·licitant és o ha estat usuària de serveis assistencials es valorarà la consecució d'objectius socials traçats en actitud d'intervenció i la seva participació en el mateix.

5.8. Quant a la relació de parella o ex parella:

5.8.1 Dinàmica d'interacció que ha existit amb la seva parella o ex parella (relació asimètrica de poder, existència de control, relació caracteritzada per imposició, maltractament verbal).

5.8.2 El maltractament econòmic, entès com la privació intencionada i no justificada legalment de recursos per al benestar físic o psicològic de la víctima i de les seves filles i fills, així com la discriminació en la disposició dels recursos compartits en l'àmbit familiar o de parella.

5.8.3 Quant a l'esfera d'independència de la sol·licitant: existència de dependència econòmica i/o emocional (per aïllament o dependència relacional), manca o insuficiència de recursos, feta servir o a l'atur, dificultats d'inserir-se laboralment.

5.8.4 Si ha pogut treballar lliurement durant la seva relació o ha trobat en la seva exparella barreres.

5.8.5 El grau de formació que té la sol·licitant i si ha pogut optar a una millora de la seva formació o qualificació durant la seva relació de parella.

6. VALORACIÓ FINAL

Amb la informació recollida al present informe s'acredita que la Sra. _____ és víctima de violència de gènere als efectes del lliurament de l'acreditació de la situació de violència de gènere, adoptat en compliment del previst en el paràgraf segon de l'article 23 de la LO 1/2004, de 28 de desembre de mesures de protecció integral contra la violència de gènere.

SIGNATURA I DATA

Només serà necessària l'emissió de l'informe si una vegada analitzats aquests aspectes l'equip valora que la sol·licitant és víctima de violència de gènere i sobre aquesta base s'emetrà l'acreditació administrativa.

MODEL COMÚ PER A L'ACREDITACIÓ DE LA SITUACIÓ DE VIOLÈNCIA DE GÈNERE, ADOPTAT EN COMPLIMENT DEL PREVIST EN EL PARAGRAF SEGON DE L'ARTICLE 23 DE LA L.O. 1/2004 DE 28 DE DESEMBRE DE MESURES DE PROTECCIÓ INTEGRAL CONTRA LA VIOLÈNCIA DE GÈNERE

(Inseriu el nom i cognoms de qui signa) en qualitat de (Inseriu el càrrec) de (Inseriu el nom de l'organisme, serveis socials, serveis especialitzats o serveis d'acolliment destinats a víctimes de violència de gènere) de (Generalitat de Catalunya o ens local), inclòs a aquest efecte en el llistat adoptat per Acord de la Conferència Sectorial d'Igualtat celebrada el dia 11 de novembre de 2021 i per això, amb capacitat per a acreditar situacions de violència de gènere a l'empara del qual es preveu en l'article 23 de la Llei orgànica 1/2004 de 28 de desembre de Mesures de Protecció Integral contra de la Violència de Gènere.

ACREDITO

Que la Sra. amb DNI/NIE..... té la condició de víctima de violència de gènere, a l'efecte dels drets, recursos i serveis reconeguts a (Inseriu la normativa que sigui aplicable, per exemple Drets laborals i prestacions de la Seguretat Social regulats en el Capítol II del Títol II de la Llei Orgànica 1/2004 de 28 de desembre de mesures de protecció integral enfront de la violència de gènere), i de conformitat amb l'article 23 d'aquesta Llei.

I, perquè consti, signo aquesta acreditació, només a l'efecte que sigui presentada davant (Inseriu el nom de l'organisme o dependència davant el qual es presenta la sol·licitud de dret o prestació) per a la sol·licitud de (Inseriu el dret o prestació) s'expedeix la present acreditació, en el lloc i data indicats.

(Inseriu localitat) a (Inseriu el dia, el mes i l'any)

Signatura i segell de l'entitat acreditant

5.- Fitxa de derivació al SIE

FULL DERIVACIÓ AL SIE

Nom del Municipi: Data: Nom del Servei: Adreça: Telèfon: Professional Nom del/la professional: Càrrec: Telèfon de contacte: Correu electrònic:
<u>Dades personals usuària:</u> Nom: Edat: Adreça: Telèfon de contacte: DNI / NIE: Nº i edat fills/es:
RESUM DE LA SITUACIÓ/HISTÒRIA DE LA USUÀRIA
INTERVENCIIONS REALITZADES

DEMANDA

De la usuària:

Del/la professional:

Atenció que sol·licita:

psicològica jurídica social educativa laboral

OBSERVACIONS

Acompanyada de fills/es menors, edats:

Altres:

Informació important: un cop acceptada la idoneïtat del cas us ho comunicarem i ens posarem en contacte amb la dona per tal de donar-li cita al nostre Servei.

INFORMACIÓ CONFIDENCIAL: *Aquest document pot contenir dades personals que afectin la intimitat de les persones i, per tant, només el destinatari està autoritzat a fer-ne ús. La Llei Orgànica 15/1999 preveu sancions penals en cas d'utilització no autoritzada de les dades de caràcter personals.*

6.- MESURES D'AUTOPROTECCIÓ

Les mesures d'autoprotecció són estratègies perquè les víctimes potencials de violència masclista en l'àmbit de la parella puguin minimitzar el risc. Aquesta eina de prevenció pretén evidenciar els perills que corren les víctimes d'aquests delictes.

El Departament d'Interior ha editat un opuscle amb un recull de mesures d'autoprotecció per a dones víctimes de violència masclista. Inclou recomanacions per afrontar una situació de violència masclista en l'àmbit de la parella en qualsevol de les seves fases: des d'aprendre a detectar-la fins a saber com actuar quan ja s'ha produït l'agressió o quan ja s'han dictat mesures judicials de protecció.

Dubtes i orientació:

- **Correu electrònic:** mossos.atenciovictimes@gencat.cat
- **WhatsApp:** **601 00 11 22** per rebre assessorament policial i resoldre dubtes i preguntes, les 24 h del dia, els 365 dies de l'any.

https://mossos.gencat.cat/ca/consells_de_seguretat/dautoproteccio_per_a_dones/

7.- GLOSSARI DE VIOLÈNCIA MASCLISTA

A

ABÚS: Mofar-se o perjudicar alguna persona que ens ha donat afecte i/o confiança. Un denominador comú de totes les formes d'abús són el poder i l'autoritat. L'abús es dona quan una persona més forta i poderosa aprofita l'avantatge que té sobre una altra persona no tan forta o poderosa. La relació d'abús implica imposició i inducció ja sigui en l'aspecte físic, en l'emocional, en el sexual o en el moral.

ABÚS EN LA PARELLA: Conjunt de lesions físiques i/o psíquiques resultants de les agressions reiterades d'una persona vers la seva parella a la qual està o ha estat unit afectivament.

ACCIÓ POSITIVA: Estratègia destinada a establir la igualtat d'oportunitats de les dones mitjançant mesures concretes i puntuals, dirigides a un grup determinat, que permetin corregir les discriminacions que són el resultat de determinades pràctiques o sistemes socials.

ADDICCIÓ: Dependència de la persona a un producte o a una conducta de la qual no pot o no és capaç d'alliberar-se encara que la perjudiqui

AGRESSIÓ: Conjunt de patrons d'activitat que poden manifestar-se amb intensitat variable, incloent-hi des de la baralla física fins als gestos o expressions verbals. És un atac a un altre per causar danys a la víctima. Pot ser física o psíquica. Suposa emprar intencionadament la violència per fer mal a una altra persona.

AGRESSIÓ SEXUAL: Tota relació no consentida, aconseguida per violació i intimidació. Ús de la violència física i sexual exercida sobre les dones majors d'edat o menors d'edat, determinada per l'ús premeditat del sexe com a arma per demostrar el poder i abusar-ne. L'agressió es considera una violació si hi ha un accés corporal per via vaginal, anal o bucal o introducció de membres corporals o objectes per aquestes.

AMENAÇA: Acció de donar a entendre a algú l'intenció de fer-li mal o anunciar un perill, un càstig, etc., si fa allò concret.

ANDROCENTRISME: Conjunt de valors dominants basats en una percepció centrada en normes masculines.

ANSIETAT/ANGOIXA: L'ansietat o angoixa és una emoció que apareix per fer front a una situació que la persona percep com una amenaça per a la seva seguretat, o la dels seus, i intenta reduir les conseqüències negatives que pot produir. Es caracteritza pel desconcert, la incertesa i la por, acompanyats de símptomes com ara: palpitations, pal·lidesa, dificultat respiratòria suor, tremolors, etc.

ASSERTIVITAT: Actitud d'autoafirmació i defensa dels nostres drets personals, que inclou l'expressió dels nostres sentiments, preferències, necessitats i opinions de forma adequada; respectant, al mateix temps, les dels altres.

AUTOESTIMA: És el sentiment subjectiu del propi jo que acompanya a la valoració global que una persona fa d'ella mateixa. Implica una actitud positiva que consisteix a habitar-se a pensar, sentir i actuar de la forma més sana i satisfactòria possible, tenint en compte el moment present i el futur.

ASSETJAMENT PER RAÓ DE SEXE: Comportament no desitjat, relacionat amb el sexe d'una persona, a vegades com l'accés al treball remunerat, la promoció en el lloc de treball, la feina o la formació, que tingui com a propòsit o produeixi l'efecte d'atemptar contra la dignitat de les dones i crear un entorn intimidador, hostil, degradant, humiliant o ofensiu.

ASSETJAMENT LABORAL: L'assetjament o mobbing laboral és un comportament o conducta abusiva dirigida a degradar psicològicament a la persona treballadora, minvant-li l'autoestima i la moral mitjançant una fustigació i una situació de violència psicològica continuada. Aquesta violència arriba a produir una lesió de la dignitat i de la integritat.

ASSETJAMENT SEXUAL: Qualsevol comportament verbal, no verbal o físic no desitjat i en contra de la mateixa voluntat, d'índole sexual que tingui com a objectiu o produeixi l'efecte d'atemptar contra la dignitat d'una dona o de crear-li un entorn intimidador, hostil, degradant, humiliant, ofensiu o molest.

ASSETJAMENT PSICOLÒGIC: Forma de violència que inclou moltes modalitats d'agressió intel·lectual i moral i que consisteix en hostilitat reiterada, que pot ser verbal o no verbal, que perjudica directament o indirecta l'estabilitat emocional de la persona que la pateix.

ATENCIÓ: Atenció: accions destinades a una persona perquè pugui superar les situacions i les conseqüències generades per l'abús en els àmbits personal, familiar i social, tot garantint-ne la seguretat i facilitant-li la informació necessària sobre els recursos i els procediments necessaris perquè pugui resoldre la situació.

ATENCIÓ A LA VÍCTIMA: Servei d'informació i orientació a persones víctimes d'un delictes. L'objectiu d'aquest servei és informar, assessorar, orientar, derivar i, si escau, dur a terme un treball de contenció i suport emocional a les persones que es consideren víctima d'un delictes, tant abans com després del procés penal.

B

BRETXA SALARIAL: Diferència entre el salari laboral mitjà dels homes i de les dones.

C

COEDUCACIÓ: És l'acció educativa fonamentada en el reconeixement de les potencialitats i individualitats de tot l'alumnat, independentment del seu sexe potenciant així l'igualtat real d'oportunitats. Proporciona tant a l'alumnat, com al professorat i a tota la comunitat educativa, estratègies que poden modificar les relacions de poder, d'abús i de limitacions estereotipades per a cada gènere, esdevenint veritables agents de transformació.

CONCILIACIÓ DE LA VIDA PERSONAL I LABORAL: Possibilitat d'una persona de fer compatibles l'espai personal amb el familiar, el laboral i el social, i de poder desenvolupar-se en els diferents àmbits. Exemple: flexibilitat de la jornada laboral, com ara tenir la possibilitat de combinar feina a distància (teletreball) i feina presencial. Una manera de treballar que facilita una gestió del temps adaptada a les necessitats individuals.

CONFLICTE: És una situació de desacord o no concordança entre dues o més idees, actituds o comportaments, d'una persona (conflicte intern) o de diferents persones o grups.

CONTROL: Domini sobre alguna cosa o alguna persona amb intenció de modificar algun aspecte o conducta de la persona dominada.

CORRESPONSABILITAT: Consisteix en la distribució equitativa de responsabilitats domèstiques entre les persones membres de la llar.

CULPA: És una emoció normal que experimentem quan hem actuat de manera incorrecta o hem dit alguna cosa que ha fet mal a un altre. Genera remordiments i apareix el penediment pel qual s'ha fet, deixat de fer o s'ha dit. Pel fet de sentir-nos culpables reconeixem que no hem actuat d'una manera correcta i busquem la reparació d'aquesta actuació. D'altra banda, també pot ser una emoció induïda utilitzada com a xantatge emocional, creant submissió i dominació de la persona en qüestió.

D

DEMANDA EXPLÍCITA: Situacions en què la persona reconeix que alguna cosa no va bé i és conscient que pateix algun tipus d'abús o, demana ajuda obertament. És una situació de violència explícita i confirmada.

DEMANDA IMPLÍCITA: Davant d'una situació determinada hi ha sospita que la persona es trobi en situació de violència, abús o vulnerabilitat però aquesta no ho reconeix o no ho explica obertament.

DENÚNCIA: Document en què es deixa constància d'un fet sancionable, que serveix per a notificar-ho a l'autor del fet i a l'autoritat.

DEPENDÈNCIA EMOCIONAL: Dependència interpersonal o relació genuïna i, definida com a dimensió disfuncional d'un tret de personalitat, que consisteix en la necessitat extrema d'afectivitat que una persona sent envers la seva parella.

Desigualtat de tracte: manca d'igualtat en el tracte entre diversos col·lectius de manera arbitrària i sistemàtica, tot afavorint un col·lectiu per damunt dels altres.

DETECCIÓ: Posada en funcionament de diferents instruments teòrics i tècnics que permetin identificar i fer visible el problema de la violència masculista, tant si apareix de manera precoç com si es tracta d'una violència crònica. La detecció permet conèixer les situacions en les quals s'ha d'intervenir per evitar-ne el desenvolupament i la cronicitat.

DISCRIMINACIÓ: Consisteix en l'infravaloració d'una persona o col·lectiu per part d'un altre col·lectiu. La discriminació no és solament el fet de diferenciar sinó de donar un tracte d'inferioritat. Pot estar motivada per factors molt diversos com per exemple l'origen ètnic, el gènere, les creences culturals i religioses, la posició social o econòmica, la salut física i mental, etc.

DOBLE PRESENCIA: suma de la jornada laboral remunerada i una jornada dedicada principalment a les tasques de la llar i a la cura de persones dependents que conviuen en horari i que són portades a terme, majoritàriament, en més o menys mesura, segons la classe social i el suport familiar, per les dones.

E

EMPODERAMENT : El terme prové del anglès “Empowerment” i la seva traducció és apoderament. Porta implícit tot un procés de capacitació cap a l'emancipació. En un primer terme, aquest concepte va ser utilitzat per a referir-se a l'augment de la participació de les dones en els processos de presa de decisions i accés al poder però actualment aquesta expressió també té la dimensió de la presa de consciència del poder que individualment i col·lectiu tenen les dones i que, alhora té a veure amb la recuperació de la mateixa dignitat de les dones com a persones.

ESTEREOTIPS DE GÈNERE: Expectatives compartides socialment respecte a les idees, creences i opinions sobre com han de ser i de comportar-se tant els homes com les dones, que han sobreviscut al llarg dels anys i actuen com si es tractés d'una profecia que s'autocompleix.

EQUITAT DE GÈNERE: És un principi ètic i de justícia social fonamental per a la convivència entre homes i dones. El seu objectiu és proporcionar un tracte que faciliti la igualtat d'oportunitats a totes les persones independentment del seu sexe. Es diferencia de la igualtat perquè cerca garantir les condicions d'igualtat d'oportunitats per a tothom, siguin quines siguin les diferències.

F

FEMINISME: Moviment social i polític que promou, defensa i lluita per la igualtat de drets i deures entre homes i dones amb la finalitat d'erradicar tota la discriminació social per motius de gènere. El valor que guia aquest moviment social és la igualtat entre sexes i no la superioritat d'un respecte a l'altre.

G

GÈNERE: Construcció social i cultural basada en les diferències biològiques entre els sexes que assigna diferents característiques emocionals, intel·lectuals i

comportamentals a dones i homes, variables segons la societat i l'època històrica. A partir d'aquestes diferències biològiques, el gènere configura les relacions socials i de poder entre homes i dones.

H

HABILITATS SOCIALS: Conjunt de conductes observables, però també de pensaments i emocions, que ens ajuden a mantenir relacions interpersonals satisfactòries, i a procurar que els altres respectin els nostres drets i no ens impedeixin aconseguir els nostres objectius.

I

IGUALTAT DE GÈNERE: Condició de ser iguals homes i dones en les possibilitats de desenvolupament personal i en la capacitat de prendre decisions, per la qual cosa els diferents comportaments, aspiracions i necessitats de dones i d'homes són igualment considerats, valorats i afavorits.

INDEFENSIÓ: Situació o estat de la persona que no té defensa, ajuda o protecció que necessita.

INDEFENSIÓ APRESA: Es dona quan una persona és exposada a una situació aversiva incontrolable, a perills físics i no s'adverteix o ajuda a evitar-los. Provoca una sensació d'absència de control sobre les conseqüències de la mateixa conducta, derivada d'una experiència continuada de fracàs i afecta l'autoconcepte i l'autoestima.

INTEL·LIGÈNCIA EMOCIONAL: Habilitat per comprendre i abordar les mateixes emocions i les de qui ens rodeja, de la forma més convenient i satisfactòria. Es basa en la capacitat per comunicar-nos eficaçment amb nosaltres mateixos i amb els altres.

IRA: És una emoció primària negativa que es desencadena davant de situacions que són valorades com a injustes o que atempten contra els valors morals i la llibertat personal; situacions que exerceixen un control extern o coacció sobre el nostre comportament, persones que ens afecten amb abusos verbals o físics, i situacions en les quals considerem que es produeixen tractaments injustos i el bloqueig de metes.

M

MASCLISME: Actitud de prepotència dels homes respecte a les dones. Es tracta d'un conjunt de pràctiques i comportaments que resulten ofensius contra el gènere femení. Conjunt d'actituds i comportaments que atribueixen superioritat a l'home i que rebaixen la dignitat de les dones per raó de sexe i sense cap altra justificació.

MATRIMONIS FORÇATS: Aquell que es produeix sense el consentiment vàlid de com a mínim un dels contraents per l'intervenció de terceres persones de l'entorn familiar (sovint els progenitors), que s'atorguen la facultat de decisió i pressionen perquè aquesta pràctica es produeixi.

MUTILACIÓ GENITAL FEMENINA: Compren tots els procediments que, de forma intencional i per motius no mèdics, alteren o lesionen els òrgans genitals femenins. Mutilació genital femenina o risc de patir-la: inclou qualsevol procediment que impliqui una eliminació total o parcial dels genitals femenins o en produeixi lesions, encara que hi hagi consentiment exprés o tàcit de la dona.

MICRO MASCLISME: Tot comportament interpersonal, comentaris verbals i actituds exercides tant per homes com per dones que contribueixen a la dominació i violència contra les dones en la vida quotidiana. Pràctiques subtils que reflecteixen i fomenten la desigualtat entre homes i dones i que són legitimades generalment per l'entorn social.

N

NOVES MASCULINITATS ALTERNATIVES: Les noves masculinitats o masculinitats alternatives són totes aquelles que es mostren diferent del model de masculinitat tradicional hegemònica a les societats androcèntriques i patriarcals.

P

PACTE SOCIAL ENTRE HOMES I DONES: Proposta que reivindica un nou contracte social entre dones i homes que comporti un repartiment i una participació igualitària en el treball productiu, el treball reproductiu i el poder social.

PATRIARCAT: Forma d'organització política, econòmica, religiosa i social basada en la idea d'autoritat i lideratge de l'home, en la qual hi ha predomini dels homes sobre les dones, del marit sobre la muller, del pare sobre la mare i els fills i filles, i de la línia de descendència paterna sobre la materna.

PERSPECTIVA DE GÈNERE: Intenta aconseguir la igualtat d'oportunitats real i efectiva entre dones i homes en la societat, prenent en consideració de manera sistemàtica les diferències entre homes i dones en qualsevol activitat o àmbit, qüestionant el valor i els rols socialment atribuïts a cada sexe. Analitza sistemàticament les estructures i mecanismes que contribueixen a perpetuar aquestes relacions de desigualtat entre dones i homes per tal d'introduir canvis cap a una major equitat.

PLA D'IGUALTAT D'OPORTUNITATS ENTRE DONES I HOMES: Conjunt d'estratègies destinades a assolir la igualtat real entre dones i homes, eliminant els estereotips, les actituds i els obstacles en qualsevol àmbit.

POLÍTIQUES DE GÈNERE: Busquen reconstruir els imaginaris col·lectius i individuals sobre la realitat, i contribuir a generar els canvis necessaris entre la població que permetin assolir una igualtat real i efectiva entre dones i homes, en tots els àmbits de la seva vida.

POR: És una emoció primària negativa que s'activa per la percepció d'un perill present i imminent. És un senyal emocional d'advertència que s'aproxima a un dany físic o psicològic. La por també implica inseguretat respecte a la mateixa capacitat per suportar o abordar una situació d'amenaça. L'intensitat de la resposta emocional de por depèn de l'incertesa sobre els resultats. La por és una de les emocions més intenses i desagradables. Genera aprensió, desassossec i malestar. La seva característica principal és la sensació de tensió nerviosa, de preocupació i recel per la mateixa seguretat o per la salut seguit de la sensació de pèrdua de control. Genera tendència a l'acció comportamental evitativa.

PRECARIETAT ECONÒMICA: Consisteix en la situació de carestia de rendes econòmiques o de riquesa en general, pròpia d'un grup de convivència per satisfer les necessitats personals i les requerides per a una integració socialment acceptable.

PREVENCIÓ: Conjunt d'accions encaminades a evitar o reduir la incidència del fenomen de la violència masclista mitjançant la reducció dels factors de risc i impedir-ne així la normalització, i les encaminades a sensibilitzar la ciutadania, especialment les dones, en el sentit que cap forma de violència no és justificable ni tolerable.

PROMOCIÓ A LA NO-VIOLÈNCIA DE GÈNERE: Accions educatives per a la promoció de la igualtat i la prevenció de la violència de gènere. Promou l'adquisició de coneixements i el desenvolupament d'actituds i conductes envers la igualtat de

tracte i d'oportunitats entre ambdós sexes, així com la conscienciació i el desenvolupament d'una actitud analítica front de la violència de gènere.

R

RÀBIA: La ràbia és un estat emocional primari que varia en intensitat i qualitat des de lleu passant per l'irritació i l'enuig, arribant fins a la còlera i la ira. Aquesta resposta energitza i modifica al nostre organisme mobilitzant els mateixos recursos segons la situació ambiental en la qual haguem de respondre. Instintivament, la ràbia es dona davant d'estímuls que l'organisme interpreta com una amenaça per a la supervivència psíquica o física, o per salvar obstacles que dificulten la satisfacció d'una necessitat.

RECUPERACIÓ: Etapa del cicle personal i social d'una dona que ha viscut situacions de violència, en què es produeix el restabliment de tots els àmbits danyats per la situació viscuda. Reparació: mesures preses pels diversos organismes i agents responsables de la intervenció en l'àmbit de la violència masclista (jurídiques, econòmiques, socials, laborals, sanitàries, educatives, etc.) que contribueixen al restabliment de tots els àmbits danyats per la situació viscuda.

RESILIÈNCIA: Capacitat que té una persona o un grup per recuperar-se front de les adversitats per continuar projectant el futur.

RESPONSABILITAT: Capacitat de respondre d'alguna cosa, de garantir l'acompliment d'una tasca, el compliment d'un deure, de donar-ne raó, etc.

ROL DE GÈNERE: El model de comportament, normes, funcions, expectatives i espais socials que, en una societat determinada, s'assigna a les persones de manera diferenciada segons siguin homes o dones.

S

SENSIBILITZACIÓ: El conjunt d'accions pedagògiques i comunicatives que tenen per objectiu generar canvis i modificacions a l'imaginari social que permetin avançar cap a l'erradicació de la violència masclista.

SEXE: Conjunt de característiques biològiques, especialment de tipus genètic, orgànic i hormonal, sobre la base de les quals s'estableix la distinció entre homes i dones.

SEXISME: Una conducta sexista consisteix a valorar les persones segons el seu sexe. Es fonamenta en una cultura que diferencia els sexes i els jerarquitzava, discriminant negativament les nenes i les dones. Les conductes sexistes són difícils de detectar perquè encara ara estan molt arrelades en la societat i es donen “de manera natural” en la vida quotidiana. Evidenciar-les i treballar per erradicar-les no és fàcil. El primer pas en aquesta tasca és la identificació. Es pot donar sexisme individualment o com a pràctica social, sexisme encobert, que es posa de manifest amb la sobreprotecció, o sexisme hostil i violent, el més fàcilment identificable.

T

TOLERAR: Actitud respectuosa cap a les opinions, sentiments o els actes d'altres persones encara que no coincideixin amb els propis.

TOLERÀNCIA ZERO: Rebuig absolut a qualsevol manifestació de violència vers les dones .

TRAUMA: És el resultat de l'exposició a un esdeveniment estressant inevitable, que sobrepassa els mecanismes d'afrontament de la persona. Quan això ocorre, les persones es senten massa sobrepassades per les seves emocions, de tal manera que els records no poden transformar-se en experiències narratives neutres i el procés d'assimilació resulta més llarg i costós, arribant a interferir en la vida de la persona qui ho pateix.

TRANSVERSALITZACIÓ DE GÈNERE: Estratègia a llarg termini que incorpora la perspectiva de gènere i la igualtat d'oportunitats de les dones en totes les polítiques i actuacions d'un govern. La transversalització de gènere implica incorporar la perspectiva de gènere en totes les polítiques i les actuacions per tenir en compte les necessitats i els interessos tant de les dones com dels homes.

V

VÍCTIMA: Tota aquella persona que individualment o col·lectivament hagi patit algun dany, incloent-hi lesions físiques o mentals, patiment emocional, pèrdua financera o un detriment substancial de drets fonamentals com a conseqüència d'accions u omissions que no constitueixin una violació del dret penal nacional, però que no violin normes internacionalment reconegudes referents als drets humans.

VICTIMITZACIÓ: Procés d'utilització de la violència física i/o psicològica en un individu per causar dolor o lesions.

VICTIMITZACIÓ PRIMÀRIA: Procés pel qual una persona pateix de manera directa o indirecta, danys físics, econòmics, psicològics o socials derivats d'un fet delictiu o esdeveniment traumàtic.

VICTIMITZACIÓ SECUNDÀRIA: Inadequada atenció que rep la víctima per part del sistema penal, i institucions de la salut, a causa de les repetides situacions per les quals ha de passar després d'haver estat afectada per maltractament i que la perjudiquen psicològicament i emocionalment de manera més profunda i traumàtica.

VIOLÈNCIA: Acte d'abús d'una persona cap a una altra. Tot acte que comporta un atemptat per a la vida, la integritat física i psíquica o la llibertat d'una persona, o que compromet greument el desenvolupament de la seva personalitat.

VIOLÈNCIA MASCLISTA: Violència que s'exerceix contra les dones com a manifestació de la discriminació i de la situació de desigualtat en el marc d'un sistema de relacions de poder dels homes sobre les dones i que, produïda per mitjans físics, econòmics o psicològics, incloses les amenaces, les intimidacions i les coaccions, tingui com a resultat un dany o patiment físic, sexual o psicològic, tant si es produeix en l'àmbit públic com en el privat.

VIOLÈNCIA FÍSICA: Comprèn qualsevol acte o omissió de força contra el cos d'una dona, amb el resultat o el risc de produir-li una lesió física o un dany.

VIOLÈNCIA SEXUAL: Comprèn qualsevol acte de naturalesa sexual no consentit per les dones, inclosa l'exhibició, l'observació i la imposició, per mitjà de violència, intimidació, prevalença o manipulació emocional, de relacions sexuals, amb independència que la persona agressora pugui tenir amb la dona una relació conjugal, de parella, afectiva o de parentiu.

VIOLÈNCIA ECONÒMICA: Consisteix en la privació intencionada i no justificada de recursos per al benestar físic o psicològic d'una dona i, si escau, de les seves filles o fills, i la limitació en la disposició dels recursos propis o compartits en l'àmbit familiar o de parella.

VIOLÈNCIA DOMÈSTICA: És aquella que fa referència als actes de maltractament físic, psíquic, sexual i/o d'altres tractes vexatoris que es realitzen per part d'una determinada persona sobre un o més membres del seu nucli familiar i/o de convivència. El concepte de violència domèstica està determinat pel lloc on succeeixen els fets delictius, en el si de la família o espai domèstic com és la llar.

VIOLÈNCIA SIMBÒLICA: Mecanismes d'imposició i de manteniment de poder que operen i emanen de les estructures i les disposicions socials asimètriques i que es

manifesten a través dels actes de simbolització per a ser reconeguts com a tals mecanismes. Aquesta violència és inseparable de l'idea de poder simbòlic.

VIOLÈNCIA PSICOLÒGICA I VERBAL: Comprèn tota conducta o omissió intencional que produeixi en una dona una desvaloració o un patiment, per mitjà d'amenaques, humiliacions, vexacions, exigència, obediència o submissió coerció verbal, insults, aïllament o qualsevol altra limitació del seu àmbit de llibertat.

GLOSSARI D'ABREVIATURES

ABS: Àrea Bàsica de Salut

ASSIR: Atenció a la Salut Sexual i Reproductiva

CAP: Centre d'Atenció Primària

CAS: Centres d'Atenció i seguiment a les drogodependències

CSMA: Centre de Salut Mental d'Adults

CSMIJ: Centre de Salut Mental Infantil i Juvenil

CUAP: Centres d'Urgència d'atenció primària

DGAIA: Direcció General d'Atenció a la Infància i Adolescència

EAIA: Equip d'Atenció a la Infància i Adolescència

EAP: Equip d'Assessorament i Orientació Psicopedagògica

EATP: Equip d'assessorament tècnic de família

EATP: Equip d'assessorament tècnic penal

ES: Educadora social

EVAMI: Equip d'Atenció a la Infància i Adolescència UDEPMI: Unitat de Detecció i Prevenció del Maltractament Infantil

GAV: Grup d'Atenció a víctimes de delictes.

ICA: Il·lustre Col·legi de l'Advocacia

MMEE: Mossos d'Esquadra

OAVD: Oficina d'Atenció a la Víctima del Delicte

PG-ME: Policia Generalitat - Mossos d'Esquadra

PL: Policia Local

PM: Protocol Marc

SAI: Servei d'Atenció Integral

SIAD: Servei d'Informació i Atenció a les dones

SIC: Servei d'Intervenció en Crisi

SIE: Servei d'intervenció especialitzada en violències masclistes

SOC: Servei d'Ocupació de Catalunya

SOJ: Servei d'Orientació Jurídica

TF: Treballador/a familiar

USAV: Unitat de Suport a l'Alumnat en Situació de Violència

UVFI: Unitats de Valoració Forense Integral

VIDO: Jutjats de Violència sobre la Dona

VM: Violències Masclistes

XAVM: Xarxa d'Abordatge en situacions de violències masclistes